

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette:

Sánta Edit
igazgató

Intézmény neve: Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Székhely: 6320 Solt, Kossuth Lajos utca 60.

OM azonosító: 027867

Szervezeti egységkód: BC0601

Fenntartó: Bajai Tankerületi Központ

ISKOLÁNKRÓL	6
I. NEVELÉSI PROGRAM	8
1. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.....	8
1.1. Pedagógiai alapelveink	8
1.2. A nevelő - oktató munkánk céljai	8
1.3. A nevelő - oktató munka feladatai	12
1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere	13
1.4.1. Eszközök.....	13
1.4.2. Eljárások	14
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	14
2.1. Tanulóink személyiség fejlesztésével kapcsolatos feladataink	15
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	16
4. A közösségfejlesztéssel , az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	17
4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
4.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	19
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	20
5.1. A pedagógusok feladatai	20
5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	21
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek.....	22
6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek	22
6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik	23
6.3. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	23
6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik	24
6.5. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják	24
7. A szülők, a tanulók , a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái.....	25
8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai.....	27
8.1. A tanulmányok alatti vizsgák intézményünkben	27
8.2. A tanulmányok alatti vizsgák időpontja	27
8.3. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága	28
8.4. A sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázók vizsgáztatásának szabályai	28
8.10. A tanulmányok alatti vizsga részei	30
8.11. A vizsgarészek meghatározása	31
8.12. Vizsgakövetelmények meghatározása	31
8.13. Az értékelés rendje	31
8.14. A vizsgafeladatok tartalma, formája, típusa	32
9. A tanulók felvételének, átvételének elvei	33
10. Elsősegély- nyújtási alapismeretek, a tanuló – és gyermekbalesetekkel összefüggő feladatok.....	33
10.1. Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	33
10.1.1. Célkitűzésünk.....	34
10.1.2. Az alapfokú elsősegély - nyújtási ismeretek elsajátítása tanórákon	34

10.1.3. Az alapfokú elsősegély – nyújtási ismeretek elsajátítása a tanórán kívüli foglalkozásokon	34
10.1.4. Résztvevő szakemberek	34
10.2. Baleset – megelőzési tevékenység, a tanuló – és gyermekbalesetek jelentési kötelezettsége (Részletesen iskolánk SZMSZ-e taglalja.).....	34
10.2.1. Intézményi védő, óvó előírások	34
10.2.2. Tanuló – és gyermekbalesetek jelentési kötelezettsége	35
10.3. „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!” KEVE Program	35
11. Ingyenesen igényelhető notebookok beszerzésének ösztönzése	36
12. DIGITÁLIS ESZKÖZÖK OKTATÁSI CÉLÚ HASZNÁLATA	36
II. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE	39
1. Bevezető.....	39
1.1. Óraszámok évfolyamonként	39
1.2. Tantárgyi rendszer és óraszámok kialakítása - a NAT – ra épülő helyi tanterv alapján műveltségi terület szerinti felosztásban	39
A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai	42
1.3. A mindennapos testnevelés alakulása	42
2. A tanuló heti óraszámja és az osztályok heti időkerete	42
3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	43
4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	44
4.1. Pedagógiai alapelvek, célok.....	44
4.1.1. Célok és feladatok az alapfokú nevelés-oktatás alsó tagozatában	44
4.1.2. Célok és feladatok az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatában.....	45
4.2. Fejlesztési területek – nevelési céljaink.....	45
4.2.1. <i>Az erkölcsi nevelés terén</i>	45
4.2.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén	46
4.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés terén	48
4.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése terén	48
4.2.4. A családi életre nevelés terén.....	48
4.2.4. A testi és lelki egészségre nevelés terén	49
4.2.5. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség terén	49
4.2.6. Fenntarthatóság, környezettudatosság terén	50
4.2.7. Pályaorientáció terén.....	50
4.2.8. Gazdasági és pénzügyi nevelés terén.....	50
4.2.9. Médiatudatosságra nevelés terén	51
4.2.10. A tanulás tanítása terén	51
4.3. Célok és eszközök az intézmény oktatási folyamatában	51
4.3.1. Általános célkitűzések	52
5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja	54
6. Választható tantárgyak, foglalkozások - a pedagógusválasztás szabályai.....	54
7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei.....	54
7. 1. A beszámoltatás formája, rendje, szerepük az értékelésben, gyakorisága, korlátai.....	54
7. 2. A beszámoltatás iskolánkban érvényesülő sajátosságai	59
7. 3. A tanulói teljesítmény értékelése, minősítése	60
7.4. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei.....	61
7.5. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formái.....	62
7. 6. A házi feladatokhoz (otthoni felkészüléshez) előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	64
8. A tanórán kívül tevékenységek és azok időkeretei (sportkörök, szakkörök, stb.).....	66

8.1. Székhelyen és a Zsolt Utcai Telephelyen.....	66
8.2. Nagymajori Úti Telephelyen	66
8.3. Napközi, tanulószoba	67
8.4. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretének felhasználása	67
8.4.1. A csoportbontás szervezésének elvei	67
9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	67
9.1. NETFIT®	67
10. Egészségnevelési program	68
10.1. Általános helyzetelemzés	68
10.1.1. Szociális környezet	68
10.1.2. Egészségnevelés iskolánkban	69
10.2. Alapelvek, célok	70
10.2.1. Tanórai foglalkozások	74
11. Környezeti nevelési program	76
11.1. Iskola bemutatása	78
11.2. Iskola pedagógiai hitvallása	78
11.3. Alapelvek, jövőkép	79
11.4. Környezeti nevelés az iskolában	81
11.5. Tantárgyi környezeti nevelési célok az általános iskolában	82
11.6. Erdei iskola	84
11.7. Helyi követelmények	85
11.8. A környezeti nevelés követelményei, elvárásai, módszerei	86
11.10. Szervezési kérdések	96
11.11. Résztvevők	97
11.12. Költség	97
11.13. Zöld napok	97
11.14. Tanulmányi kirándulások	97
12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	98
12.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység célja	98
12.2. Helyzetfelmérés	99
12.2.2. Akadálymentesített épület és a mentesítés jellege	100
12.2.3. Ellátott esélyegyenlőségi feladatok	100
12.3. Konkrét célok, célkitűzések	100
12.3.1. Szakmai-pedagógiai terület célkitűzései	100
12.3.2. Tárgyi feltételrendszer biztosításának célkitűzései	101
12.4. A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos alapelvek	101
12.4.1. A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések	101
12.5. Az egyenlő bánásmód elveinek megsértése esetén szükséges eljárás	103
13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek	103
13.1. Intézményi elvárások, a dicséret elvei	103
13.2. A dicséret formái	104
13.3. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei	105
14. Egésznapi iskola	105
15. Adaptált jó gyakorlataink, jó gyakorlataink, programok	105
15.1.	105
Zöld szív szakkör (Debreceni Hatvani István Általános Iskola Zöld szív szakkör programjának adaptálásával)	105
15.2. Idegen nyelvi (angol, német nyelv) tehetséggondozó program	114
15.3. Személyiségfejlesztés a logikai- és táblajátékok segítségével (A Hejőkeresztúri Iskolásokért Alapítvány Logikai Táblajáték Programjának adaptálásával)	197

15.4. Tematikus informális és nem formális tanulási alkalmakhoz kapcsolódó tanulási formák módszertani megalapozása az EFOP-3.3.5-17-2017-00045 pályázat keretein belül.....	203
15. 5. Jó gyakorlat: Szövegelünk Projekt – A szövegértési kompetencia komplex, intézményi szintű fejlesztése	207
16. Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17-2017-00036	211
17. Záró rendelkezések	214

Mottó: „Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

ISKOLÁNKRÓL

bevezető –

Intézményünk, a Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Solt város belterületén és külterületén helyezkedik el.

Iskolánk fenntartója és működtetője a Bajai Tankerületi Központ.

Szakfeladatainkat a Szakmai alapdokumentum határozza meg, mely szerint iskolai életre való felkészítés, nappali rendszerű, általános műveltséget magalapozó iskolai oktatás – nevelés, sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése – oktatása.

Az iskola ellátja azon sajátos nevelési igényű tanulók nevelést- oktatását, akik a szakértői bizottságok vagy a nevelési tanácsadók szakvéleménye alapján eltérő tanterv alapján fejleszthetők.

Az iskola ellátja azon sajátos nevelési igényű tanulók nevelését- oktatását, szakirányú fejlesztését, akik a szakértői bizottságok szakvéleménye alapján a normál tantervű osztályokban integráltan nevelhetők, oktathatók (disgraphia, dislexia, diskalkulia)

Iskolai napközi otthonos ellátás, foglalkozás.

Diáksporrtal kapcsolatos feladatok ellátása.

Iskolába bejáró gyermekek ellátása.

Könyvtári feladatellátás: kölcsönzés, olvasótermi szolgálat.

A 2023/2024- es tanévben 22 osztályban, hat napközis csoportban és kettő tanulószobán folyik az nevelő - oktató munka. Az általános iskolai tagozaton 362 tanuló tanítása folyik.

2006. augusztus 16. óta intézményünk művészeti tagozattal bővült, melynek keretében fafúvó, rézfúvó, zongoraművészeti oktatás folyik. Ezen tagozaton jelenleg 83 tanuló részeseül művészeti nevelésben (október 1-jei adat).

Beiskolázási körzetünk Solt egész közigazgatási területe és Újsolt körzete. Más településekről is vannak diákjaink (Dunaegyháza, Dunaföldvár, Dunatetőtlen).

Székhelyünk és a Zsolt Utcai Telephely_a Sákor - csatorna partján, valamint az 51-es számú főút melletti épületben működik. A Székhely épületében a felső tagozatos oktatás folyik. 1972-ben, előre gyártott betonelemekből épült. Ebben az épületben 9 tanterem, két csoportszoba, egy informatika szaktanterem és egy 9X18 m-es tornaterem van két öltözővel , valamint igazgatói, titkári és tanári szoba és a második emeleten a könyvtár található. Könyvtárunk kb. 11 ezres könyvállománnyal rendelkezik.

Szintén itt kapott helyet a konyha 180 férőhelyes ebédlővel.

Az alsó tagozatos oktatás a **Zsolt Utcai Telephelyen** folyik, amely szervesen kapcsolódik a többi épülethez. Ebben az építményben 7 osztályterem, 1 informatika terem, a művészeti intézmény próbaterme egy tanári szoba és két zsibongórész található. Az alagsorban került elhelyezésre a tornaszoba és a fejlesztőszoba .

A **Nagymajori Úti Telephely** Solt város külterületén helyezkedik el. Telephelyünkön nyolcosztályos többségi iskola, két napközis csoport és egy tanulószoba működik. Itt 4 alsós osztályterem, 9 szaktanterem, egy könyvtárterem, egy nevelői, egy iskolatitkári szoba és egy igazgatói iroda található. Iskolánk egyetlen nagy épülete mellett található egy Sportcsarnok is, amely helyet ad a város sportéletnek is.

Iskoláinkban a családok szociális, anyagi és kulturális helyzete igen eltérő, ezért nevelő – oktató munkánk során ehhez a helyzethez kell igazodnunk. Megpróbáljuk a nehéz körülmények között élő, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számára is olyan környezetet, feltételeket teremteni, amely segíti beilleszkedésüket, fejlődésüket.

Ugyanakkor nagyon fontos, kiemelt feladatunk a jó képességű, tehetséges gyermekek fejlesztése is. Célunk hogy tanítványainkból művelt, az életben boldogulni akaró és tudó embereket neveljünk.

Biztosítani kívánjuk az intézményhasználó többségi elvárásainak figyelembe vételével a kiszámítható, gyermek közeli, harmonikus fejlesztési és oktatási programunkat valamennyi iskolánkban tanuló gyermek számára.

Ehhez szükséges a folyamatos, napi együttgondolkodás, együttműködés a város valódi érdekeinek, értékteremtésének megvalósításához.

Minden gyermeknek meg kell adni a lehetőséget, hogy egyéni adottságainak és képességeinek megfelelően elérhesse teljesítőképességeinek maximumát, olyan felnőtté válhasson, aki hisz és bízik önmagában, felelősséget érez ön maga és embertársai iránt.

Intézményünk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola épületei, falai, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: tudást és emberséget adni a felcseperedő solti gyermekeknek.

A nevelési programunkat kétévente vizsgáljuk felül: a törvényi változások, a szülői elvárások módosulása és a program megvalósulásának eredményessége, a személyiség fejlődése és a továbbhaladás szempontjából.

A változtatásra tehet javaslatot a szülői közösség, a tantestület bármely tagja. A változtatásokat a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be. A Pedagógiai Programot a Nevelőtestület fogadja el, ha a tantestület minősített többségének (75%) támogató szavazata megvan, valamint az igazgató és a fenntartó hagyja jóvá. Azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A Pedagógiai Programot nyilvánosságra kell hozni.

I. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelveink

A Solti Vécsey Károly Általános Iskola és AMI-ban tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban a következő pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni. Az intézményünkben pozitívan ösztönző légkört kívánunk teremteni, törekszünk a megértő, de nem mindent elnéző emberi kapcsolatok kialakítására.

Tervszerű nevelő - oktató munkával biztosítjuk a tanulók alapkészségeinek elsajátítását, fejlesztését. Törekszünk bennük feléleszteni az ismeretszerzés vágyát, megtanítani az egyéni tanulás módszereit. Szeretnénk ha tanulóink körében a tudásnak, a szorgalomnak és a munkának becsülete lenne. Tovább kívánjuk szélesíteni a partnerkapcsolatainkat a családokkal, a szülőkkel.

Szélesítjük a lehetőségek számát, melyen keresztül a szülők mélyebb betekintést kaphatnak intézményünk életéről, munkájáról, eredményeiről.

Felelősséget érzünk tanulóink testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért.

Figyelemmel kísérjük a gyermek- és tanulói közösség kialakulását és fejlődését.

Törekszünk a tanulók ön- és világszemléletének folyamatos formálására. Ennek érdekében együttműködünk a szülővel a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában.

Hozzájárulunk tanulóink családi életre, családtervezésre való felkészítéséhez, egészséges, képzett felnőtté válásukhoz.

Az iskolai nevelést és oktatást szükség esetén pedagógiai szakszolgálatok igénybevételeivel egészítjük ki. Tiszteletben tartjuk a szülőknek azt a jogát, hogy vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelően oktatásban és nevelésben részesüljön gyermekük. Ezért gondoskodunk az alapvető erkölcsi ismeretek elsajátításáról. A vallási illetve világnézeti információkat tárgyilagosan és többoldalúan közvetítjük. Mindenkor arra törekszünk, hogy semmilyen területen hátrányos megkülönböztetés ne érje tanulóinkat.

Döntéseinkben, intézkedéseinkben a gyermek mindenképp felett álló érdekeit vesszük figyelembe. Ezért minden segítséget megadunk tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez és folyamatosan korszerűsítjük ismereteit, hogy nyitottak és fogékonyak legyenek változó világunkra. A tanulókkal kapcsolatos ügyekben méltányosan, humánusan járunk el. Pedagógiai munkánkat igyekszünk magas színvonalon végezni, elkerülve diákjaink túlterhelését. Iskolánk megad minden lehetőséget tanulóinknak, hogy ápolják a nemzeti illetve a helyi hagyományainkat, és tiszteljék családjukat, iskolájukat, városukat, hazájukat. Tevékenyen részt veszünk a városi ünnepélyeken és rendezvényeken

1. 2. A nevelő - oktató munkánk céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

A Nemzeti Alaptantervben meghatározott, az iskola egészére kiható közös, általános fejlesztési követelmények teljesítése a lassan haladók számára a minimum teljesítmény elérése, a gyorsabban haladók számára a részletes követelmények teljesítése, az átjárhatóság biztosításával.

Mindenki számára lehetőséget biztosítunk az alpműveltség elérésére, amely a társadalomba való beilleszkedéshez és további ismeretszerzéshez szükséges.

Törekszünk felkelteni és ébren tartani az ismeretszerzési vágyat, tiszteletet ébreszteni az emberi értékek iránt.

Kiemelten kezeljük az aktív tanulást, mint a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formákkal segítjük a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.

Lehetőség szerint kihasználjuk a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket.

Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítjük elő az olyan differenciáló módszerekkel, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

A differenciált tanulásszervezési eljárásokkal, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása-, kiterjesztjük és elmélyítjük a tankönyvek tartalmát.

A problémamegoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segítjük.

Az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (pl.: könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert stb.).

A más tantárgyakat tanító pedagógusok együttműködnek egymással azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését tervezzük, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.

Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához. A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. A kulcskompetenciák a tanulási területeken átívelnek és fejlődnek a tanulás- tanítás folyamatában. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen

tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

Váljon cselekvő és felelősségteljes résztvevőjévé a XXI. századi digitális kultúrának.

A diákok önálló tanulásának elősegítése: IKT és digitális eszközök - számítógép, más iskolai vagy saját eszköz - internetkapcsolat, prezentációs eszközök használata, hozzáférhetőség a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárakhoz, multidiszciplináris órák, csoporttanítás alkalmazásával.

1. A tanulás kompetenciái

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikáció)

a, Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

b, Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül – oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek - , az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi – kulturális háttere, környezete és igényei / érdeklődése szerint.

3. A digitális kompetenciák

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

4. A matematikai és gondolkodási kompetenciák

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia – eltérő mértékben – felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvése ezek alkalmazására.

5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. A társas kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

A NAT a közoktatás tartalmát műveltségi területek szerint határozza meg. Iskolánk tantárgyi rendszerét a műveltségi területek figyelembe vételével a helyi tantervek állapítják meg. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Ezek a következők:

Az alapfokú nevelés – oktatás szakasza:

Az alsó tagozat (1- 4. évfolyam): első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3-4. évfolyamon erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény – elvárások által meghatározott tanítási – tanulási folyamatok. A motiválással és a tanulás szervezéssel is a kifejeződő elvárásokra összpontosítunk. Ez a szakasz az első önálló képzési szakasz.

A felső tagozat (5- 8. évfolyam): funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7.-8.évfolyam alapvető feladata a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. Ez a szakasz a második önálló képzési szakasz.

Céljaink a NAT-ban meghatározott tagozatos szerveződési formának megfelelően:

Az iskolába lépő kisgyermekben megővni és továbbfejleszteni a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.

Megismertetni és megszerettetni az iskolai tanulás tevékenységét, segítve az óvoda – iskola közötti átmenetet.

A játék és a testedzés lehetőségeinek biztosításával segíteni a gyermek fejlődését, érését.

A tanítási tartalmak feldolgozása során közvetíteni az elemi ismereteket, fejleszteni az alapvető képességeket és alapkészségeket.

Fogékonyra tenni saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, később a tágabb közösség értékei iránt.

Az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás segítése, fejlesztése a serdülőkor kezdetétől. A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű és motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekek – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelő – felkészítése a további tanulásra, előkészítésük a társadalomba történő beilleszkedésre.

1. 3 . A nevelő - oktató munka feladatai

A fejlesztés személyre szóló legyen. Épüljön a tanuló kíváncsiságára, érdeklődésére, és ez által motiválja a gyermeket a munkára, melynek során kialakul a felelősségtudat, a kitartás képessége és gazdagodik érzelmvilága. Alapfeladatunknak tartjuk, hogy megtanítsuk a gyerekeket tanulni. Ezért igyekszünk eredményes tanulási módszereket, technikákat, eljárásokat kifejleszteni. Közreműködünk a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.

Fontosnak érezzük az önművelődés igényének, szokásának kialakítását, fejlesztését. Napjainkban sok mesterségesen közvetített információ jut el a tanulókhöz a közvetítő rendszerek útján (pl.: TV, rádió, multimédiás számítógép), ezért iskolánkban az új audiovizuális környezetet értő, szelektíven használó fiatalok nevelésére kell törekednie. Tudatosítjuk a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket.

Támogatjuk az egyéni képességek, készségek kibontakozását. Törekszünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelye a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű érésekből fakadnak.

A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

Olyan helyzeteket teremtünk, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét. Tudatosítjuk a tanulóknak a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.

Kiemelt feladatunk a nemzeti, a nemzetiségi hagyományok tudatosítása és ápolása. Fejlesztjük a nemzeti azonosságtudatot, erősítjük az Európához tartozás tudatát, elősegítjük más népek kultúrájának megismerését és megbecsülését. Ugyanakkor felhívjuk a tanulók figyelmét az emberiség közös problémáira.

Az iskolánkban folyó nevelői és oktatói munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az ezekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Feladataink a nevelés-oktatás alsó tagozatában (1. - 4. évfolyam)

A kisgyermekre jellemző kíváncsiságra és érdeklődésre építve a felelősségtudat és kitartás képességének fejlesztése, érzelmvilága gazdagításának előmozdítása.

Az ismeretszerzéshez, feladat- és problémamegoldáshoz szükséges minták nyújtása.

A tanulási szokások megalapozása.

Az egyéni képességek kibontakozásának segítése (tehetséggondozás, felzárkóztatás).

A tanulás tanítása.

A szociális-kulturális környezetből, vagy az eltérő ütemű érésekből fakadó hátrányok csökkentése.

A szűkebb és tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékek tudatosítása.

A humánus magatartásminták, szokások megerősítése.

A gyermek jellemének formálásával személyiségének – *egyéni szabott* – fejlesztése.

Önálló tanulást segítő eszközök alkalmazása a tanítás során, IKT és digitális eszközök - számítógép, más iskolai vagy saját eszköz - internetkapcsolat, prezentációs eszközök használata, hozzáférhetőség a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárakhoz. Válgjon cselekvő és felelősségteljes résztvevőjévé a XXI. századi digitális kultúrának.

Feladataink a nevelés-oktatás felső tagozatában (5. - 8. évfolyam)

A környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükséges képességek, készségek fejlesztése.

A tanulási tevékenység és a közösségi élet során az önismeret, együttműködési készség, akarat, segítőkészség, szolidaritásérzés, empátia fejlesztése.

A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének gyakorlati módon történő igazolása.

A közösség demokratikus működése értékének tudatosítása és néhány általánosan jellemző szabályának megismertetése.

Az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmának, illetve azoknak a közösségben és az egymáshoz való viszonyban való fontosságának tisztázása.

A jogok és köteleességek törvényes gyakorlásának megalapozása.

A demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.

A nemzeti, nemzetiségi és etnikai hagyományok tudatosítása, ápolásukra való nevelés

A nemzeti azonosságtudat fejlesztése, az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igény képviselése a nevelési-oktatási tevékenységgel.

Az Európához való tartozás tudatának erősítése, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése, megbecsülése.

Az emberiség közös problémáinak bemutatása.

Önálló tanulást segítő eszközök alkalmazása a tanítás során, IKT és digitális eszközök - számítógép, más iskolai vagy saját eszköz - internetkapcsolat, prezentációs eszközök használata, hozzáférhetőség a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárakhoz.

Válgjon cselekvő és felelősségteljes résztvevőjévé a XXI. századi digitális kultúrának.

Ismertessük meg a tanulókkal a virtuális tér nyújtotta lehetőségeket és veszélyeket, a mesterséges intelligencia ésszerű és etikus használatának fogalomkörét.

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszköz- és eljárásrendszere

A nevelési eszköz leggyakrabban a gyermekek fő tevékenységformáit jelenti, amelyekben a nevelési folyamat realizálódik. A nevelési módszer pedig nem más, mint a kitűzött nevelési cél elérése érdekében alkalmazott eljárás. Célja, hogy a tanulókat pozitív tevékenységre készítsük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat. Az eljárás a módszer konkréti- zációját jelenti. Fontos, hogy a módszereket úgy válasszuk meg, hogy azok a leghatékonyabb alkalmazást tegyék lehetővé. Ezeknek igazodni kell a tanulók életkori sajátosságaihoz és a nevelők személyiségéhez.

1.4.1. Eszközök

Az oktatás legfontosabb eszköze a tanmenet, amely az aktuális tanévre készül. Az eljárásoknak, eszközöknek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a képességekhez. Szorgalmazni kell a tanulói aktivitást, tág teret kell adni az egyéni munkamódszereknek, és ezzel hozzá kell segíteni a tanulót az egyéni tanulási stratégia kialakításához.

Az értékelésnek a kapott feladatok megvalósításának módja és színvonala, a problémákra adott válaszok minősége szerint kell történnie.

A komplex személyiség fejlesztésében fontos szerepet kell kapnia az önismeretnek – az erős és gyenge pontok felismerésének, a fejlett és reális önértékelésnek, az önbizalom erősítésének, a kezdeményező és vállalkozó készségeknek, az ítélőképességnek, az erkölcsi és esztétikai érzékenységnek, az érzelmi intelligencia kialakításának.

Az informatika termék/digitális eszközök lehetőségeit kihasználva a digitális eszközök használatával magasabb motivációs szint elérésére, valamint a digitális kompetencia fejlesztése elsődleges célként fogalmazódik meg iskolánkban.

Az RRF-1.2.1 projekt keretében beszerzett tanulói notebookokra építve ösztönözzük az önálló tanulást, ismeretszerzést, az otthoni felkészülést.

Fontos:

- a tanulási technikák és módszerek tanítása, átadása, folyamatos karbantartása,
- az elektronikus médiumok alkalmazása a nevelő - oktató folyamatban.

Módszerek:

- a meggyőzés módszerei (oktatás, példaképállítás, önbírálat, beszélgetés, tudósítás, stb.),
- a tevékenység megszervezésének módszerei (követelés, ellenőrzés, érdekes, játékos módszerek, gyakorlás, stb.),
- a magatartásra ható, ösztönző módszerek (ígéret, biztatás, elismerés, dicséret, stb.).

1.4.2. Eljárások

Nyelvi eszközök (beszéd, beszélgetés, interjú);

Nem nyelvi eszközök (arckifejezés, testhelyzet, gesztusok, kulturális jelzések);

Szociális technikák (technikák az ön- és emberismeret fejlesztéséhez, szociális készségfejlesztő technikák).

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük munkánkat sikeresnek, ha végzős diákjaink jelentős része a nyolcadik évfolyam végén:

Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés – oktatás tanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.

A minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.

Rendelkezik olyan bővíthető ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középfokú intézmények követelményeinek megfeleljen.

Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz és a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartás formákat.

Határozott elképzelése van saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolai pedagógiai munkánkban a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban.

Figyelembe véve, hogy a nevelés- oktatás színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Pedagógiai programunk

- Teret ad a színes, sokoldalú életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának;
- Fejlesztzi a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat;
- Igyekszik hozzájárulni életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk kialakításához, rögzítéséhez.

2.1. Tanulóink személyiség fejlesztésével kapcsolatos feladataink

A tanulók erkölcsi nevelése

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, fejlesztése és meggyőződéssé alakítása. Az embertársaink iránt humánus magatartásra, a másság elfogadására nevelés.

A tanulók értelmi nevelése

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek tanórán és tanórán kívüli fejlesztése. A világ megismerésére és ésszerű kihasználására való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészít) nevelés

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kultúrált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi nevelése

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes és cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akaratni nevelése

Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság kialakítása és önfegyelemre nevelés.

A tanulók nemzeti nevelése

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, kultúra megismertetése, tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Az emberek által végzett munka fontosságának, becsületének és tiszteletének tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók környezeti nevelése

A környezet állapota iránti érzékenység, helyes környezeti magatartás, értékrend kialakítása. Támogatjuk tanulóinkat a környezetük használatára vonatkozó helyes döntéseik meghozatalában, segítjük környezettudatuk, felelősségérzetük fejlődését.

Énkép, önismeret

Olyan tanulási környezetet igyekszünk biztosítani, amely hozzásegít az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyság kialakulásához. Ösztönözzük tanulóinkat, hogy részeseivé váljanak saját nevelésük, személyes biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakításának.

Hon- és népismeret

Megismertetjük nemzeti kultúránk értékeit, a kiemelkedő magyar személyiségeket, hazánk földrajzát, irodalmát, történelmét és mindennapi életét. Bemutatjuk a városi és a falusi élet

hagyományait és jellegzetességeit. Elősegítjük a harmonikus kapcsolat kialakulását a természeti és társadalmi környezettel.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra

Elősegítjük tanulóink ismereteinek gyarapodását az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről. Fontosnak tartjuk, hogy magyarságtudatunkat megőrizve váljunk Európai Unió polgárokká. Ugyanakkor legyenek nyitottak és elfogadóak az Európán kívüli kultúrák iránt is. Váljanak megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt az egész egyetemes civilizációt illetően.

Gazdasági nevelés

Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Elősegítjük, hogy képessé váljanak a rendelkezésükre álló erőforrásokkal való gazdálkodásra, beleértve a pénzzel való bánni tudást is. Nemcsak az egyén létérdeke, hogy okos döntéseket tudjon hozni, amikor hitelekről vagy megtakarításokról van szó, hanem a társadalomé is.

A tanulás tanítása

Magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. Ez az iskola alapfeladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint tanítsa a gyereket tanulni. Törekedjenek arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények kialakításában. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak az elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, a könyvtári és más információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában: az alapkészségek kialakítása, az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése; a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka; az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása; a gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés célja

- hogy a nevelési – oktatási intézményben eltöltött időben minden gyerek részesüljön a teljes testi – lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési – oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységben;
- hogy a tanulók képesek legyenek objektívan felmérni saját egészségi állapotukat, hogy **készségükké váljon az egészségvédelem** (az egészségmegőrzés, az egészségre káros szokások elutasítása, az egészséges életmód, az egészségfejlesztés módszereinek alkalmazása). Ezt legjobban akkor tudják elsajátítani, ha erre a tanórán alkalmazott alternatív módszerek alkalmazására, vagy az azon kívüli programok keretében lehetőséget kapnak a diákok.

Egészségnevelési Programunkkal (Helyi tantervben rögzítve) szeretnénk elérni azt, hogy gyermekeinkben/tanulóinkban kifejlődjön egy egészség– és környezettudatos magatartás.

Intézményünk, mint **intervenciós rendszer** a gyermekek/tanulók egészség-védelme mellett a pedagógusok és a gyermekek családtagjainak egészségvédelmét és egészségnevelését is fejleszteni kívánja.

Ösztönözzük, hogy az egészségügyi ellátórendszer játsszon nagyobb szerepet a megelőzésben és az egészségfejlesztésben.

Arra törekszünk, hogy a család mellett *az iskola váljék az egészségfejlesztés kiemelkedő színterévé.*

Segítjük, hogy kedvező irányba változzék a közoktatás intézményrendszerének légköre.

Az egészségnevelés területei

Az intézményi egészségnevelésnek **ahhoz kell hozzájárulnia**, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és használni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Ahhoz, hogy mindezek megvalósuljanak, az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az intézmény pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek a területek a következők:

- az egészséges táplálkozás
- a mindennapos testnevelés, testmozgás
- a testi és lelki egészség fejlesztése
- a viselkedési függőségek
- a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset – megelőzés és elsősegélynyújtás
- a személyi higiéné.

Az egészségi állapotot genetikai tényezők, környezeti tényezők, az életmód és az egészségügyi ellátó rendszer működése határozzák meg alapvetően. Az iskola a szocializáció kiemelt színtere, ezért a fenti tényezők alakításában, befolyásolásában döntő szerepe van. Ugyanis a gyerekek és a fiatalok hosszú éveket töltenek az intézményben, mely időszak alatt érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, életideálokat, preferenciák kialakítását. Tehát a családi környezet mellett az intézmény a szocializációnak azt a színterét jelenti, melyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

4. A közösségfejlesztéssel , az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

4.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Minden közösség egyénekből áll, az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti az egyéniséget. A közösség a fejlődés keretét biztosítja, miközben tagjai önfejlődésével a közösség is fejlődik, több lesz, mint tagjai egyszerű együttese. Az életben való eligazodáshoz elengedhetetlen a közösségekben való nevelés. A társas viselkedés színtere a csoport, a közösség (család, iskola, sportkör stb.). A csoport segíti az egyén fejlődését, képességeinek kibontását, az egyéni lehetőségek figyelembe vételével.

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül. Nevelőtestületünk kiemelt feladatának tekinti a kisebb és nagyobb közösségek kialakítását, megszervezését és folyamatos fejlesztését, élve a közösségi élet személyiséget formáló lehetőségeivel.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

Iskolánk tanulói közösségeinek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele, a tanulóközösségek fejlesztése. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronom (a fejlődtek elvárásainak megfelelni akaró) személyiségének lassú átalakulásától az autonóm (önmagát értékelni és irányítani képes) személyiséggé válásig.

A pedagógusoktól nagyfokú tudatosságot és körültekintést követel az első osztályba lépő gyermekek közösségi, együttélési és együttműködési szokásainak a kialakítása. Osztálytanítóink törekednek arra, hogy megismerjék leendő osztályközösségük összetételét. A pedagógusok körültekintő munkájára ebben a szakaszban nagy szükség van, mivel a kicsiknek életkoruknál fogva kevés tapasztalatuk van azokról az elvárásokról, melyek a társas kapcsolatokban érvényesek. A fejlődő gyermek személyisége lassú változásokon át lesz autonóm, önmagát értékelni és irányítani képes. A serdülők inkább már egymás véleményét tekintik mérvadónak, figyelmük az osztályközösség felé irányul. Nem tekintik többé automatikusan érvényesnek azokat az értékeket és normákat sem, melyeket az őket körülvevő felnőttek követnek. Meg akarják tapasztalni a körülöttük lévő világot és eközben megtalálni a nekik való szerepeket, világlátást és morált. Szeretnénk tanulóinkat hozzásegíteni értékeik megtalálásához és ahhoz, hogy ezeket közössége javára tudja fordítani.

A közösségi nevelés területei iskolánkban:

tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák) egyéb foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulások, erdei iskolák, hittan csoportok, sportkörök), diákönkormányzati munka.

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére.
- Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése kooperatív együttműködéssel.
- Szociális kompetencia (empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodóképesség) fejlesztése.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus-közösség kialakítása, amely összehangolt elvárásaival és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezeti, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A tanulók önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére való nevelése.
- Átgondolt játéktervvel és a játéktevékenység pedagógiai irányításával a közösséghez való tartozás érzésének erősítése.
- A sokoldalú és változatos foglalkozásokkal (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járunk hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák tevékenységeivel a természetszeretetet és a környezet iránti felelősség elmélyítése.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerésével a tanulók értékek iránti fogékonyságának erősítése.

Az önkormányzás képességének kialakítása

Iskolánk tanulói közösségeinek fejlesztése során ki kell alakítani azt a gyakorlatot, hogy nevelőik segítségével közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, ennek eléréseért összehangoltan tevékenykedjenek, majd az elvégzett munkát értékelni tudják.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkálatokat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A tanulót megilleti az a jog, hogy életkorának megfelelő mértékben részese legyen az őt érintő döntések meghozatalának. Ezt a jogát személyesen, illetve választott képviselőin, valamint szülőjén/gondviselőjén keresztül gyakorolhatja. Joga van megismerni az őt érintő döntés tartalmát, okát, következményeit. A döntési folyamat során joga van véleményét elmondani.

A nevelési-oktatási intézmény a tanulóval kapcsolatos döntéseit – jogszabályban meghatározott esetben és formában – írásban közli a tanulóval, a szülővel. A tanuló ezen jogai gyakorlásának módját a **Házirend** tartalmazza.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

A közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, ezen csoportok tevékenységének tudatos szervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha bekapcsolódnak ezekbe a tevékenységekbe, aktívan részt vesznek benne. A közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtnek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Fontos feladatunk a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

4.2. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A közösségfejlesztés megvalósítását szolgáló meghatározó szervezeti forma az osztályközösség, mely a tanulók fő iskolai tevékenységének, tanulmányi munkájának összefogó kerete, alapvető élet- és munkaközössége. Egy véletlenszerű csoportból kell valódi közösséget formálni. Ehhez több esztendő kitartó, állhatatos és türelmes munkájára van szükség.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási - tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

A tanórán résztvevő tanulók egy osztályközösség tagjai, melyet a közösségi érdek, a közös cél, a közös értékrend tart össze.

Az iskola nevelői a tanítási- tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálását.

A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.

A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.

Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos folyamat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

Hagyományőrző tevékenységek

Kiemelten ápoljuk iskolánk névadójának, gróf Vécsey Károlynak az emlékét. Minden év október 6-án emlékezünk rá és az aradi vértanúkra. A megemlékezés napjának hetében különböző iskolai és városi szintű rendezvényeket, témahetet szervezünk.

Minden tanévben iskolai ünnepeket tartunk a következő alkalmakkor: évnyitó, október 6., október 23., állatok világnapja, Mikulás, karácsony, farsang, március 15., víz világnapja, Föld napja, madarak és fák napja, anyák napja, sportnap, ballagás, évváró.

Minden tanévben megemlékezést tartunk az éves Munkaterv szerint a következő alkalmakkor: a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak napja (október 25.); a holocaust áldozatainak napja (április 16.); nemzeti összetartozás napja (június 4.).

Évszakokhoz kapcsolódóan témnapokat vagy heteket rendezünk mindkét tagozaton.

Az iskola tevékenységéről, iskolai eseményekről, versenyeredményekről iskolánk honlapján számolunk be.

Minden tanév végén kiállítással egybekötött kulturális bemutatót szervezünk a tanév legsikeresebb produkcióiból.

Az együvé- tartozást erősíti az iskolánk egyen nyakkendője, amelyet ünnepi alkalmakkor viselünk.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

5.1. A pedagógusok feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben az alábbi kötelességei vannak:

- nevelő-oktató tevékenysége keretében gondoskodik a tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, továbbá az ismereteket többoldalúan és tárgyilagosan közvetíti;
- munkája során figyelembe veszi a tanuló egyéni képességeit, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segíti a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását, ill. a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását tanuló társaihoz;
- rendszeresen ellenőrzi a tanulók tudásszintjét szóbeli és írásbeli számonkérés útján; a témazárók, felmérők időpontját a Házirend idevonatkozó szabályai alapján jelzi a tanulók és a kollégák felé;
- folyamatosan ellenőrzi a füzetvezetést;
- óráközi felügyeletet lát el előzetes beosztás alapján; felettesei utasításának megfelelően helyettesítési, megbízási feladatokat lát el;
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre neveli a tanulókat;
- az ismereteket tárgyilagosan és sokoldalúan, változatos módszerekkel közvetíti, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végzi, irányítja a tanulók tevékenységét;
- a Kerettantervben és a Pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékeli a tanulók munkáját;

- a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, ezek elsajátításáról meggyőződik; ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenved vagy ennek veszélye fenn áll, a szükséges intézkedéseket megteszi;
- az általa észlelt három napon túl gyógyuló tanulóbalesetéről jegyzőkönyvet készít, és azt leadja az igazgatóhelyettesnek;
- közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében;
- a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartja;
- a szülőket, a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztatja, a szülőt figyelmezteti, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek;
- a szülő és a tanuló kérdéseire érdemi választ ad;
- távolléte estén a tananyagot, tankönyvet felettesének előzetesen leadja vagy eljuttatja;
- hétévenként szakmai továbbképzésben vesz részt a törvényi előírásnak megfelelően, folyamatosan képezi magát;
- a Pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesíti;
- pontosan és aktívan részt vesz a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepélyeken és az éves Munkaterv szerinti rendezvényeken;
- megőrzi a hivatali titkokat;
- hivatásához méltó magatartást tanúsít;
- a tanuló érdekében együttműködik munkatársaival és más intézményekkel.

A teljes munkaidő tanítási órákkal le nem kötött részében a pedagógus a munkaköri leírásban foglaltak szerint vagy a munkáltató utasítása alapján ellátja a nevelő és oktató munkával összefüggő egyéb feladatokat:

- kidolgozza az általa tanított tantárgyakra az éves tematikus tanmenetet, felkészül tanítási órákra, foglalkozásokra, előkészíti azokat;
- értékeli a tanulók teljesítményét a Pedagógiai Programunk szerint;
- elvégzi a pedagógiai tevékenységhez kapcsolódó ügyviteli tevékenységeket;
- részt vesz a nevelőtestület, a szakmai munkaközösség munkájában;
- segíti a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, ill. a tehetséges tanulók felkészítését;
- aktívan segíti az iskolai kulturális- és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének a megszervezését, továbbá az iskola Pedagógiai Programjában rögzített, a tanítási órák keretében meg nem valósítható iskolai-, osztály-, csoport foglalkozások megtartását;
- közreműködik a tanulói felügyelet ellátásában;
- segíti a diákönkormányzat működését, rendezvényeinek lebonyolítását;
- felelősséget vállal a tanulóbalesetek megelőzésében, valamint a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtásában;
- arányos terhet vállal az intézményi-iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában;
- a pedagógus az óráközi szünetekben a tanulók felügyeletével, a következő tanóra előkészítésével összefüggő feladatokat látja el.

5.2. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve. Segíti a munkaközösség munkáját.

Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Minden osztályában tanító nevelőnél évente legalább 1 órát látogat. Észrevételeit és esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.

Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály Szülői Közösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal /napközi/, a tanulók életét segítő személyekkel /gyermek és ifj.véd.felelős/

Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.

Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.

Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, e-ellenőrző útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.

Ellátja az osztállyal kapcsolatos ügyviteli feladatokat /osztálynapló (e-napló) naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással, gyámüggyel kapcsolatos tennivalók stb./

Mint osztályfőnök saját hatáskörben az SzMSz-ban felruházott jogainál fogva indokolt esetben három nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulóinak, előzetes szülői kérelem esetén.

Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységet szervezésében.

Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére.

Részt vesz a munkaközösségek munkájában. Javaslatával és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.

Tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítja.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységek

6.1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- *szűrés diagnosztizálás*
- *együttműködés a segítő szakemberekkel*
- *együttműködés a kortárs csoportokkal*
- *speciális programok meghatározása, kialakítása: pályaorientáció, drog és alkohol prevenciós foglalkozások.*

Szoros kapcsolatot tartunk a város óvodájával, Alapszolgáltatási Központtal és a Nevelési Tanácsadóval.

A beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére fejlesztő foglalkozásokat szervezünk. Lehetőség szerint pszichológus és logopédus szakmai segítségét is igénybe vesszük.

A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolata, a családlátogatások, a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése is ezt a tevékenységet szolgálja.

A gyengébb tanulók felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli foglalkozások segítik.

Nagyon fontos a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztése, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat. Az iskolai követelményrendszer és a társadalmi normáktól, a többségi kultúrától eltérően szocializált gyermekek összetalálkozása egy sor tipikus nehézséget hoz felszínre. A nehezen kezelhető szociálisan inadaptív gyerek nem azonos a rosszul nevelt gyerekkel.

6.2. A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik

Minden pedagógus feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványokra, hogy megfelelően lehessen gondoskodni a fejlesztésükről.

Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás szervezése: differenciálás, csoportbontás. Tehetséggondozó foglalkozások.

Iskolai sportkörök és szakkörök.

Versenyegek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.)

Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A továbbtanulás segítése.

A középfokú intézményekben tovább tanuló diákjaink nyomon követése.

Szabadidős foglalkozások színházlátogatások, táborok szervezése, kézműves foglalkozások stb.

6.3. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Az iskola a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek és ifjúságvédelmi felelősök működnek. Alapvető feladatuk, hogy segítsék a pedagógusok munkáját. Ezen belül:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti az Alapszolgáltatási Központot;
- segíti az Alapszolgáltatási Központ tevékenységét;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola az Alapszolgáltatási Központ segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit
- meg kell keresni a problémák okait
- jelezni kell a felmerült problémákat az Alapszolgáltatási Központ szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Nevelési tanácsadóval
- Alapszolgáltatási Központtal
- Polgármesteri Hivatallal
- gyermekorvossal, védőnővel

- Bajai Tankerületi Központtal
- Kormányhivatal

Iskolánk pedagógiai munkájában elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

felzárkóztató foglalkozások

- tehetséggondozó foglalkozások
- indulási hátrányok csökkentése
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítése
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- a családi életre történő nevelés
- a napközis foglalkozások
- az iskolai étkezési lehetőségek
- egészségügyi szűrővizsgálatok
- a tanulók szabadidejének szervezése
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- a szülőkkel való együttműködés
- tájékoztatás az Alapszolgáltatási Központ családsegítő és a gyermekjóléti szolgáltatásairól.

6.4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése a következő tevékenységek során történik

- fejlesztő foglalkozások a tanulási zavarokkal küzdők (dyslexia, disgrafia discalculia) számára
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- csoportbontásos oktatás
- a napköziotthonos foglalkozások
- az egyéni foglalkozások
- a felzárkóztató foglalkozások
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek használata.

6.5. A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás
- a napköziotthonos foglalkozások
- a diákétkeztetés
- a felzárkóztató foglalkozások
- az iskolai könyvtár és az iskola más létesítményeinek használata
- a nevelők és a tanulók segítő személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése
- a családlátogatások
- a továbbtanulás irányítása, segítése (pályaorientáció)
- az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége
- a tankönyvvásárlásban nyújtott részletfizetési lehetőség, ingyenes tankönyvek, kölcsönzés lehetősége
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek

- szoros kapcsolat a Fenntartóval és az Alapszolgálati Központtal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről (családlátogatáson, szülői értekezleten)
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázaton
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése
- tehetséggondozó programok (irodalmi, zenei, informatikai, kézműves, sport)
- komplex táborozások, kirándulások
- fesztiválok, bemutatók.

7. A szülők, a tanulók , a pedagógusok és az intézmény partnerei együttműködésének formái

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai életről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója a tanévben legalább egyszer a diákközgyűlésen ;
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzati ülésen;
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

2.A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan - szóban illetve a tájékoztató füzetben keresztül írásban- tájékoztatják.

3.A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén, vagy iskolai szintű szülői értekezleten
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

4.A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Iskolánk (pedagógusok) a gyerekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja:

- nyílt napok, nyílt tanítási órák szervezése évente egy alkalommal;
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről, magatartásáról;
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat is;
- előre tervezett szülői értekezletek, évente 2 alkalommal
- rendkívüli szülői értekezletek;
- fogadóórák, évente 4 alkalommal ;
- előadások, találkozások szervezése: logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember;
- pályaválasztási tanácsadás;
- pályaválasztási szülői értekezlet,
- családlátogatás;
- közös kirándulások;
- közös rendezvények a szülőkkel.

a, Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b, Szülői értekezlet feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása:

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről
- a helyi tanterv követelményeiről
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról
- saját gyermekének tanulmányi előmenetelének, iskolai magatartásáról a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről
- az iskolai és osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
- a szülők kérdéseinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c, Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése).

d, Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e, Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó nevelési - oktatási feladataink eredményességét, sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

A szülő, mint az oktatási-nevelési folyamat segítője, az alábbi területeken tevékenykedhet:

- az alapítványok támogatásában
- az intézmény eszközparkjának gazdagításában
- az intézmény esztétikai arculatának alakításában
- környezeti feltételek javításában
- szabadidős programok szervezésében
- nevelési értekezleten részt vehet, javaslatot, észrevételt tehet
- intézményi rendezvényeken, közös szabadidős és sportprogramon szervező, résztvevő lehet
- kezdeményezhet közös szülő, tanár, diák programot

Formái:

- pénzadomány
- tárgyi támogatás
- szellemi és társadalmi munka

A pedagógusok és tanulók közötti együttműködés formái:

- tanórai munka,

- osztályfőnöki órák,
- közösségi programok,
- egyéni beszélgetések,
- diákönkormányzat,
- kérdőívek, vizsgálatok.

8. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

8.1. A tanulmányok alatti vizsgák intézményünkben

a, Osztályozó vizsga

A tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- Felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól.
- Tanulmányait egyéni tanrendű tanulóként folytatja.
- Engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- A tanulónak a tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen 250 tanóránál több, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett az értesítési kötelezettségének.
- Egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.

b, Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsga a közoktatási rendszer egyik legnehezebben megoldható szakmai feladatához, az iskolaváltáshoz kapcsolódik. Az iskolánk a tanuló átvételét a helyi tantervében meghatározott évfolyamokon és tantárgyakból különbözeti vizsgához köti. A különbözeti vizsga célja annak megállapítása, hogy a tanuló rendelkezik-e a tanulmányok folytatásához szükséges ismeretekkel. A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell határozatot hozni a tanuló ügyében.

c, Javítóvizsga

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha:

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felröható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

d, Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

8.2.A tanulmányok alatti vizsgák időpontja

A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A vizsgák időpontjáról a tanulót tájékoztatni kell.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a vizsgáztatásra kijelölt intézmény vezetője engedélyezheti, hogy a tanuló az előző bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

A vizsgaidőszakot a Munkatervünkben, a tanév helyi rendjében rögzítjük, és arról a szokásos módon tájékoztatjuk a tanulókat, illetve szüleiket.

8.3.A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottsága tehát háromtagú, az elnökből és a két tagból áll. Az iskola által szervezett vizsga vizsgabizottsága csak és kizárólagosan az iskola pedagógusa lehet. A vizsgabizottságnak az előbbiek folytán tagja lehet az iskola igazgatója is. A vizsgabizottság tagjainak megbízása során tekintettel kell lenni arra az előírásra, mely szerint a kérdező tanár csak a vizsga tárgya szerinti tantárgynak megfelelő szakos tanári végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus lehet.

Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

A vizsgabizottság tagjai megbízásának időpontjára nincs jogszabályi rendelkezés, de olyan időpontban kell megtenni, hogy a vizsgabizottság elnökének és tagjainak elegendő ideje legyen a vizsgára való felkészüléshez, s nyilvánvalóan meg kell, hogy előzze a vizsga időpontját.

Az igazgató írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről. A megbízás tartalmazza a vizsga helyszínét, időpontját, a megbízás időtartamát, az elvégzendő feladatok, legfontosabb teendők meghatározását, a vizsgáztató felelősségére való utalást.

A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során:

- a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- b) szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

8.4. A sajátos nevelési igényű tanulók, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázók vizsgáztatásának szabályai

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,

d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.

Ha a vizsgázó a d) pont alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.

8.5. A szabálytalanságok kezelése

Szabálytalanságnak minősül a tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok megszegése. Például mobiltelefon használata, fegyelmezetlenség, meg nem engedett segédeszközök használata, a vizsgaterem elhagyása. A szabálytalanságok kezelésére a jogszabály világos és egyértelmű eljárási rendet határoz meg.

8.6. A tanulmányok alatti vizsga nyilvánossága

A tanulmányok alatti vizsga nyilvánosságáról a jogszabály nem tartalmaz rendelkezést. A vizsgázó érdekében kiindulva mérlegelhető a szóbeli vizsga nyilvánossá tétele, korlátozása vagy teljes kizárása. Valamennyi szempont mérlegelése alapján erről az igazgató dönt.

8.7. A tanulmányok alatti vizsga iratai és kezelésük

A vizsga iratai közé tartoznak mindazok a dokumentumok, amelyek a vizsga előkészítése, lebonyolítása során keletkeznek. A tanulmányok alatti vizsgák iratainak kezelésére is alkalmazni kell a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendeletének a nevelési-oktatási intézmények ügyintézésének, iratkezelésének általános szabályairól és a tanügyi nyilvántartásokról szóló 4. számú mellékletében foglaltakat.

8.8. Jogorvoslat

A tanulmányok alatti vizsgákkal összefüggésben hozott döntésekkel szemben is biztosítani kell a kiskorú tanuló esetében a szülő részére a jogorvoslathoz való alkotmányos jogának érvényesítését, azaz a jogorvoslatot, amely az érdekelt (a tanuló, szülő) az érdekét és jogát sértő határozat (döntés) vagy a döntéshozatal elmulasztása miatti orvoslásra irányul. A jogorvoslathoz való jog olyan alanyi jog, amelyet csak törvény korlátozhat, illetve zárhat ki.

8.9. A tanulmányok alatti vizsga részei, vizsgakövetelmények, az értékelés rendje

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 26.§-ának második bekezdése előírja, hogy a tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a helyi tanterv alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. Ennek megfelelően: az értékelés rendjét az iskolánk helyi tanterve tartalmazza, a helyi tantervünk nyilvános (megtalálható az iskolai könyvtárainkban és a honlapunkon.)

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, technika- kell elkészíteni.

8.10. A tanulmányok alatti vizsga részei

A tanulmányok alatti vizsga részeit a nevelőtestület a Helyi tanterv alapján határozza meg. A helyi tanterv kapcsolódó tartalmi elemei:

- az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások, valamint azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei,
- az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei,
- az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, a tanuló teljesítménye minősítésének formája,
- az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

A vizsgarészek meghatározásánál a helyi tanterv felsorolt elemeiből, a tantárgyak sajátoságaiból indulunk ki, szem előtt tartva azt is, hogy az értékelésnek objektívnek, megbízhatónak és érvényesnek kell lenni.

8.11. A vizsgarészek meghatározása

A tantárgy neve		A vizsga részei	
Régi NAT szerint	Új NAT szerint		
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli
Matematika	Matematika	írásbeli	szóbeli
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	Történelem	írásbeli	szóbeli
-	Állampolgári ismeretek	írásbeli	szóbeli
Hon – és népismeret	Hon – és népismeret	gyakorlati	szóbeli
Etika/Hit és erkölcstan	Etika/Hit és erkölcstan	gyakorlati	szóbeli
Környezetismeret	Környezetismeret	írásbeli	szóbeli
Természetismeret	Természettudomány	írásbeli	szóbeli
Kémia	Kémia	írásbeli	szóbeli
Fizika	Fizika	írásbeli	szóbeli
Biológia- egészségtan	Biológia	írásbeli	szóbeli
Földrajz	Földrajz	írásbeli	szóbeli
Idegen nyelv	Idegen nyelv	írásbeli	szóbeli
Ének - zene	Ének- zene	gyakorlati	szóbeli
Vizuális Kultúra	Vizuális kultúra	gyakorlati	szóbeli
-	Dráma és színház	gyakorlati	szóbeli
Életvitel és gyakorlat/ Technika, életvitel és gyakorlat	Technika és tervezés	gyakorlati	szóbeli
Informatika	Digitális kultúra	gyakorlati/szóbeli	írásbeli
Testnevelés és sport	Testnevelés	gyakorlati	szóbeli

8.12. Vizsgakövetelmények meghatározása

A vizsgakövetelmények a Helyi tantervben szereplő ismeretek, tevékenységek, műveletek összessége, amelyeket a tanulónak a vizsgán tudnia kell. Azok a kompetenciák azonban, amelyeket a vizsgakövetelmények meghatároznak, csakis olyanok lehetnek, amelyeket a vizsgán mérni lehet.

A jól meghatározott vizsgakövetelmény:

- könnyen érthető, egyértelmű, kerüli az általánosságokat;
- konkrétan meghatározott eredményre utal;
- mérhető és értékelhető;
- reálisan teljesíthető.

8.13. Az értékelés rendje

A tanulmányok alatti vizsgák értékelési és eljárás rendje megegyezik a Helyi tantervben rögzítettekkel. Attól eltérni csak egyedi elbírálás alapján, az igazgató engedélyével lehet.

A mérőlapok átlagos időbeli terjedelmére, a feladatok számára és a pontszámok meghatározására vonatkozó ajánlás

Évfolyam	Időtartam (perc)	Feladatjellemező	
		Feladatszám	Feladatelemek (pontok) száma
1-4.	8-10	5-6	20-30
5-6.	10-15	6-8	30-50
7-8.	15-30	8-10	50-60

8.14. A vizsgafeladatok tartalma, formája, típusa

A vizsgafeladatok tartalmának megadásakor arról kell dönteni, hogy a feladatok között milyen arányban szerepeljenek a minimum és az optimum szintű követelményekhez, illetve az egyes témakörökhöz, tartalmi területekhez kapcsolódó feladatok. Az arányok megadásánál tekintettel kell lennünk arra is, hogy a Helyi tanterv mennyi időt szán egy-egy témakör tanítására, továbbá az adott témakörben szereplő tudáselemek fontosságára.

A feladatlap és a feladatok jellemzői, feladattípusok

A feladatlap jellemzője, hogy hány feladtból, illetve részfeladtból áll. A homogén teszt feladatainak számára irányadó lehet a mérőlapok átlagos terjedelmére vonatkozó táblázat.

A tesztekben szereplő feladatok formájuk szerint a következők lehetnek:

Feleletválasztós feladatok

- Egyszerű választásos feladatok
- Igaz-hamis típusú feladatok
- Összetett választás (a helyes betűk felsorolásával);
- Négyféle asszociáció
- Struktúra-funkció, illetve ábraelemzés
- Illesztés (párosítás, besorolás - két halmaz közti kapcsolat)

Nyílt végű, feleletalkotó feladatok

- Rövid választ igénylő feladatok
- Hosszabb választ igénylő feladatok
- Ábrakészítés vagy -kiegészítés

8.15. A vizsgázó teljesítményének minősítése

Mivel az értékelés rendjének is összhangban kell lennie a Helyi tantervvel, ezért a vizsga-teljesítmény minősítésének formái is a Helyi tantervben meghatározottak szerinti lehetnek.

Az iskola nevelőtestületének egységesnek kell lennie abban is, hogy mit vár el az elégséges, a közepes, a jó és jeles érdemjegyért a tanulóktól.

Erre részletes útmutatást ad iskolánk Helyi tanterve.

8.16. Az alkalmassági vizsgák szervezésének szabályai

Általános Iskolánk alkalmassági vizsgát nem szervez.

Az első évfolyamára történő bekerülésnél iskolánk segítséget ad az óvoda és iskola közötti átmenethez:

- Foglalkozások kölcsönös látogatása (óvónők, tanítók)
- Programok (bemutató órák)
- Nagycsoportos óvodások iskolalátogatása
- Iskolakóstolgotó (foglalkozások a beiratkozott elsősöknek).

9. A tanulók felvételének, átvételének elvei

Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a fenntartó határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- A gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány
- A gyermek nevére kiállított TAJ kártya
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- Nyilatkozat az életvitelszerű ott lakásról
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan

A második – nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:

- A gyermek személyazonosságát igazoló hatósági igazolvány
- A gyermek nevére kiállított TAJ kártya
- A gyermek nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány
- Nyilatkozat az életvitelszerű ott lakásról
- Nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására vonatkozóan
- elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- diákigazolvány számát.

A második – nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – különbözeti vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek , valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

10.Elsősegély- nyújtási alapismeretek, a tanuló – és gyermekbalesetekkel összefüggő feladatok

10.1.Elsősegély – nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Úgy gondoljuk, hogy környezetünk és egészségünk megóvása, védelme egymással szoros összefüggésben van, gyakorlatilag elválaszthatatlan.

Iskolai programunkba nem különálló részekként, hanem szorosan összefonódó egésként építjük be.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az idővesztés minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

10.1.1. Célkitűzésünk

Már gyermekkorban a vészhelyzetbe került emberek megsegítését és a számukra nyújtott elsősegélyt magától értetődővé tenni. Az elsősegélynyújtás gyermekkorban történő oktatásával a későbbi elfogadható tudást alapozzuk meg. Az elsősegélynyújtás hajlandóság kialakításának egyik eszköze lehet a gyermekkorban megkezdett oktatás.

10.1.2. Az alapfokú elsősegély - nyújtási ismeretek elsajátítása tanórákon

a, Ember és természet műveltségi terület 7.- 8. évfolyamon

Biológia- egészségtan/ Biológia – Az ember megismerése és egészsége

Szűrővizsgálat, önvizsgálat, védőoltások.

Az orvosi ellátással kapcsolatos alapismeretek.

Alapfokú elsősegély- nyújtási ismeretek.

Fizika – Az ember megismerése és egészsége

Az elektromos áram hatása az élő szervezetre. Veszélyek, érintésvédelmi ismeretek.

Kémia – Az ember megismerése és egészsége

Veszélyes anyagok és kezelésük a háztartásban

b, Közlekedési ismeretek elmélyítése, élményszerű gyakorlása érdekében

Környezetismeret órákon: 1.-4. évfolyamig

Technika,életvitel és gyakorlat / Technika és tervezés órákon : 5.-8. évfolyamig

c, Elsősegély- nyújtási és csecsemőgondozási ismeretek játékos elsajátításához:

- modellek, torzók, egészségügyi doboz és kellékei,
- vérnyomásmérő,
- sebek – törések – ficamok elsősegély szintű ellátásához kötszerek,
- segédeszközök, videofilmek beszerzése.

10.1.3. Az alapfokú elsősegély – nyújtási ismeretek elsajátítása a tanórán kívüli foglalkozásokon

Játékos vetélkedő, vagy plakátok készítése, kiállítások

Egészségnap: előadás

baleset – megelőzési ismeretek komplex oktatása - TÁMOP-3.1.4.pályázat alapján kötelező elem 2013.március 25-2015.március 24.között (fenntartási időszak is)

10.1.4. Résztvevő szakemberek

Szaktanárok, tanítók

Egészségnevelési munkacsoport

Védőnő, iskolaorvos

10.2. Baleset – megelőzési tevékenység, a tanuló – és gyermekbalesetek jelentési kötelezettsége (Részletesen iskolánk SZMSZ-e taglalja.)

10.2.1. Intézményi védő, óvó előírások

Intézményünkben a nyitvatartási időben biztosítjuk a tanulók felügyeletét, védelmét, figyelemmel a baleset – megelőzés szempontjaira.

Olyan környezetet teremtünk, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására.

A tanórai és egyéb foglalkozások során kialakítjuk tanulóinkban a biztonságos intézményi környezet megteremtésének készségét, át kell adni a baleset – megelőzési ismereteket a főbb közúti közlekedési balesetek, a mérgezés, fulladás veszélyei, az égés, az áramütés, valamint az esés témakörben.

Fejlesztjük a tanuló biztonságra törekvő viselkedését.

10.2.2. Tanuló – és gyermekbalesetek jelentési kötelezettsége

(20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 169.§)

Intézményünkben bekövetkezett tanuló – és gyermekbaleseteket nyilván kell tartani.

Eljárásrend:

A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanuló – és gyermekbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni.

Fel kell tární a kiváltó és közreható személyi, tárgyi és szervezési okokat.

A baleseteket az oktatásért felelős miniszter által vezetett, a minisztérium üzemeltetésében lévő elektronikus jegyzőkönyvvezető rendszer segítségével tartjuk nyilván.

A balesetet észlelő pedagógus kézzel tölti ki a baleseti- jegyzőkönyvet a baleset észlelésének napján, legkésőbb másnapján, majd ezt követően azonnal átadja az elektronikus jegyzőkönyvvezetésért felelős igazgatóhelyettesnek.

A jegyzőkönyv egy – egy példányát a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap nyolcadik napjáig megküldjük a fenntartónak. A jegyzőkönyv egy –egy példányát átadjuk a kiskorú gyermek szülőjének, gondviselőjének, valamint a nevelési – oktatási intézményünkben is megőrizzük.

Ha a sérült állapota vagy a baleset jellege miatt a vizsgálatot az adatszolgáltatás határidejére nem tudjuk befejezni, akkor azt a jegyzőkönyvben alaposan megindokoljuk.

Amennyiben a baleset súlyosnak minősül, azonnal bejelentjük az intézmény fenntartójának is. (Telefonon, e-mailben vagy személyesen.)

Lehetővé tesszük a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat képviselőjének azt, hogy részt vegyenek a tanuló –és gyermekbalesetek kivizsgálásában.

Minden tanuló – és gyermekbalesetet követően megteesszük a szükséges intézkedést a hasonló esetek megelőzésére.

Súlyos az a tanuló- és gyermekbaleset:

- a sérült halálát
- valamely érzékszerv (érzékelőképesség) elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását,
- a tanuló orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülését, egészségkárosodását,
- a tanuló súlyos csonkolását (hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztése, továbbá ennél súlyosabb esetek) okozza.

10.3. „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!” KEVE Program

A gyermekek akár gyalog, akár kerékpárral vesznek részt a forgalomban, szerves részei a közlekedésnek, ezért bennük minél fiatalabb korban ki kell alakítanunk azokat az automatizmusokat, szokásokat, valamint döntési és magatartási készségeket, amelyek hozzásegítik őket a közlekedésben való részvételük kockázatának csökkentéséhez.

Az oktatási módszerben a rendőrök és pedagógusok egymást kiegészítve interaktívan, egymásra épülő jelleggel oktatják a tanulókat. A felmenő rendszerű projekt célja a diákok korosztályát, életkori sajátosságait figyelembe véve a közlekedési-balesetmegelőzési ismeretek átadása.

A kidolgozott tematika szerint egy tanévben 10 alkalommal tartunk ilyen tanórát a 2023/2024. tanévtől kezdődően.

Az alsó tagozatos gyerekek játékos formában ismerkednek meg a gyalogos közlekedés alapszabályaival. Megtanulják a legfontosabb közlekedési táblák jelentését, a közlekedési lámpák jelzéseit, a tömegközlekedési eszközök helyes használatát.

A magasabb osztályokban a gyerekek elsajátítják az önálló és biztonságos közlekedés ismereteit. Megismerkednek az összes gyalogosokra vonatkozó közúti jelzéssel, jelzőtáblával és útburkolati jellel is. Megtanulják a gyalogosok és a járművek elsőbbségi viszonyát, továbbá a járdaszigeten, hídon, alul -és felüljárón való közlekedés szabályait. Megismerik még a zárt csoportban haladókra vonatkozó szabályokat, valamint a kerékpáros közlekedés szabályait.

11. Ingyenesen igényelhető notebookok beszerzésének ösztönzése

Az RRF-1.2.1 azonosítási számú projekt keretében felső tagozatos diákjaink rendelkeznek saját használati jogú notebookkal.

A hordozható számítógépekből álló eszközpark a tanulók személyes oktatási igényeit is szolgálja. Ilyen módon biztosítható, hogy a tanórákon és a tanórán kívül is aktív résztvevők lehessenek.

A kiosztott IKT eszközök lehetővé teszik az élethosszig tartó tanulást, valamint az interneten elérhető tananyagok és információk esélyt adnak a digitális kompetenciák és a problémamegoldási készségek fejlesztésére.

12. DIGITÁLIS ESZKÖZÖK OKTATÁSI CÉLÚ HASZNÁLATA

Az iskola az oktatási célra használható digitális taneszközöket az élethosszig tartó tanulás szolgálatába állítja, az elvárt digitális kompetenciák elsajátításának támogatásán keresztül.

A korszerű informatikai infrastruktúra és eszközpark, valamint vezetékek nélküli hálózat használatával a digitális eszközhasználat a tanulók digitális kompetenciáinak a fejlesztése érdekében a napi tevékenységbe ágyazható.

Kiemelten támogatható a matematikai, természettudományos, informatikai és műszaki pályákra való felkészüléshez szükséges ismeretek elsajátításának biztosítása. A tanítási-tanulási folyamatnak ezekkel a korszerű eszközökkel megvalósul a legmodernebb támogatása.

Célja:

- a digitális eszközök integrációja tanórán és tanórán kívüli tevékenységek, szakköri foglalkozások során,
- azok alkalmazásának különböző szintjein történő elsajátítása,
- a tanulók felkészültségben tapasztalható eltérések kompenzálása, felzárkóztatása,
- a hatékony eszközhasználat,
- a tanulást támogató tevékenységek során a lemorzsolódás csökkentése,
- a tanulóközpontú megközelítés,
- az eszközök elérhető közelségbe helyezése,
- kiemelten a hátrányos helyzetű, lemorzsolódó, tehetséges, kiemelt bánásmódot igénylő, felzárkóztatásra szoruló tanulók számára az eszközök és az internet felelős, kritikus és etikus használatának elsajátítása.

Feladata:

- az eszközök helyes, célszerű alkalmazásának elsajátíttatása,
- a kapcsolódó kulcskompetenciák permanens fejlesztése,
- a felkészülés, a feladatkészítés, az órai szemléltetés támogatása,
- a tanulók aktivitásának, kreativitásának, feladat iránti elköteleződésének fejlesztése,
- a kritikai gondolkodás fejlesztése,

Tartalma:

1. Tudásszerzés, kutatómunka

- tanulás, kutatás, megfigyelés, kísérletezés,
- tanulók önálló felfedezésén alapuló tanulása,
- projekt-alapú tanulás,
- a csoportos, páros vagy egyéni munka támogatása,
- a széleskörű információszerzés biztosítása.

2. Aktív tanulás

- tananyaggal való interakció,
- interaktivitást és a tanulói részvétel, tanulás iránti motiváció növelése,
- minden tanuló bevonása a tanulási folyamatba,
- a digitális eszközökkel kibővített tanulási és interakciós tér helyes használata,
- az online források etikus és kritikus használatának elsajátítása,
- az internetbiztonság elveivel való megismerkedés.

3. Alkotás

- kreatív tervezés, tudáskonstruálás, produktum létrehozása,
- saját munkájuk megtervezése (multimédiás alkotások, prezentációk, LEGO robot, humanoid robot, drón, 3D nyomtató + nyomtatószál stb.)
- valódi tudásépítő feladatok végzése.

4. Alapvető kulcskompetenciák fejlesztése

- A tanulás kompetenciái: A digitális környezetben való tájékozódás, az információ-megosztó rendszerekben megszerezhető tudások, tudásépítő folyamatokban való alkotás képessége.
- A kommunikációs kompetenciák: A kommunikációs eszközök használatának képessége.
- A digitális kompetenciák: A megszerzett ismeretek más tudásterületeken történő alkalmazásának képessége. A kreatív alkotótevékenységre való képessége.
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák: A probléma megoldó képessége. Az analízis, szintetizáló és algoritmizáló gondolkodási képessége.
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: Az online térben történő közös feladatmegoldás, kapcsolatteremtés, alkotótevékenység képessége. A felelősségtudat a felelős információmegosztás képessége az online térben. A szerepelvárásoknak megfelelő kommunikációs stílus képessége.

- A kreativitás, az önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: Az önkifejezési tevékenységek szélesebb körben történő bemutatásának képessége.
- Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A változó környezethez való alkalmazkodás képessége. A tudás folyamatos felülvizsgálatának képessége a munkaerőpiac elvárásainak megfelelően. Az élethosszig tartó tanulás és a flexibilitás képessége.

A digitális eszközök alkalmazása a tanórán

A digitális eszközöket elsősorban ismeretszerzési, tanulási cél érdekében kell az iskolában használni, támogatva az élményszerzésen alapuló tanulási folyamatokat.

Használatuk ehetőséget biztosít

- többféle tananyagtípus (nyomtatott, filmes, digitális, stb.) integrációjára,
- többirányú érzékelési lehetőségekre (álló- és mozgókép, ábra, szöveg és hang együtt szerepel egy tananyagrészt feldolgozásánál, stb.),
- interaktivitásra: konstruktív tanulási környezet, szituatív tanulás megvalósítására,
- a tanulói igényekhez való könnyű alkalmazkodásra,
- a feladatok és a megoldások változatossá tételére,
- igényes kép- és hangillusztrációk készítésére, használatára,
- több önállóan végezhető feladat tervezésére, elvégzésére,
- az azonnali visszajelzésre a továbbhaladáshoz.

Támogatott tevékenységek

- anyaggyűjtés kulcsszavak alapján (szöveg és kép keresése),
- megtalált információk rendszerezése szempontok alapján,
- feldolgozás csoportmunkában (szövegszerkesztés, prezentáció, animáció készítése),
- a csoportmunka során számítógépes kommunikáció alkalmazása,
- a feladat megoldásának bemutatása.

II. ISKOLÁNK HELYI TANTERVE

1. Bevezető

Helyi Tantervünk az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet alapján a következő:

1.1. Óraszámok évfolyamonként

A kötelező tantárgyak alap óraszámait megemeltük a 2.1. pont alapján. Nem építünk be szabadon választható ajánlott tantárgyat. A szabadon tervezhető órakeretet minden évfolyamon maximálisan kihasználjuk.

1.2. Tantárgyi rendszer és óraszámok kialakítása - a NAT – ra épülő helyi tanterv alapján műveltségi terület szerinti felosztásban

Alapfokú képzés 1-4. évfolyam

Évfolyam	1.		2.		3.		4.	
Tantárgyak műveltségi terület elosztásban	K*	SZT**	K*	SZT**	K*	SZT**	K*	SZT**
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	0,5	5	0,5
Matematika								
Matematika	4	1	4	1	4	0,5	4	0,5
Etika/ Hit és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természettudomány és földrajz								
Környezetismeret	-		-		1		1	
Idegen nyelv								
Első élő idegen nyelv	-		-		-	1	2	1
Művészetek								
Ének - zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technológia								
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra	-		-		1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező óra	22		22		22		23	
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		2		2	
Rendelkezésre álló órakeret	24		24		24		25	

*K**= kötelező alapóraszám
*SZT***= Szabadon tervezhető órakeret

Alapfokú képzés 5-8. évfolyam

Évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Tantárgyak műveltségi terület elosztásában	K*	SZT**	K*	SZT**	K*	SZT**	K*	SZT**
Magyar nyelv és irodalom								
Magyar nyelv és irodalom	4	0,5	4	0,5	3	0,5	3	
Matematika								
Matematika	4		4		3	0,5	3	0,5
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem	2	0,5	2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret				1				
Etika/Hit és erkölcsstan	1		1		1		1	
Természettudomány és földrajz								
Természettudomány	2		2	0,5				
Kémia					1	0,5	2	
Fizika					1	0,5	2	
Biológia					2		1	
Földrajz					2		1	
Idegen nyelv								
Első élő idegen nyelv	3		3		3		3	
Művészetek								
Ének – zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház								1
Technológia								
Technika és tervezés	1		1		1			0,5
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
Testnevelés	5		5		5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1		1		1		1	
Kötelező óra	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető órakeret		1		2		2		2
Rendelkezésre álló órakeret		28		28		30		30

*K**= kötelező alapóraszám
*SZT***= Szabadon tervezhető órakeret

Az egyes évfolyamokon felhasznált szabadon tervezhető órák alakulása:

évfolyam	tantárgy	óraszám / hét
1.-2.	magyar nyelv és irodalom	1

	matematika	1
3.-4.	magyar nyelv és irodalom	0,5
	matematika	0,5
	idegen nyelv	1
5.	magyar nyelv és irodalom	0,5
	történelem	0,5
6.	magyar nyelv és irodalom	0,5
	természetismeret	0,5
	hon- és népismeret	1
7.	magyar nyelv és irodalom	0,5
	matematika	0,5
	kémia	0,5
	fizika	0,5
8.	matematika	0,5
	dráma és színház	1
	technika és tervezés	0,5

Magyar nyelv és irodalom tantárgy bontása évfolyamonként

évfolyam	KV	SZT	Összesen	Tantárgy	Óraszám
1.	7	1	8	magyar nyelv • írás	4
				irodalom • olvasás	4
2.	7	1	8	magyar nyelv • írás (1,5 óra) • nyelvtan (2,5 óra)	4
				irodalom • olvasás	4
3.	5	0,5	5,5	magyar nyelv • írás (0,5 óra) • nyelvtan (2 óra)	2,5
				irodalom • olvasás (2,5 óra) • fogalmazás (0,5 óra)	3
4.	5	0,5	5,5	magyar nyelv	2
				irodalom • olvasás (2,5 óra) • fogalmazás (1 óra)	3,5
5.-6.	4	0,5	4,5	magyar nyelv	2
				irodalom	2,5
7.	3	0,5	3,5	magyar nyelv	1,5
				irodalom	2
8.	3	-	3	magyar nyelv	1
				irodalom	2

A tananyag

A kerettanterv által meghatározott tantárgyaktól nem térünk el. Az oktatott tantárgyak tartalma és követelményei minden esetben megegyeznek a NAT és a kerettantervek által

előírt tartalmakkal és követelményekkel.

A helyi tanterv tantárgyai, tartalmai

A kerettanterv tartalmaz tantárgyi tanterveket, ezek azonban két évre szólnak, az egyes témákhoz kötelező tartalmakat, fejlesztési célokat és minimális óraszámot határoznak meg. (Az órateremben szereplő óraszámoknak csak a 90%-ára adnak meg tervet.)

A rendelet előírja, hogy ezeket a tematikus egységeket tanévre lebontva kell beépíteni a helyi tantervbe, továbbá a szabadon felhasználható 10% időkeret tartalmát is meg kell tervezni.

(Helyi tantervek a Mellékletben találhatóak)

1.3.A mindennapos testnevelés alakulása

A mindennapos testnevelés alakulása heti 5 tanóra [Nkt.27.§ (11)] keretében zajlik minden évfolyamon.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Számos- ság	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra	5 tanóra

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A heti öt órából legfeljebb heti két óra a Nat Testnevelés és egészségfejlesztés műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (hagyományos magyar történelmi sportok, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok).

A 2018/2019-es tanévtől kezdődően felmenő rendszerben:

Évfolyam	Foglalkozás	Óra/hét	Pedagógus	Megjegyzés
1-2.	testnevelés néptánc	4 1	testnevelő vagy tanító néptáncpedagógus vagy néptáncot tanítható tanító/tanár	órarend szerinti órák, nincs felmentés

2. A tanuló heti óraszámja és az osztályok heti időkerete

A tanuló heti óraszámja és az osztályok heti időkerete a Nemzeti köznevelési törvény 6. melléklete alapján:

	Évfolyamok							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
A tanuló heti óraszámja (NAT)	24	24	24	25	28	28	30	30
Az osztályok heti időkerete	52	52	52	55	51	51	56	56

3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás a nevelőtestület hatáskörébe tartozik. A tankönyvválasztást a nevelőtestület évenként felülvizsgálja.

A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskolának lehetővé kell tennie, hogy azt a szülők megismerjék. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel véleménynyilvánítási joggal rendelkezik. A szülő nyilatkozhat arról, hogy gyermeke részére az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni, vagy egyes tankönyvek biztosítását más módon, például használt tankönyvvel kívánja megoldani.

Általános támogatás a tanulói tankönyvvásárláshoz: a költségvetési törvény előírásai szerint történik. Ugyancsak így biztosítjuk a kiegészítő támogatást az ingyenes tankönyvellátáshoz. A jogos igénylők számbavételét minden év április hónapban végezzük el, a Rendelet szerint.

A tankönyvjegyzék megjelenése, illetőleg az iskolához történő eljuttatást követően véleményt kérünk a pedagógusoktól azzal kapcsolatban, hogy mely könyveket és segédeszközöket kívánják alkalmazni a következő tanévben, illetve milyen új eszközbeszerzésre lesz szükség. Csak jóváhagyott tankönyvet használunk.

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A megjelölt könyveket és segédeszközöket a pedagógusok írásban juttatják el megbeszélés után az igazgatónak.

A beszerzések sorrendjében első helyen állnak az alapvetően szükséges eszközök és csak ezt követően azok, amelyek az egyes tantárgyaknál jók, de nem nélkülözhetetlenek.

A pedagógusok kötelesek figyelembe venni az igazgató által megjelölt beszerzési árhatárt, eszközbeszerzésnél az intézmény költségvetési lehetőségeit.

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy a : helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

A választott tankönyvcsaládnak tartalmaznia kell a NAT fejlesztési követelményeinek eléréséhez szükséges tartalmakat és meg kell felelnie intézményünk célrendszerének. A választott tankönyvcsaládnak mg kell felelnie az önálló tanulást segítő didaktikai alapelveknek:

- szerkezete legyen világos, egyszerű
- az adott osztály képességének megfelelők legyenek a tankönyvek, taneszközök
- tartalmuk, alkalmazhatóságuk egyezzen meg az adott tantárgy tantervének tartalmával
- keltse föl a gyerek érdeklődését
- szövege az életkornak megfelelő szövegezésű legyen, kerülje az idegen szavakat
- ábrái, betűmérete, szerkesztése segítse az önálló ismeretszerzést
- ösztönözzön ismétlésre, rendszerezésre
- adjon mintát az önálló feladatmegoldásokra.

A tankönyvek piktogramjai, jelrendszere legyen azonos tárgyanként. A könyv borítója legyen színes és tartós, keltse fel az érdeklődést. Egy tankönyvcsaládhoz azonos elvek szerint készüljenek mérőlapok.

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

A pedagógus – a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott ill. tanított tananyag elsajátításához, és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmaznia kell. Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata.

Tanév közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

Az iskola szülői szervezete, az iskolai DÖK- ruházati és más felszerelések megvételével kapcsolatban a szülőkre háruló kiadások tekintetében korlátozásokat állapíthat meg. Ez a korlátozás nem járhat azzal a következménnyel, amely kizárja az iskola által előírtak betartását.

A szülőket a megelőző tanév végén, lehetőleg szülő értekezleten tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető könyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez. Amennyiben év közben érkezik tanuló az iskolánkba, segítséget nyújtunk az általunk használt tankönyvek beszerzésében.

4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

4.1. Pedagógiai alapelvek, célok

Iskolánk fenntartója a Bajai Tankerületi Központ. Az iskolában világnézetileg semleges oktatást szervezünk.

Munkánkat az oktatás-nevelés területén a NAT-ban megfogalmazott alapelvek és a keret-tervek alapján kívánjuk végezni.

Az iskola sajátos tanulói összetétele miatt - a legfontosabb pedagógiai alapelvek alapján - alapvető pedagógiai célkitűzésünk az iskola valamennyi területén és szintjén egy **gyakorlatias, a tanulók önmegvalósítását szolgáló** oktatás-nevelés biztosítása.

Nevelési feladatainkat a nemzeti, demokratikus, európai és humanista értékrend kialakításának szellemében, vallási és politikai elkötelezettség nélkül végezzük.

4.1.1. Célok és feladatok az alapfokú nevelés-oktatás alsó tagozatában

Óvjuk és továbbfejlesztjük az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot.

Átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Fogékonyvá tesszük saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Teret adunk a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segítjük természetes fejlődését, érését.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, probléma-helyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejlesztjük az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetítjük az elemi ismereteket, szokásokat alakítunk ki.

Fejlesztjük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozzuk a reális önértékelést.

Mintákat és gyakorlóterepet adunk, magatartási normákat, szabályokat közvetítünk a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez.

Megerősítjük a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegítjük a személyiség érését.

Támogatjuk az egyéni képességek kibontakozását, segítjük a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát.

Törődünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociáliskulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgáljuk.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre építünk. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekintjük irányadónak.

4.1.2. Célok és feladatok az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatában

Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapképességek fejlesztése tartjuk hangsúlyosnak.

Figyelembe vesszük, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztést folytatjuk, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztését tartjuk hangsúlyosnak.

Az 5–8. évfolyamokon is együtt neveljük a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészítjük őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Fejlesztjük a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordítunk az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátítására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarati tulajdonságok fejlesztésére.

Feladatunknak tekintjük az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismertet fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesítjük az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

4.2. Fejlesztési területek – nevelési céljaink

4.2.1. Az erkölcsi nevelés terén

Alsó tagozat:

Kerüljön a tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően éljen, képes legyen alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Felső tagozat:

A tanuló a szabályokat minden körülmények között be kell hogy tartsa, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá vá-

lik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. A tanuló értse meg a normakövetés fontosságát.

4.2.2.Nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló ismerje meg lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismerje meg a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes legyen elhelyezni, valamint ismerje az ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismerje nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, vegyen részt érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Felső tagozat:

A tanuló ismerje meg lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben vegyen részt szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, ismerje meg az ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Ismerje meg saját kultúrájának legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tudjon sorolni néhány, lakókörnyezetére jellemző sajátosságot, ismerje meg a hungarikum fogalmát. Ismerje nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Alakuljon ki benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Legyen egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismerje, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedjen meg egy-egy magyarországi nemzetiség, kisebbség kultúrájával. Ismerje az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban alakuljon ki egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismerje ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

4.2.2.1.Határtalanul! programmal az összetartozásért

A program célja, hogy gyermekeink megismerkedhessenek a határon túl élő magyarok lakta területeken folyó élettel, kultúrával, hagyományokkal, miközben lehetőség van a személyes kapcsolatok kialakítására is. S nem utolsó sorban történelmünk, irodalmunk meghatározó személyiségeinek nyomdokában járhatunk.

A tanulmányi kirándulás előkészítő szakasza az utazás előtt, Magyarországon kerül lebonyolításra, melyben kötelező tevékenységként vállaljuk, hogy az utazást megelőzően az utazáson részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! előkészítő órát szervezünk.

Ennek minimális tartalmi elemei:

- Magyarország határain túl élő magyarság létszáma, az államhatáron kívüli elhelyezkedés történelmi okai,
- a meglátogatandó ország, illetve települések magyarságának története, jelene,
- a meglátogatandó országban élő összlakosság etnikai összetétele,
- a tanulmányi kirándulás részletes programja,
- a toleráns és kooperatív viselkedés alapszabályai.

A Határtalanul! tanulmányi kirándulás megvalósítása a pályázó választása alapján Románia, Szlovákia, Szerbia, Ukrajna, Szlovénia vagy Horvátország magyarok lakta területén történik a következő feltételek valamelyikével:

- közvetlenül kapcsolódnak az utazáson részt vevő diákok által tanult egy vagy több tantárgyhoz,
- oktatási-nevelési jellegűek,
- kulturális jellegűek.

A hazaérkezést követően értékelni kell a kirándulást! Ennek formája: A részt vevő diákok és kísérőtanáraik számára Határtalanul! értékelő órát szervezünk, melynek moderátorát az utazáson részt vett kísérőtanárok közül választjuk ki.

A Határtalanul! értékelőóra minimális tartalmi elemei a következők:

- a meglátogatott ország, illetve település magyarságáról a látogatás eredményeképpen szerzett személyes tapasztalatok és ismeretek áttekintése,
- a tanulmányi kirándulás megvalósulásának áttekintése,
- az utazás programjának értékelése.

Kommunikáció:

- A kommunikációs tevékenységek révén a pályázó intézmény a nagyközönséget megismerteti nyertes pályázatának elemeivel.
- A programot népszerűsítő bannert honlapjának nyitó oldalán legkésőbb a szerződéskötés megkötését/támogatói okirat kibocsátását követő 15. napon elhelyezi.
- Az utazásról szóló, szöveget, fotót és videofelvételt tartalmazó beszámolóját honlapján közzéteszi oly módon, hogy az a honlap nyitó oldaláról legkésőbb a hazaérkezést követő 15. naptól elérhető legyen.

4.2.2.2. Lázár Ervin program

„A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program **szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül** minden, az **1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen** biztosítja a **színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok** bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében a lehetséges **programelemek körét**:

1. évfolyam: Babelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncertermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)”

4.2.2.3. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program keretében tartott kirándulás program

A Program támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, ezáltal a köznevelési intézményünkbe járó 7-8. évfolyamon tanuló diák részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

A Program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését biztosítja a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai kö-

zösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben, az iskolák által választható módon.

A diákokat korszerű eszközökkel és szakszerű idegenvezetéssel ismertetik meg a nemzeti és történelmi emlékhelyekkel, a konkrét történelmi események, nemzetünk nagyjainak és hőseinek életpéldája személyesen és élményszerűen átélhetővé válik. A program fontos célkitűzése, hogy bemutassa a közösségért való szolgálatot, azokat az embereket, akik akár az életüket is feláldozták a közösségért, a hazáért, így erősítve a fiatalokat abban, hogy ők is a közösségért tenni akaró emberekké váljanak.

4.2.3. Állampolgárságra, demokráciára nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló tudja magát elhelyezni adott közösségben, ismerje fel a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Legyen képes a kooperációra, értse meg a szabályok fontosságát. Legyen képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Felső tagozat:

A tanuló törekedjen a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá váljék a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét. Ismerkedjen meg az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Vegyen részt olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

4.2.4. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése terén

Alsó tagozat:

A tanuló legyen képes az együttműködésre, az empátiára, érezze át és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismeretet szerezzen saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítsa a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve fejezze ki a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezzen az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismerje a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

Felső tagozat:

A tanuló megfelelő szókinccsel rendelkezzen az érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes legyen dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tudjon nevezni. Ismerje meg az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tudjon mondani önmagáról, ismerje a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes legyen különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tudjon kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Alakuljon ki benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes legyen elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is lásson rá egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes legyen vitatkozni. Ismerje fel társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Legyen képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

4.2.4. A családi életre nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló ismerje meg és sajátítja el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismerje és tartsa be az illemszabályokat. Ismerkedjen meg a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal. Tanulja meg a

családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekedjen rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

Felső tagozat:

A tanuló képes legyen felismerni és megfogalmazni a családban betöltött szerepeket, feladatokat, találja meg és végezze el a rá háruló feladatokat. Legyen tisztában a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyányaival. Ismerje fel a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tudjon kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekintse a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Legyen tisztában azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és értse az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tudjon a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismerje a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismerje a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

4.2.4. A testi és lelki egészségre nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló képes legyen önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épüljön be személyiségébe, figyeljen testtartására. Képes legyen kifejezni a betegség és az egészség, mint állapot közötti különbséget. Képes legyen egyes betegség tünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes legyen kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Tapasztalja meg a relaxációs technikákat, képes legyen légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban alakuljon ki az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Próbálja ki a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes legyen megfogalmazni az ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felső tagozat:

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismerje a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéné ápolásának módjait, majd tanulja meg tudatosan ápolni személyes higiénéjét. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárulnak lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekezzen olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismerje az aktív pihenés fogalmát, meg tudja nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában legyen a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyeljen testi egészségére, képes legyen szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismerje és alkalmazza a stresszoldási technikákat, tisztában legyen a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerülje ezeket. Ismerje a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

4.2.5. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség terén

Alsó tagozat:

A tanuló ismerje és tartsa be a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes legyen az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét. Tisztában legyen azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerezzen arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Felső tagozat:

A tanulóban fokozatosan tudatosuljon, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes legyen felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is álljon. Ismerje fel, hogy a beteg,

sérült, fogyatékkal élő embereken egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

4.2.6. Fenntarthatóság, környezettudatosság terén

Alsó tagozat:

A tanuló váljék érzékennyé környezetének állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére, vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni a változásokat. Legyen képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekintse a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Késztetés alakuljon ki benne környezetének értékeinek megőrzésére.

Felső tagozat:

A tanulóban fejlődjön ki a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Értse a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé váljék környezetének állapota iránt, képes legyen annak változását elemi szinten értékelni. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje ezeket. Képes legyen társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé váljék az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismerje ezek gyakorlati technikáit. Értse a fenntarthatóság fogalmát.

4.2.7. Pályaorientáció terén

Alsó tagozat:

A tanuló ismerje meg azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Ismerje fel a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes legyen megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes legyen csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Felső tagozat:

A tanuló képes legyen megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és ismerje fel, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezzen a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismerje az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tudjon célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Legyen önkritikája, képes legyen különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Értse a tanulás és a karrier cél elérésének összefüggéseit.

4.2.8. Gazdasági és pénzügyi nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló ismerje az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes legyen mindennapi fogyasztási cikkeket önállóan vásárolni, tudjon vigyázni a pénzére. Épüljön be az energiatakarékos cselekvéseibe és gondolkodásába. Legyenek ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen élet-színvonalon élnek gyerekek.

Felső tagozat:

A tanuló történelmi ismeretei alapján ismerje fel a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismerje az unió közös fizetési eszközét, lássa be, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékelje az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzé-

kelje, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes legyen összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és ismerje fel néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

4.2.9. Médiatudatosságra nevelés terén

Alsó tagozat:

A tanuló legyen tisztában a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes legyen különbséget tenni a televízióban történetek és a valóság között. Ismerje a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

Felső tagozat:

A tanuló hatékonyan tudjon keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé váljon elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában legyen a videojátékok használatának helyes mértékével, a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezzen. Figyeljen oda arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban legyen kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

4.2.10. A tanulás tanítása terén

Alsó tagozat:

A tanuló tapasztalatot szerezzen arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába épüljön be a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készüljön az órákra. Legyenek élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanulásnak és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Felső tagozat:

A tanuló ismerjen meg olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tudjon a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismerjen tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes legyen gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelviileg szabatosan indokolni. A tanuló ismerje meg saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra legyen képes, tudatában legyen, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezzen ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában legyen vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismerjen olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

4.3.Célok és eszközök az intézmény oktatási folyamatában

Intézményünk helyi tanterve előírja a természettudományok súlyának növelését. Az említett műveltségi területnek különös figyelmet adunk az oktatási folyamatban, és a vonatkozó kompetenciákat a többi tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységek során is fejlesztjük. A kidolgozandó tanmenetekben átjárókat és kapcsolódási pontokat keresünk a többi tantárgyhoz.

Tantervünk fontos pedagógiai célnak tekinti a játékosság fokozását. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növelhessük. Szükségesnek tartjuk ennek a játékosságnak a révén megkönnyíteni az átmenetet az óvoda és az iskola között, és a tanulás okozta nehézségek oldására is figyelmet kívánunk fordítani ebben az érzékeny és meghatározó életkorban.

Tantervünk elengedhetetlen pedagógiai követelménynek tekinti a terhelésnek a képességekhez való igazítását. Tantervünk – az oktatási folyamatot irányító dokumentumként – előírja az egyéni képességek figyelembe vételét, és a differenciálás révén megvalósítható egyéni terhelés követelményét, gyakorlatát.

Az intézményünk fontosnak tartja, hogy fokozza a lemaradó vagy gyengébb képességű tanulók állandó és rendszerű felzárkóztatását. Ennek érdekében az egyéni teljesítményszintekhez igazodva, differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a felzárkóztatást.

Az iskola helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel .

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként angol vagy német nyelv tanulását választhatják.

4.3.1. Általános célkitűzések

Az átalakuló társadalom és az elvárások iskolai oktatásban. Nemcsak a konkrét tanítási – tanulási módszerek, hanem általában a tudáskép, a tanulás folyamatáról vallott elképzelések terén is.

A tanári munka eredményessége érdekében a tantervek világos képet kell adni arról, hogy milyen is legyen az a tudás, az iskolának közvetítenie kell, illetve amely a tanulás eredményeként a tanulóban fel kell, hogy épüljön.

a, Minőségi tudás kritériumai

A tudás reprodukálhatósága helyett az elsajátított ismeretek könnyű és sokoldalú elérhető-sége, rugalmas adaptálhatósága és továbbépíthetősége vált fontossá. Ezért a tanulási célok-nak és az **alkalmazhatóság** kritériumainak közelíteniük kell egymáshoz.

A tanulási célok meghatározásakor a tartós, elmélyült tudás kialakítása mellett az alkalmazhatóságot kell középpontba állítani. Olyan tanítási programokat és olyan tanulási környezetet kell létrehozni, amelynek eredményeként sem az ismeretek tanulása sem a képességek fejlesztése nem válik egyoldalúvá és öncélúvá.

b, Az ismeretek és a képességek tükrében

A jól szervezett, pontos, hatékony felhasználható ismeretrendszer tud megfelelő alapot biztosítani a képességek fejlesztéséhez, s a működő képességek teszik lehetővé az ismeretek megfelelő mélységű feldolgozását, megértését és **alkalmazni tudását**. A működő műveltség kialakítása szempontjából az is nagyon lényeges, hogy az iskolák életéből vett példák segítségével, problémafelvető kérdésekkel és aktív ismeretszerzést igénylő feladatokkal folyamatosan arra ösztönözzék a tanulókat, hogy gondolkodás útján is gyarapítsák fogalmaikat, illetve, hogy már meglévő fogalmaik között minél több új kapcsolatot fedezzenek fel.

c, A kulcsfogalmak és az összefüggések kapcsolatában

A kulcsfogalmak a tudományt és a tudást konstruáló alapfogalmak. A kulcsfogalmakhoz olyan magyarázó elvek kapcsolódnak, amelyek megvilágítják az összefüggéseket a látszólag egymástól függetlennek látszó jelenségek között is. A kulcsfogalmakkal kapcsolatos tudás folyamatos bővítése és elmélyítése emiatt az értelmes tanulás egyik nagyon fontos összetevője.

A kulcsfogalmakkal kapcsolatos tudás folyamatos bővülése és elmélyülése egyszerre több dolgot is jelent:

- A tanuló tudása folyamatosan gyarapszik a kulcsfogalommal kapcsolatba hozható tényekről, jelenségekről, eseményekről.
- Egyre több általános érvényű összefüggés és törvényszerűség ismerete kapcsolódik explicit vagy implicit módon a kulcsfogalom használatához.
- Az az összefüggésrendszer, amelynek megértésében a kulcsfogalom szerepet játszik egyre komplexé válik.
- A tanuló ismeretrendszerében egyre több kulcsfogalom között teremődik kapcsolat.

d, A személyiség teljes mozgósítása

A tanulás az egész személyiség aktivitását igényli. Ezért az iskolai munka során a tanulás minden fontos összetevőjét mozgósítani és fejleszteni kell a kitűzött célok érdekében. Nem elég az ismeretek megértésére és megjegyzésére koncentrálni, alkalmat kell adni az ismeretek alkalmazását biztosító feladatok gyakorlására, a problémák, probléma helyzetek elemzésére és megoldására, a különböző gyakorlati tevékenységek tanulására, a tanulás módszereinek elsajátítására, a gondolkodási eljárások tanulására és nem utolsósorban az értékek iránti **pozitív attitűdök** és a szociális magatartásformák kialakítására. A képességfejlesztést össze kell kapcsolni a fejlődést befolyásoló érzelmi, motivációs tényezők megerősítésével, a gyerekek együttműködését igénylő tevékenységek szervezésével.

e, Kulcskompetenciák

A társadalmi és természeti környezetben való egyéni, hétköznapi tájékozódást, az ismeretek alkalmazását, más ismeretekkel való összekapcsolását segítő képességek, tekinthetők kulcskompetenciának. A kulcskompetenciák, mint például a szociális kompetenciák; a tanulási képességek, a személyes képességek, a közéleti vagy a gazdasági életben való részvételhez kapcsolódó képességek mindig komplex tudást jelenítenek meg, amelyet jól szervezett téma specifikus szakértelemre és jól működő alapkészségekre lehet ráépíteni. A kulcskompetenciák alkotóelmei között rendkívül nagyok az egyéni különbségek, ezért fejlesztésük **differenciált tanulásirányítást** igényel. A tanulók ilyen jellegű teljesítményében az öröklött képességeken kívül a szociális környezet hatásai és a tanulási alkalmak mennyiségi és minőségi jellegzetességei jelentős mértékben közrejátszanak. Mindezen jellemzőket a tanulás tervezése során is fontos figyelembe venni. A tanterv elkészítésekor törekedni kell arra, hogy a kulcskompetenciák kialakulásában kiemelkedően fontos szerepet játszó képességek és személyes tulajdonságok a tanulás egész ideje alatt folyamatosan fejlődhessenek. Ilyenek mindenekelőtt a fejlett nyelvi kommunikációs készség; a belső értékrend és értékek felé való orientálódás; a megfelelő motiváció; a kritikai gondolkodás és az egyéb gondolkodási képességek; a különféle műveltségterülethez kötődő kompetenciák; s olyan személyes tulajdonságok, mint a becsületesség, tisztesség, felelősségtudat, hűség és a pozitív személyes énkép.

f, Kiemelt fejlesztési területek

Minden műveltségterület és minden tantárgy kerettantervében helyet kapott azoknak az ismereteknek, tanulói tevékenységeknek, amelyek hozzájárulhatnak az énkép és önismeret; hon – és népiismeret; az európai azonosságtudat kialakításához és az egyetemes kultúra iránti fogékonyság és tisztelet megalapozásához, és amelyek közvetlen szerepet játszanak a környezeti nevelés; az információs és kommunikációs kultúra elsajátításának megvalósításában, valamint jól szolgálják a tanulók testi és lelki egészségének megőrzését, ahogy az

egész életen át folyó tanulásra való felkészülését is. Ezzel is hozzájárulva ahhoz, hogy gyermekeink sikeresen megbirkózzanak a felnőtt életükben rájuk váró feladatokkal.

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakat, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozásokat a nem szakrendszerű oktatást és azok óraszámait, az előírt tananyagot és követelményeit a helyi tantervünket szabályozza.

5. A mindennapos testnevelés megvalósításának módja

Iskolánk a mindennapi testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg .

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra	5 tan-óra

6. Választható tantárgyak, foglalkozások - a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban a nyelvválasztás kivételével nincs választható tantárgy. A szülők és a tanulók a szakkörök közül választhatnak szabadon.

Amennyiben az adott évfolyamon több párhuzamos osztály működik, lehetőséget adunk az átjárhatóságra – megfelelő indoklással- a létszámhatárok keretein belül.

Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást, a tanulók viszont szabadon dönthetnek arról, melyik szakkörben szeretnének tevékenykedni. A tanítók és tanárok a tanév elején, szeptember első hetében meghirdetik szakkörüket (az elfogadott Tantárgyfelosztás alapján), melyre a tanulók a szakkört indító pedagógusnál írásban jelentkezhetnek szülői engedéllyel.

7. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, diagnosztikus, szummatív, fejlesztő formái. Magatartás és szorgalom minősítésének elvei.

A helyi tantervekben előírt tananyag és követelményrendszer az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakra (műveltségterületekre) lebontott tantárgyi struktúrákban, a kötelező és szabadon tervezhető foglalkozások keretében, tanórán kívül tevékenységek körében valósul meg.

Az értékelés funkciói:

Diagnosztikus, prognosztikai, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezésében; visszajelzést ad a pedagógusnak eddigi munkájáról: megfelelően tervezte-e az elsajátítandó ismereteket az osztály és az egyén számára, ehhez megfelelő módszereket választott-e ki, kellő időt biztosított-e és nyújtott-e olyan tevékenységi formákat a tanulóknak, amelyek hozzájárultak a készségek fejlesztéséhez ?

Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak.

Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely 1-1 tanulási-tanítási periódus végén regisztrálja az eredményeket, informálva ezzel a pedagógust, szülőt, tanulót.

7. 1. A beszámoltatás formája, rendje, szerepük az értékelésben, gyakorisága, korlátai

1-4. évfolyamon

A beszámoltatás módja	Tantárgy	A beszámoltatás formája, ideje	Szerepe az értékelésben (súlya)	Az érintettek köre (tanulók)	Gyakorisága korlátai
ÍRÁSBAN	Magyar nyelvtan (írás)	Írásbeli felelet egy óra tananyagából 10-15 perc	Rendszeres tanulás számonkérése, Összefüggések felismerése. 1 X	Valamennyi tanuló Diszgráfiasok figyelembe vétele	Havonta kétszer-háromszor
	Magyar irodalom (olvasás, fogalmazás)	Írásbeli felelet, fogalmazás, témakörönként 1 óra	Értő olvasás számonkérése, fogalmazás. 1 X	Valamennyi tanuló Diszgráfiasok figyelembe vétele	Havonta kétszer-háromszor-fogalmazás témánként
	Környezetismeret	Témazáró dolgozat. Tanmenetben tervezett időpontban	Összefüggések felismerése, rendszerezési és alkalmazási képességek értékelése. 2 X	Valamennyi tanuló. A diszgráfiasok figyelembe vétele	Osztályonként, óránként 2 vagy kevesebb
	Matematika	Röpdolgozat 15-20 perc Tájékozódó felmérés a témakörök után Témazáró dolgozat a tanmenetben tervezett időpontban	A rendszeres tanulás számonkérése Összefüggések felismerése és alkalmazása A továbbhaladáshoz szükséges felkészültség ellenőrzése. 1 x, illetve 2X	Minden tanuló	Havonta kétszer-háromszor
	Idegen nyelv	Röpdolgozat, írásbeli felelet Legalább 2-3 óra anyagából Témazáró dolgozat, projekt munka	Rendszeres tanulás számonkérése Összefüggések felismerése Felkészültség a továbbhaladáshoz. 1 X, illetve 2X	Valamennyi tanuló Néhány tanuló	Havonta kétszer-háromszor

	Magyar nyelv és irodalom (nyelvtan, olvasás)	Szóbeli felelet 10 perc Folyamatos az adott témakörből	Szabályok, szófajok felismerése. Hangos olvasás, tartalom, vers, szöveg, fogalmazás számonkéré-	Tanóránként 3-4 tanuló, a diszlexiások figyelembe vétele	Tanóránként

SZÓBAN			se. 2 x		
	Környezetismeret	Szóbeli felelés 10-15 perc (előző óra anyaga) Folyamatos az adott témakörből	A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése. 1X	Tanóránként 2-3 tanuló	Tanóránként
	Matematika	Tanóránként 2-3 tanuló Óra eleji fejszámolás	A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése. 1X	2-3 tanuló Minden tanuló	Tanóránként
	Idegen nyelv	Memoriter szövegek Dialógusok Szavak számonkérése Olvasás, fordítás	Helyes kiejtés és kifejezőképesség fejlesztése. 1X	Valamennyi tanuló. Néhány tanuló	Tanóránként
GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK PRODUKTUMOK	Vizuális kultúra, Életvitel és gyakorlat/Technika és tervezés	Az elkészült alkotás	Manuális képességek fejlesztése Kéz ügyesség, kreativitás fejlesztése A térről, színről, formáról tanultak alkalmazása. 1X	Egyéni és csoportmunka	Valamennyi tanóra
	Testnevelés és sport/Testnevelés és	Órai munka értékelése Egyes gyakorlatok után	Erkölcsei, akarati tulajdonságok formálása. Mozgás, ügyesség fejlesztése. 1 X	Néhány tanuló valamennyi tanuló	Valamennyi tanóra
	Ének- zene	Bemutatott produkciók Dallam és ritmus ismeretek szóbeli és írásbeli számonkérése Óra elején	Rendszeres tanulás számonkérése. Ünnepeink, hagyományaink ápolása, megőrzése. 1 X	Tanóránként 2-3 tanuló	Valamennyi tanóra

		10-15 perc			
	Digitális tervezés	Tanóránként 2-3 tanuló	Gyakorlati feladatok 1X	2-3 tanuló Minden tanuló	Tanóránként

5-8. évfolyamon

A beszámoltatás módja	Tantárgy	A beszámoltatás formája, ideje	Szerepe az értékelésben (súly)	Az érintettek köre (tanulók)	Gyakoriság A / Korlátai	
ÍRÁSBAN	Magyar nyelv és irodalom	<u>Írásbeli felelet</u> egy óra anyagából (10 perc)	A rendszeres tanulás számonkérése. 1 x	Tanóránként 2-3 tanuló	Havonta kétszer-háromszor	
	Matematika	<u>Röpdolgozat:</u> Írásbeli felelet legalább 2-3 óra anyagából. (füzetben rögzített) 15-30 perc	A rendszeres tanulás számonkérése, összefüggések felismerése. 1 X	Valamennyi tanuló, vagy tanulók csoportja	A tantárgyak heti óraszámától függően (1-5 óra) legfeljebb hetente, kéthetente, havonta	
	Idegen nyelv		<u>Témazáró dolgozat</u> Tanmenetben tervezett időpontokban	Összefüggések felismerése, rendszerezési és alkalmazási képességének értékelése. 2 X	Valamennyi tanuló	Osztályonként naponta legfeljebb 2 tantárgyból az of. koordinálásával
	Történelem					
	Természetismeret/Természet-tudomány					
Biológia-egészségtan	<u>Diagnosztikus mérések:</u> A program szerint	A pedagógiai munka hatékonyságának vizsgálata (pl. az alapképességek fejlődésének követése, előismeret mérés) Nem értékeljük	Valamennyi tanuló	Év elején, félévkor, év végén, ill. egy-egy témakör tanulásának megkezdése előtt.		
Fizika						
Kémia						
Földrajz						
Informatika/digitális kultúra						
SZÓBAN	Valamennyi tantárgy Kivételével: pl: testnevelés, informatika	Szóbeli felelet egy óra anyagából	A rendszeres tanulás számonkérése (A szóbeli kifejezőképesség)	Valamennyi tanuló	A tantárgyak heti óraszámától függően (1-5 óra)	

			fejlesztése érdekében). 1 X		legalább kéthetente, háromhetente, havonta
GYAKORLATI TEVÉKENYSÉGEK, PRODUKTUMOK	Testnevelés Technika és tervezés Vizuális kultúra Informatika/Digitális kultúra Ének- zene	A tantervben/ tanmenetben előírt A befejezett munka Bemutatott produkció Az elkészült alkotás Bemutatott produkció	Mozgás, ügyesség, gyorsaság, gyakorlati, manuális képességek fejlődése, alkotó, problémamegoldó képesség, folyamatszabályozás képessége, éneklési kultúra, esztétikai és ízlésfejlődés. 1x	Valamennyi tanuló	Havonként legalább egy értékelés

Dolgozatírással kapcsolatos szabályok

Dolgozatnak minősül minden olyan írásbeli munka, amely egész órát ölel fel, s a számon kért anyag 3 vagy annál több óra anyagát öleli fel.

Egyetlen tanítási napon sem kötelezhető a tanuló 2-nél több témazáró, felmérő dolgozat, dolgozat megírására.

A témazáró dolgozat megírására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját a tanári szobában kifüggesztett táblázat segítségével egyeztetik a pedagógusok.

A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók, mennyiségi korlátozása nincs.

A pedagógus dolgozatírási szándékát a megírás előtt 1 héttel korábban a tanulók tudomására hozza, továbbá az elektronikus naplóban is bejelenti. Az osztály diákképviselője jelzi a szaktanárnak, ha az adott napra már 2 dolgozatot jeleztek korábban.

Hiányzás esetén a szaktanárral történő megbeszélés szerint a tanuló köteles a témazáró dolgozatot pótlólag megírni.

A pedagógus a tanulónak dolgozatát a megírástól számított 10 munkanapon belül kijavítja és értékeli, kérdés esetén érdemben válaszol.

A szülőnek joga a gyermeke írásbeli munkáinak megtekintése a szaktanár fogadóóráján.

A sajátos nevelési igényű tanulókat érintően / diszlexia, diszgráfia, diszcalculia stb. / a beszámoltatásnál, értékelésnél is érvényesíteni kell a sajátos pedagógiai eljárásokat. Az iskola egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak értékelésekor az elért százalékos teljesítmény érdemjegyre történő átváltásának paramétereit: (általánosan javasolható partnerei szummatív számonkéréskor). A pedagógus a száza-

lékos értéket megváltoztathatja számonkérés egyes fajtáinál.(szóbeli felelt, szódolgozat, röpdolgozat, stb.)

Iskolánk által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabálya

Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
0-29 %	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul
30-49 %	Elégséges (2)	Megfelelően teljesített
50-74 %	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
75-89 %	Jó (4)	Jól teljesített
90-100 %	Jeles (5)	Kiválóan teljesített

Az alsó tagozatos értékelés változásai:

- témazáró dolgozatok
 - felmérések
- (2/3 rész minimum követelmény, 1/3 rész optimum követelmény esetén)

teljesítmény	szöveges értékelés	érdemjegy
0-50 %	Felzárkóztatásra szorul	elégtelen
51-69%	Megfelelően teljesített	elégséges
70-81%	Megfelelően teljesített	közepes
82-93%	Jól teljesített	jó
94-100%	Kiválóan teljesített	jeles

7. 2. A beszámoltatás iskolánkban érvényesülő sajátosságai

Alapelvek a tanulók beszámolásakor, értékeléskor:

- Feleljen meg a tanuló életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének.
- Tantárgytól függetlenül kiemelkedő szerepet szánunk a szép, helyes magyar beszédnek, a kifejezőképességének.
- A személyiség fejlesztésében az önértékelési képesség kialakítása fontos célunk.
- Az önálló tanulás képességének kialakítását tekintjük kiemelt fontosságúnak.
- Figyelembe vesszük, hogy a tanuló tudása, képességei, eredményei milyen irányú változást mutatnak- fejlődtek – e vagy hanyatlottak.
- Az elégtelen dolgozat a tanító, ill. szaktanár útmutatása alapján megismételhető, javítható.
- A hozzáadott értéket tekintjük a fejlődés legfőbb mértékének.
- Az egyes tantárgyak értékelése alól felmentett tanuló értékelését írásos szöveggel végezzük.
- Az egyéni tanrendű tanuló a pedagógiai programban megjelölt tantárgyakból vizsgázik, kivéve ha bizottság által más a javaslat.
- Az írásbeli számonkérések dokumentumait két héten belül javítani, és osztályozni kell.
- A témazáró dolgozatok átfogó képet adnak a tanulók tudásáról, ezért a félévi és év végi jegyek megállapításánál e jegyek átlaga a kiindulópont

Az ismeretek számonkérésének követelményei az iskola pedagógiai programjában (helyi tantervében) meghatározottak szerint a tantárgyi tantervek (tanmenetek) követelményrendszerében részleteztettek.

7. 3. A tanulói teljesítmény értékelése, minősítése

A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben :

1. valamint a 2. évfolyam I. feléig minden tantárgy esetében *szöveges értékelést* alkalmazunk, melyet kiegészítünk pontokkal, jelekkel.

2. évfolyam II. félévétől – 8. évfolyamig a tanulók teljesítményét minden tantárgyból, érdemjegyekkel minősítjük.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük, mely a következő lehet a tanulók teljesítményének függvényében:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Az Nkt. 56. §-a szerint a tanulót - ha az egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi- a szakértői bizottság véleményezése alapján az igazgató határozatban felmenti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, ehelyett a következő szöveges értékelést alkalmazzuk:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik – nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Érdemjegyek és osztályzatok a tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

Negyedévente a tanulót teljesítménye alapján dicséretben illetve figyelmeztetésben részesíthetjük.

A tanuló félévi és év végi bizonyítványában a következő tantárgyakból elért eredmények kerülnek minősítésre:

második évfolyam év végén: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés, testnevelés és sport/testnevelés, etika /hit és erkölcsstan

harmadik évfolyam : magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés, testnevelés és sport/testnevelés, etika /hit és erkölcsstan, digitális kultúra

negyedik évfolyam : magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, matematika, idegen nyelv, környezetismeret, ének – zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés, testnevelés és sport/testnevelés, etika /hit és erkölcsstan

ötödik évfolyamon: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, történelem, idegen nyelv, matematika, digitális kultúra, természettudomány, ének – zene, vizuális kultúra, technika és tervezés, testnevelés, etika /hit és erkölcsstan

hatodik évfolyamon: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek/ történelem, idegen nyelv, matematika, informatika/digitális kultúra, természetismeret/természettudomány, ének – zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat/technika és tervezés, testnevelés és sport/ testnevelés, etika /hit és erkölcsstan, hon-és népismeret

hetedik évfolyamon: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek/ történelem, idegen nyelv, matematika, informatika/ digitális kultúra, fizika, biológia- egészségtan/ biológia, kémia földrajz, ének – zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat/ technika és tervezés, testnevelés és sport/ testnevelés, etika /hit és erkölcsstan

nyolcadik évfolyamon: magatartás, szorgalom, magyar nyelv és irodalom, történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek/ történelem, állampolgári ismeretek, idegen nyelv, matematika, informatika/ digitális kultúra, fizika, biológia- egészségtan/biológia, kémia, földrajz, ének – zene, vizuális kultúra, technika, életvitel és gyakorlat/ technika és tervezés, testnevelés és sport/ testnevelés, etika /hit és erkölcsstan, dráma és színház.

7.4. Az iskola magasabb évfolyamába lépés feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába általában akkor léphet, ha a helyi tantervben előírt követelményeket sikeresen teljesítette, azaz elérte legalább az elégséges szintet, szöveges értékelés esetén a megfelelően teljesített minősítést kapja.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évisméltésre, ha a követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni.

E rendelkezést kell alkalmazni - évfolyamtól függetlenül – az idegen nyelv tanításának első évében.

Az intézmény vezetője - szülő kérése alapján – az első évfolyamon a tanulót mentesítheti az osztályozás, értékelés alól, és így a tanuló az első évfolyamot előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be, ez az eljárás egy alkalommal alkalmazható.

Az előkészítő évfolyam helyett egyéni továbbhaladás is engedélyezhető.

Egyéni továbbhaladás esetén – szakértői vélemény alapján – az engedélyeztetés meghatározza :

- melyik tantárgyból/ tantárgyaktól
- melyik évfolyam utolsó tanítási napjáig kell a tanulónak utolérnie a többiekét (legalább a 4. évf. végéig)

Előkészítő évfolyamra a tanuló csak egy tanéven keresztül járhat.

A tanuló osztályozó vizsgát köteles tenni a következő estekben: Mulasztás, iskolalátogatás alóli felmentés és egyéb esetekben a törvényi szabályoknak megfelelően tehető le.

Osztályozó vizsgát minden tantárgyból kell tenni a tanulónak.

Ha az első – második évfolyamot látogató tanuló minősítése „ felzárkóztatásra szorul”, lehetővé kell tenni, hogy legalább heti 2 alkalommal egyéni foglalkozáson vegyen részt. Ezt a rendelkezést kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanköteles tanuló második vagy további alkalommal ismétli ugyanazt az évfolyamot.

Pedagógiai megsegítés még a napközis/tanulószobai foglalkozásra való felvétel.

A szülőt tájékoztatjuk az iskolai segítségnyújtás további lehetőségeiről és módjairól.

Az 1. évfolyamon engedélyezni kell az évfolyamisméltést a tanulmányi időszakban egy-szeri alkalommal.

Nem haladhat automatikusan tovább az a tanuló,

- akit a Szakértői Bizottság eltérő tantervű osztályba javasol,

- aki az augusztusi javítóvizsgán nem tesz eredményes vizsgát,
- aki az osztályozó vizsgán nem minden tárgyból szerez legalább elégséges osztályzatot.

7.5. A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei és formái

1 - 4.évfolyam

Magatartás

A tanuló órai magatartása:

- példamutató, aktív
- ösztönzésre megfelelő, fegyelmezett
- passzív, közömbös
- zavaró

A tanuló közös munkában való részvétele:

- kitartó, másokra figyelő, pozitívan irányító
- jól együttműködő
- közömbös
- másokat zavaró, ellenálló

A tanuló önkiszolgálása (étkezés, öltözködés, WC használat, tisztaság):

- önálló, gyors
- önálló, de lassú
- kevés segítségre szorul
- sok segítségre szorul

A tanuló érzelmi megnyilvánulásai:

- kiegyensúlyozott, őszinte, érdeklődő
- változó hangulatú, legtöbbször szófogadó
- nyugtalan
- szertelen, dacos

A tanuló társaihoz való viszonya:

- társaira pozitív hatású
- fegyelmezett
- túlmozgásos, fecsegő
- goromba, kötekedő, verekedő

A tanuló felnőttekhez való viszonya:

- illemtudó, udvarias, figyelmes
- alapjában véve tisztelettudó
- az illemszabályokról néha megfélelmező
- szembeszegülő, makacs, tiszteletlen

Szorgalom

A tanuló munkavégzése:

- pontos, kitartó, gyors, kreatív
- kissé pontatlan, lendületes

- önállóan, átlagos
- hanyag, figyelmetlen

A tanuló felszerelése, házi feladata:

- hiánytalan, precíz
- ritkán hiányos, rendezett
- feledékenység miatt hiányos, közömbös
- rendetlen, legtöbbször hiányos, nemtörődöm

A tanuló közösségi munkája:

- lelkes, szívesen vállal többlet feladatot
- megbízható, de nem kezdeményező
- ösztönzésre, kérésre vesz részt a közösségi munkában
- vonakodva vesz részt a közösségi munkában

A tanuló önellenőrzése:

- megbízható
- kialakulóban
- bizonytalan

A tanuló tanulóhelye, írásbeli munkája:

- tetszetős, tiszta, gondos
- rendezett
- változó
- rendetlen, piszkos

5 - 8. évfolyam

Magatartás

Példás: Szívesen és önállóan tevékenykedik a közösségben. A házirendet betartja. Segítő-kész, keresi a jobbító változtatások lehetőségét. Iskolai viselkedése példamutató, másokat is jobb magatartásra ösztönöz.

Jó: Részt vesz a közösségi életben, a házirend szabályait betartja, viselkedése általában jó. Nem kezdeményező, de eleget tesz megbízatásának.

Változó: Az osztályközösségbe beilleszkedik. Tudatosan nem árt a közösségnek, de a közös munkában csak vonakodva vesz részt. A házirend követelményeit többé – kevésbé betartja, hajlamos a fegyelmezetlenségre. Esetenként társai munkáját károsan befolyásolja.

Rossz: A közösség fejlődését hátrálja, szembefordul vele. Megbízhatatlan, a házirendet gyakran megsérti. Tetteiért nem vállal felelősséget, nincs benne segítőkészség.

Szorgalom

Példás: Munkavégzése pontos, megbízható, kötelességteljesítése példamutató. Tevékenysége céltudatos, igényes. Érdeklődésének megfelelően szívesen vállal többletfeladatot.

Jó: Rendszeresen, megbízhatóan dolgozik, de csak kötelező feladatokat vállal. Önálló munkára ösztönzéssel képes.

Változó: Nem képes önálló, egyenletes munkára, teljesítménye hullámzó. Figyelme szét-szórta. Állandó ösztönzésre szorul. Feladatait nem mindig el, a segítséget elfogadja.

Hanyag: Rendszertelenül, fegyelmezetlenül dolgozik. Tanulmányi munkájában megbízhatatlan, feladatait nem végzi el, kötelességeit elmulasztja. Tanórán közömbös, a minimumot sem igyekszik elsajátítani, visszaadni.

7. 6. A házi feladatokhoz (otthoni felkészüléshez) előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni felkészülés a tanulási folyamat elengedhetetlen része. Legfontosabb jellemzője a rendszeresség, az alaposág, a céltudatosság kell, hogy legyen. Az ezzel kapcsolatos nevelési feladat annak elérése, hogy diákjaink belássák ennek igazságát, és törekedjenek minél teljesebb megvalósítására.

A tananyag feldolgozásának, az ismeretek gyarapításának, a készségek alakításának és gyarapításának az iskolában alapvetően két terepe van: a tanórai és az otthoni munka.

A házi feladat fogalma:

A tananyag feldolgozásának menetében minden olyan feladat, amelyet tanítási időn kívül – otthon, tanulószobán – egyéni munkával végeznek el a tanulók.

A házi feladat célja:

(1.) Szóbeli házi feladat

- a., tartalmi összefüggések elsajátítása
- b., szabályok, fogalmak bevésése
- c., házi olvasmányok
- d., memoriterek

(2.) Írásbeli házi feladat

- a., tankönyvi, feladatgyűjteményi feladatok megoldása
- b., tesztek
- c., házi dolgozatok
- d., másolási feladatok
- e., illusztráció készítése
- f., kiselőadásra történő felkészülés

(3.) Gyűjtőmunka (pl. könyvtári, szemléltető eszközök, természetes anyagok stb.)

(4.) Kísérlet (fizikai, kémiai, biológiai változások vizsgálata)

Elvek és korlátok:

A házi feladat:

1. Tartalmilag legyen összhangban az órán feldolgozott tananyaggal
2. Mennyiségi legyen arányos
 - a., az ellenőrzésre fordítható idővel
 - b., a tanuló terhelhetőségével.
3. A házi feladat kijelölésében a tanulók érdeklődésében, felkészültségében megmutatkozó egyéni különbségekhez való alkalmazkodás – az oktatás differenciálása – érvényesüljön.
4. A pedagógus által kiadott házi feladat mennyiségénél és minőségénél fokozottan figyelni kell az otthoni munka kiegészítő, ismerteket továbbfejlesztő jellegére.
5. A tanulói terheltség időbeni határai: az otthoni felkészülésre fordított idő ne haladja meg:
 - 1. osztályban a 30- 40 percet,

- 2. osztályban 45- 60 percet,
- 3.-4. osztályban a 60- 90 percet,
- 5.-8. osztályban a 90- 120 percet,

(A témazáróra való felkészülés ez alól kivétel lehet.)

A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5 -7 órája van.

Az otthonra adott feladatok belső arányainak kézben tartása – különösen a felső tagozaton – folyamatos koordinációt igényel az egy osztályban tanítóktól.

Tiszteletben kívánjuk tartani a tanulók pihenéshez való jogát: munkaszüneti és tanítási szünetekre nem adunk fel az átlagos napi házi feladatnál több szóbeli és írásbeli házi feladatot.

6. Az ellenőrzés terjedjen ki a házi feladat tényére és tartalmára egyaránt.

7. A házi feladat az órán feladott anyag gyakorlása, ezért nem osztályozható. A hiányzó házi feladatok a tanulók szorgalmi jegyében tükröződnek, nem a tantárgyi értékelésben. Ösztönző jegy, jutalom ötös azonban adható, ezzel minden pedagógus élhet.

8. Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint. Nem büntethetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad, melyet próbálkozással igazol, vagy más feladat megoldásával helyettesít, ha önhibáján kívüli okok miatt (igazolt betegség) mulasztotta azt el.

9. Napköziben, tanulószobán azokat a feladatokat, amelyeket a tanár mennyiségileg ellenőrzött, „láttamozva” jelzi. A mennyiségileg és minőségileg is ellenőrzött házi feladatot - egyértelmű szokásrendje alapján - jelzéssel , láttamozva jelzi. Napköziben a feladatokat mennyiségileg és minőségileg is ellenőrizzük, a tanulószobán mennyiségileg ellenőrizzük.

10. Az otthoni felkészülés korlátai:

- Az órarend összeállításánál lehetőség szerint ügyelünk arra, hogy alsó tagozaton 3, felső tagozaton 4 óránál több, szóbeli felkészülést igénylő tantárgy ne kerüljön egy napra.
- Lehetőség szerint kerülni kell az olyan órarendet az alsó tagozaton, amelyben napi kettőnél több írásbeli felkészülést igénylő óra van.
- A hét első napjára csak annyi írásbeli házi feladatot adunk, amennyi feltétlenül szükséges a gyakorlásra.
- Hosszabb, könyv nélkül megtanulandó verset, memoritert nem adunk fel egyik tanóróról a másikra.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak mindig legyen olyan része, amelynek elvégzésére, megtanulására mindenki képes.)
- Az átlagosnál több időt igénylő feladatok kiadásakor azok elvégzésére hosszabb határidőt kell adni, a határidőn belül kiadott egyéb feladatok mennyiségét úgy szabva meg, hogy a napi felkészülési idő ne növekedjen.
- Csak olyan anyagrészt adhatunk fel otthoni tanulásra, amit a tanítási órán, tárgyaltunk, megbeszéltünk, feldolgoztunk, elmagyaráztunk.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.
- A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát önként vállalta.

8. A tanórán kívül tevékenységek és azok időkeretei (sportkörök, szakkörök, stb.)

A jelentkező gyerekek létszámától és a törvényben megengedett időkerettől függően a következő tanórán kívüli tevékenységeket szervezzük:

8.1. Székhelyen és a Zsolt Utcai Telephelyen

a, felzárkóztatás, fejlesztés :

- 1.-7. évfolyam: korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból)- 1- 1 óra
- 5.-7.: korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból)- 1-1 óra
- 8. évfolyam: felvételi előkészítő/korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból)- 1 óra
- SNI, BTMN-es fejlesztések (egyéni)- egyéni óraszám

b, tehetséggondozás, tehetségfejlesztés:

- 1.-2. évfolyam: idegen nyelvi szakkör- 1 óra
- 1.-4. évfolyam: színjátszókör szakkör – 1 óra
- 1.-8. évfolyam : sportfoglalkozás (pl.: atlétika, torna, kosárlabda, labdarúgás stb.)- 1-1 óra
- 5.-8. évfolyam: énekkar – 1 óra
- 5.-8. évfolyam: dráma, helytörténeti/ történelem szakkör- 1 óra
- 1.-4. évfolyam: rajz szakkör- 1 óra
- 5.-8. évfolyam: idegen nyelvi tehetségfejlesztő program/szakkör- 2-2 óra
- 1.-8. évfolyam: zöld szív szakkör- 1 óra
- 1.-8. évfolyam: táblajátékok szakkör- 1 óra
- tanulmányi versenyek, kulturális bemutató, házibajnokság, iskolák közötti verseny, iskolanap, tanulmányi kirándulások, ünnepélyek
- 4.-8. évfolyam: informatika szakkör: TÁMOP-3.1.4.pályázat fenntartási időszaka tehetséggondozás- 1 óra
- Nyelvi témahét: TÁMOP-3.1.4.pályázat fenntartási időszaka- tehetséggondozás
- A könyvtár szolgáltatásait a tanulók és a pedagógusok minden tanítási napon igénybe tudják venni.- heti 5 óra

8.2. Nagymajori Úti Telephelyen

a, felzárkóztatás, fejlesztés :

- 1.-7. évfolyam: korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból)- 1-1 óra
- 8. évfolyam: felvételi előkészítő/korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból) 1 óra
- 5.-7.: korrepetálás (magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból)- 1-1 óra
- SNI, BTMN-es fejlesztések (egyéni, csoportos)- egyéni óraszám

b, tehetséggondozás, tehetségfejlesztés:

- 1.-2. évfolyam: idegen nyelvi szakkör- óra
- 1.-4. évfolyam: anyanyelvi szakkör – 1 óra
- 1.-4. évfolyam: rajz szakkör- 1 óra
- 1.-8. évfolyam : sportfoglalkozás (pl.: atlétika, torna, kosárlabda, labdarúgás stb.) – 1-1 óra
- 5.-8. évfolyam: énekkar , gitárkamara- 1- 1 óra
- 5.-8. évfolyam: színjátszó, helytörténeti/ történelem szakkör- 1- 1 óra
- 5.-8. évfolyam: idegen nyelvi tehetségfejlesztő program/szakkör- 2-2 óra
- 1.-8. évfolyam: zöld szív szakkör- 1 -1 óra

- 1.-8. évfolyam: táblajátékok szakkör- 1-1 óra
- tanulmányi versenyek, kulturális bemutató, házibajnokság, iskolák közötti verseny, iskolanap, tanulmányi kirándulások, ünnepélyek
- 4.-8. évfolyam: informatika szakkör: TÁMOP-3.1.4.pályázat fenntartási időszaka tehetséggondozás
- Nyelvi témahét: TÁMOP-3.1.4.pályázat fenntartási időszaka- tehetséggondozás
- A könyvtár szolgáltatásait a tanulók és a pedagógusok minden tanítási napon igénybe tudják venni.- heti 5 óra

8.3.Napközi, tanulószoba

A foglalkozásokat oly módon szervezzük meg, hogy a szülők igényi szerint eleget tudjunk tenni az iskolai felkészítéssel és a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatoknak. Az első négy évfolyamon napi 4,5/3,5 óra (napközi), felső tagozaton 2 óra (tanulószoba).

8.4. A tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkeretének felhasználása

A tanulók heti foglalkoztatási időkeretét –mely a Köznevelési törvény által meghatározott – a következő módon használjuk fel:

- az 1-8. évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére
- a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására
- a tehetség kibontakoztatására
- csoportbontásra .

8.4.1.A csoportbontás szervezésének elvei

Az eddigi tapasztalatok alapján az eredményes oktatás szempontjából szükség van a csoportbontásra.

A csoportbontás szempontjai:

- a tantárgyból elért eredmény (idegen nyelv, matematika, magyar)
- tanuló szellemi képességei (idegen nyelv, matematika, magyar)
- létszám alapján kiscsoportos oktatás (magyar, matematika, informatika)
- fiúk- lányok szerinti bontás (technika - felső tagozat, testnevelés és sport)

A pedagógus feladata is könnyebb azáltal, hogy kisebb létszámú csoportokkal dolgozhat. A csoportok létszáma szerencsés volna, ha 10 és 15 fő között mozogna, illetve nyelvből, magyarból és matematikából a gyenge csoportok létszáma lehetőség szerint minél alacsonyabb legyen.

Magas osztálylétszám esetén (27 fő és felett) magyarból, matematikából, idegen nyelvből, informatikából csoportbontást javaslunk, lehetőség szerint pedig évfolyamon belüli bontást kívánunk megvalósítani.

Ügyelnünk kell arra, hogy a csoportok közötti átjárhatóság legyen a tanulók számára.

A csoportokban ugyanazokból a tankönyvekből tanítunk, azzal a különbséggel, hogy a gyengébb képességű csoportok lassabb tempóval, többet gyakorolva és ismételve haladnak.

9. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

9.1. NETFIT®

Országos mérés, értékelés keretében gondoskodni kell a felső tagozatos tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatáról minden év **január –április között**. A mérést és

az adatszolgáltatást a testnevelők végzik.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

Profilok:

- Testösszetétel és tápláltsági profil
- Aerob fittségi (állóképességi) profil
- Vázizomzat fittségi profil
- Hajlékonysági profil

10. Egészségnevelési program

10.1.Általános helyzetelemzés

10.1.1. Szociális környezet

A lakosság nagy részének képzettsége alacsony színvonalú. Sok család él rendszeres szociális támogatásból. Az iskolai végzettség az országos átlaghoz képest alacsonyabb. Többségüknek nincs érettségije, felsőfokú végzettség is kevés. Így fokozott az igény a napközi és a tanulószoba iránt, melyeket a fenntartó által biztosított feltételek segítségével eddig megfelelő mértékben teljesíteni is tudtunk.

A családok egyre több feladatot és felelősséget az iskolára igyekeznek áthárítani. Sok szülői elhanyagolja gyermekét (lakásproblémák, munkanélküliség, ruházatkodási, étkezési gondok, válás, dohányzás, alkoholizmus). A szociokulturális háttér hiányosságai jelentkeznek a tanulók viselkedésében is. A családi környezetben jelenlévő rossz minták és a családon belüli kapcsolatok gyengülése miatt a gyerekek elvesztik kapaszkodóikat, sérülékenyek lesznek, erősen veszélyeztetetté válnak. A környezet negatív hatásaira hajlamosak olyan magatartásminták kialakítására, amelyek veszélyesek a testi – lelki egészségükre. Így kiemelten kell figyelni az érintett tanulóira, a velük való kapcsolatteremtésre és annak az értékrendnek a megerősítésére, amely segítségével a gyerekek elkerülhetik a sodródást és biztosított az egészséges fejlődésük.

Cél:

az alapvető emberi értékek normaként való elfogadtatása, a kulturált viselkedési szabályok ismertetése, szokásainak kialakítása.

Lehetőségek:

szolgáltatások javítása – napközi, tanulószoba – továbbtanulók utókövetése – nyitott kommunikációs rendszer.

Az iskola társadalmi kapcsolatai:

Szülőkkel – tanítványokkal – vállalkozókkal fenntartott kapcsolat, - önkormányzattal való kapcsolat, - más iskolákkal kialakított kapcsolat, - könyvtár, egyházak, óvoda, - Kiskunsági Nemzeti Park, - Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete.

A hangsúlyt az állandó kapcsolatok kiépítésére helyezzük. Törekedni kell a továbbfejlesztésre.

Helyzetfelmérés kérdőívvel

Többféle témában mértük fel a diákok tájékozottságát az egészséges életmóddal és elége-

dettségét az iskolai környezettel kapcsolatban. A kérdőívet minden évfolyamban egy osztály tanulói töltötték ki.

A felmérés alapján elmondható, hogy a gyerekek mintegy 80%-a van tisztában az egészséges táplálkozás alapjaival. Az élelmiszereket vásárláskor csak 40% választja ki tudatosan, körültekintően.

Az iskolai környezettel a többség csak közepes szinten volt elégedett (tisztaság, a termék levegője, zajszint, hőmérséklet, az iskola udvarának rendezettsége). A mosdók, öltözők állapotát a tanulók kétharmada javítandónak, harmadrésze elfogadhatónak tartja.

10.1.2. Egészségnevelés iskolánkban

Az erőnlét fejlesztése érdekében a testnevelés órák mellett szabadon választható testnevelés foglalkozásokon és órarenden kívüli sportfoglalkozásokon (játékos sportversenyek, atlétikai és labdarúgó versenyek, kosárlabda, tenisz) vehetnek részt órákon tanulóink.

A 3.- 6. osztályosok minden évben - a fenntartó finanszírozásával- kötelező úszásoktatásban részesülnek 9- 9 tanórán.

Minden tavasszal sportnapot rendezünk, ahol sokféle mozgásos, játékos feladat közül választhatnak diákjaink.

Az osztálykirándulások alkalmával gyalogtúrákat is szervezünk.

Az iskolánapon, október 6-án hagyományá vált az akadályverseny, ennek kapcsán a tanulók gyalogtúrán járják végig a település területét.

Az alsó tagozatban a környezetismeret és az olvasás órákon kerül szóba az egészséges életmód (helyes táplálkozás, ismerkedés a testünkkel, egészség-betegség), felső tagozatban pedig főként a biológia- egészségtan és az etika /hit és erkölcsstan, osztályfőnöki órák anyaga kapcsolódik a témához (párkapcsolatok, szerelem, szexualitás; a családtervezés alapjai). A többi szaktárgyi órán főként a helyes testtartás és a testi higiénia kerül előtérbe. Az osztályfőnöki órákon fontos téma az egészség fogalma, a megfelelő tisztálkodás, bőrápolás, az öltözködés, a tanterem szellőztetése, a káros szenvedélyek, szenvedélybetegségek stb.

A Védőnői Szolgálat nagy segítséget nyújt az egészséges életmódra nevelésben: felméri a gyerekek egészségi állapotát, a vizsgálatok alatt négy szemkört is megbeszéljük a serdülőkorral járó problémákat. A 6. osztályosok számára minden évben tartanak felvilágosító órákat, a többi osztályban pedig igény szerint.

Fogászati szűrővizsgálaton évi rendszerességgel vesznek részt a tanulók.

A napköziben és az alsó tagozatban fokozott a törekvés arra, hogy a szabadidőt a tanulók az udvaron, friss levegőn töltsék.

Az iskola egészséget befolyásoló tárgyi adottságai

Székhely:

A tantermek padlózata nem megfelelő, sérült, kopott, nem megfelelőek (por)

Korszerű, energiatakarékos új világító rendszer.

Az illemhelyiségek és a hideg vizes mosdók állapota nem megfelelő, felújítást igényelnek.

Sportudvarral rendelkezünk, 40 x 20 m-es salakos pályával.

Az udvarokon újabb padok elhelyezésére lenne szükség.

Kerékpártároló bővítésre szorul.

Zsolt Utcai Telephely:

A kisiskola teljes épülete és udvara nagy mértékű felújítást igényel.

Udvara zárt, nagyobb részt földes. Sportolásra, játékra kevés lehetőséget ad.

Étkező:

Épülete az iskolához kapcsolódik, vállalkozásban működik, helyben főznek.

160 férőhelyes, kézmosási lehetőség biztosított az ebédlő előtt. (4 db kézmosó)

Ebédelés: önkiszolgáló, csoportos étkezés felügyelet mellett.

Terítővel borított asztalok, teríték: tányér, fém evőeszköz, üveg pohár.

Uzsonna átszállítása az iskolába.

Az ételek minősége megfelelő, figyelnek az egészséges életmódra.

Nagymajori Úti Telephely:

A tantermek padlózata nem megfelelő, sérült, kopott, nem megfelelőek (por).

Korszerű, energiatakarékos új világító rendszer.

Az illemhelyiségek és a hideg vizes mosdók állapota nem megfelelő, felújítást igényelnek.

Sportudvarral nem rendelkezünk.

Az udvarokon újabb padok elhelyezésére lenne szükség.

Kerékpártároló nem fedett, felújításra szorul.

Az iskola teljes épülete és udvara nagy mértékű felújítást igényel.

Udvara zárt, földes. Sportolásra, játékra kevés lehetőséget ad.

Sportcsarnokunk sportolásra alkalmas. Gyakori beázása miatt balesetveszélyes.

Étkező:

Épülete külön található az Iskolától, vállalkozásban működik, helyben főznek.

120 férőhelyes, kézmosási lehetőség biztosított az ebédlő előtt. (2 db kézmosó)

Ebédelés: önkiszolgáló, csoportos étkezés felügyelet mellett.

Terítővel borított asztalok, teríték: tányér, fémevőeszköz, üveg pohár.

Uzsonna átszállítása az iskolába.

Az ételek minősége megfelelő, figyelnek az egészséges életmódra.

Erőforrásaink

Belső – tárgyi erőforrások

Az iskola a pénzügyi lehetőségitől függően biztosítja a tanulói számára a tanuláshoz szükséges egészséges, otthonos környezetet.

Belső – humán erőforrások

Fontos feladat az iskolán belüli humán erőforrások menedzselése. Nagyobb hangsúlyt kell helyezni, szemléletformáló pszichológiai munkát segítő továbbképzésre, valamint az egészségfejlesztési tevékenységekhez szükséges szaktudást biztosító képzésekre. (Gyakorlati, tréning jellegű módszerek.)

Külső erőforrások

Az iskola társadalmi kapcsolatai: szülőkkel – tanítványokkal – más iskolákkal kialakított kapcsolat, - könyvtár, egyházak, óvoda, Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete, Természetesen Egyesület, Kiskunsági Nemzeti Park, a hangsúlyt az állandó kapcsolatok kiépítésére helyezzük.

Pályázati lehetőségek.

10.2. Alapelvek, célok

Alapelvek, jövőkép

A legfontosabb pedagógiai célkitűzés az iskolai tevékenységek valamennyi területén és szintjén gyakorlatias, a tanulók önmegvalósítását szolgáló oktatás – nevelés kialakítása.

Ennek megfelelően a tanulók egyéni személyiségének fejlesztése kiemelt feladat: (értelem kiművelése, segítő, egészséges, kulturált életmódra nevelés, erkölcsi nevelés...)

Az egyetemes természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt. Az egészségnevelés egy tudatosan megtervezett tanulási lehetőséget jelent, mely a cél érdekében történő viselkedésváltozást segít elő. Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. A különböző műveltségi területek feldolgozása során adjon ismereteket a betegségek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére.

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet – környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti – környezeti szennyezések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére, egészségére. Ennek szemléletében kívánjuk nevelni az iskola tanulóit és programjainkkal a szülők környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni.

Hosszútávú célok

Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

Az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása.

Az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás.

Ismerkedjenek meg az egészségi állapotukkal kapcsolatos helyes viselkedési formákkal, helyes szokások kialakításának feltételeivel, az azokat befolyásoló tényezőkkel.

Önmagukkal szemben alakuljon ki egyfajta felelősségérzet.

Ismerjék meg az egyéni döntések, helyzetmegoldási technikák ismeretének, módjának fontosságát. Fontos, hogy a gyerekek figyelmét ráirányítsuk a veszélyforrásokra, hogy ezeket el tudják kerülni. Felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani. Családi életre nevelés.

Konkrét célok, feladatok

A legalapvetőbb egészségvédelmi ismeretek megismertetése.

Az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőinek megismertetése.

A mindennapi testedzés.

A tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében.

Tudatosuljon bennük, hogy a káros szenvedélyek és a szervezetre ható káros anyagok milyen következményekkel járnak egyéni és társas életükre.

Tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmódot szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedést.

Tudják, hogy az egészség nemcsak testi egészséget jelent, hanem elválaszthatatlan a lelki, szellemi egészségtől is. Ehhez fontos a megfelelő közösségi, baráti, családi kapcsolat és a helyes életmód.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel, valamint az egészségmegőrző szokások kialakításával az alábbi területeken:

- a táplálkozás
- az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás,

- a családi és kortárs kapcsolatok
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport
- a személyes higiénia,
- a szexuális fejlődés, kamaszkor

Környezeti – és Egészségnevelési munkacsoport feladatai

Munkacsoport tagjai: környezeti- és egészségnevelési munkacsoport vezető, 1-1 fő alsó és felső tagozatos pedagógus, iskolaorvos, fogorvos, védőnő.

A team munkában résztvevők feladatai:

Az éves program kidolgozása, az elkészített egészségfejlesztési koncepciónak megfelelően az éves, tanévhez igazodó munkaterv, feladatterv elkészítése.

A program ellenőrizhetősége, szempontjai: - feleljen meg az egészségügyről szóló és a Köznevelési törvény előírásainak, a kerettantervi követelményeknek.

Megvalósítás módja, résztvevők feladatai:

Iskola minden dolgozója: példamutatás.

Iskolaorvos, védőnő: egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatok szervezése

Fogorvos: fogászati ellenőrzés

Osztályfőnökök, szaktanárok: felvilágosító és ismeretterjesztő előadások.

Egyéb külső szakember segítségének igénybevétele: felvilágosító előadások megtartása, drogfogyasztás következményei.

Szülők: szabadidős tevékenységek szervezése, lebonyolítása.

A program eredményes gyakorlati megvalósításának alapvető feltétele a megvalósításban résztvevő személyek szervezett, hatékony együttműködése és példamutatása.

Költségvetés:

- pályázati lehetőségek kihasználása
- saját erő, fenntartói támogatás
- egyéb támogatók keresése

Szakmai program

Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés az a folyamat, mely képessé teszi az embereket arra, hogy kontrollálják egészségi állapotukat és képessé váljanak annak javítására.

Képessé kell tenni a gyerekeket egészségükkel kapcsolatos pozitív döntések meghozatalára, felelőssé téve saját életmódjuk alakításáért. Ehhez kell döntéshozatali képességüket fejleszteni, probléma megoldással, kommunikációval, önértékeléssel, a stressz kezelésével és érdekérvényesítéssel kapcsolatos kompetenciákat kialakítani.

Táplálkozás

elméleti ismeretek

iskolai étkeztetés

Helyes táplálkozás a mennyiségre, minőségre és a módra vonatkozóan:

El kell érni, hogy a gyermekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolai étkeztetésében részesüljenek.

Az étkezést biztosító vállalkozó kornak megfelelő, szakmailag helytálló étlapot állítson össze.

Fenntartó képviselője, pedagógusok képviselője, SZK – képviselője, DÖK- diák képviselő által létrehozott munkacsoport félévenként ellenőrzi az étlap összeállítást és foglalkozik az étkezéssel kapcsolatban felmerült problémákkal, javaslatokkal.

Mindennapos testedzés

Az általános iskolában kezdődő tartási rendellenességgel, gerincferdüléssel, lábbetegségekkel kapcsolatos elváltozások rendszeres testmozgással, célirányos gimnasztikával megelőzhetők. A serdülőkor éveiben fokozódhat a súlygyarapodás, mely problémát jelenthet. Célunk az, hogy a gyerekek életelemévé váljon a mozgás, mert ez egészséges fejlődésük elengedhetetlen feltétele.

Feladatok:

- mindennapos testmozgás:5 testnevelés óra, tömegsport
- Bozsik- program és a Góliát Mc.Donalds program keretében labdarúgás
- atlétika és labdarúgás
- az iskola testnevelés órákon tartásjavító torna beiktatása (bemelegítés 10 perce tartásjavító gyakorlatok)
- könnyített testnevelésre szűrés, az iskolaorvossal és a védőnővel napi kapcsolattartás.
- Szülőket is bevonjuk a fejlesztéssel kapcsolatos megbeszélésekbe.(szülői értekezlet, fogadóóra).
- Játékos egészségfejlesztő testmozgás az alsó tagozatban.
- Úszásoktatás lehetősége .
- Iskolánk részt vesz az Aktív Iskola programban, amelynek segítségével kiemelten kezeljük a mindennapos testnevelés tanórák mellett a változatos és vonzó sportolási, testmozgási lehetőségeket. Küldetésünk, hogy minden tanulónak lehetősége legyen az optimális fizikai és mentális fejlődéshez és jólléthez szükséges, megfelelő mennyiségű és minőségű testmozgáshoz. A minőségi sporttal, a minőségi testneveléssel, az egészséges életmódot támogató környezettel kívánjuk fejleszteni tanulóink egészségét.

Lelki egészségvédelem – személyiségfejlődés

A dohányzás, alkohol és drogfogyasztásból származó problémák következményei egyre nagyobb mértékben vannak jelen a társadalomban. Így egyre fontosabb a lelki egészségvédelem, a helyes mentálhigiénés szemlélet kialakítása. Ennek gyakorlati megvalósulását segíti a demokratikus iskolavezetés, az iskola dolgozóinak megfelelő munkakapcsolatai, valamint az egészséget szolgáló környezet megléte. A nevelőtestületi demokrácia fontos funkciója, hogy pozitív módon oldja fel azokat a feszültségeket és konfliktusokat, melyek az egyéni és közösségi érdekek közt létrejönnek.

A feladatok eredményes megoldása érdekében hangsúlyozottan foglalkozni kell a nevelőtestület kohéziójával, belső kapcsolatainak rendszerével, a pedagógusok személyes jólétével, fejlődésével, önértékével.

Feladatok:

- A tanárok mentálhigiénés képzettsége fejlesztést, képzést igényel.(felelős: igazgató)
- A pedagógus példamutatásának fejlesztése. (felelős: pedagógusok)
- A pedagógusok munkakapcsolatainak javítása. (továbbképzések, tréningek)
- A gyermekekkel való bánásmód ellenőrzése a szülő és a diákok véleménye alapján.
Vélemények kikérése: kérdőívek segítségével.
Részletes kidolgozás a minőségirányítási programban.
- Az egészséget szolgáló környezet kialakítása, fejlesztése. Az iskola otthonosabbá tétele és a tantermek berendezésének folyamatos megújítása, dekorációk, az egészséget támogató környezet megteremtése az iskola minden dolgozójának feladata. A diákok maguk is szerepet kapnak az iskolai környezet alakításában.

- Balesetvédelmi oktatás tanulók részére minden tanév első napján osztályfőnöki, technika, testnevelés óra keretében. (felelős: osztályfőnökök, szaktanárok)
Alkalmazottak részére: szeptemberben (felelős : igazgatóhelyettes)
- A balesetvédelmi előírásokat betartjuk (11/94.MKM.R.2., Házirend, SzMSz.)
- Elősegítjük a jó tanár- diák és diák- diák kapcsolat kialakítását. (közös programok, gyermeknap, farsang, iskolanap rendezvényei, kirándulások)
- Lényeges a család, a szülők bevonása az iskolai programokba a szorosabb kapcsolat-tartás kialakítása érdekében. (felelős: pedagógusok)
- A dohányzó felnőttek részére külön kijelölt területet biztosítunk. (1999.évi XLII.tv.és 11/94.MKM.R..6 alapján) (felelős: igazgató)

Egészségnevelési feladatok

Az egészségnevelés célja, hogy a tanuló képes legyen objektíven felmérni saját egészségi állapotát, ismerje az egészségkárosító tényezőket, azok veszélyeit. Képes legyen arra, hogy az egészségéért tegyen valamit, tudja alkalmazni a tanultakat. Ezek elsajátítására különböző programok adnak lehetőséget, melyeknek területei:

- tanórai foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások

Megvalósításában résztvevők: pedagógusok, iskolaorvos, védőnő, külső szakemberek, szülők.

10.4.1.Tanórai foglalkozások

A kerettantervi előírások a tanórán belüli program egészségmegőrzéséhez, megszilárdításához, helyreállításához kapcsolódó ismeretek elsajátítása. Ismerjék meg az egészségkárosító magatartásformákat, miközben készségeket és jártasságokat fejlesztenek ki magukban, hogy később egészséges életvitelt alakítsanak ki.

Tantárgyak: egészségnevelés modul 6. osztályban (régi NAT), valamint osztályfőnöki óra keretében feldolgozott ismeretek minden osztályban évente 1 – 2 alkalommal (iskolaorvos, védőnő bevonásával egyeztetve az osztályfőnökkel) és technika órán.

Fontos az egészséget támogató légkör. Az egészség érdekében szükséges az életvezetési készségek, képességek kialakítása .

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások

- Minden évben osztályonként gyalogtúra vagy kerékpártúra a környékre, felelős: osztályfőnök
- Napközi – egészséges életmód szokásai, játék, felelős: napközis nevelő
- Játékos vetélkedő, vagy plakátok készítése, kiállítások (dohányzás, egészséges táplálkozás, stb. – Egészségügyi Világnap / április7. /) felelős: környezeti – és egészségnevelési munkacsoport)
- Tömegsport foglalkozások, sport rendezvények, felelős: testnevelő
- Gyermeknap, felelős: DÖK, SZK
- Egészségnap: előadás (egészséges táplálkozás, dohányzás, alkoholizmus, drogok, stb.- külső szakemberek), felelős: környezeti- és egészségnevelési munkacsoport
- A szenvedélybetegségek megelőzésére szolgáló program: Drog prevenciók tevékenység- Kalocsai vagy Kecskeméti Rendőrkapitányság által tartott közlekedésbiztonsági és drogmegelőző előadások (évente 1 alkalommal 7.és 8.osztályosoknak), felelős: környezeti- és egészségnevelési munkacsoport.
- Always – program –6-8.osztályosoknak – a serdülés problémái, felelős: biológia tanár, védőnő

- Fogápolás – Blenda Med – alsó tagozat, felelős: tanítónők, fogorvos, védőnő
- Családi nap - TÁMOP-3.1.4. pályázat fenntartási időszak - egészséges életmód
- készségfejlesztés, konfliktuskezelő-képesség, egyéni megküzdőképességet célzó program- TÁMOP-3.1.4. fenntartási időszaka - egészséges életmód, tréning
- Elsősegélynyújtási tanfolyam: TÁMOP-3.1.4. pályázat fenntartási időszak is - egészséges életmód

Az egészséges életmódra nevelés területén a legfontosabb a szülői ház példamutatása, az iskola elvárásainak betartása a gyermekek részéről és betartatása a pedagógusok részéről.

Az iskola egészségügyi szolgálat segítségének igénybevétele

- Évente egy-két osztályfőnöki óra megtartása évfolyamonként (az adott korosztály érdeklődésének megfelelő témában.)
- Előadások, egészségügyi vetélkedő szervezése, lebonyolítása.
- A tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezése.
- Fogászati ellenőrzés
- Fejtetvesség esetén az egészségügyről szóló 1997.évi XLIV.tv.73.§, 153.§, 18/1998.NMr.előírásait vesszük figyelembe.

Kétgenerációs egészségnevelés – a szülők igénybevétele

A gyermekek védelméről szóló 1997.évi XXXI.tv.6.§ (4) bk. szerint a gyermekeknek joguk van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségre káros szerek elleni védelemben részesüljenek.

A káros szenvedélyekkel kapcsolatban az elutasítás alakuljon ki a gyermekekben a kísérletezés igénye helyett. Alternatívák felkínálása: sport, tehetséggondozás, szabadidős tevékenységek.

Igen fontos az egészséges életmód alakítása, a test kultúrájának fejlesztése. Sok szállal kapcsolódik mindez a helyes szabadidős szokásokhoz is és számos elemének kialakításában sokkal jobbak az iskolán kívüli, mint az iskolai lehetőségek. Kulcskérdés, a családban folyó nevelés, mert mindenféle intézményes nevelésnél meghatározóbb.

A családi életre nevelés összetett tevékenység, amelynek megvalósulási terei sokfélék, fontos az iskolán kívüli hatások integrációja. A szülők pedagógiai kultúráját fejleszteni kell. Feladatunk a mindennapi kulturáltság (öltözködés, étrend, testi higiénia) fejlesztése.

Az egészséges életvitelre nevelés, a szabadidő helyes eltöltésére való képesség a család legáltalánosabb és legrégebben elfogadott nevelési feladata, ennek ellenére a legfőbb hiányosság mégis épp itt mutatkozik. A gyakran értelmetlen, megfeszített túlmunka jelzi a szülők körében általában igen alacsony szabadidő értéktudatot. Fejleszteni kell tehát a szabadidő értéktudatot, valamint alkalmat kell adni a helyes és egészséges szabadidős formák és szokások kialakítására. Az iskolában sok a hátrányos helyzetű gyerek is, ezért kulcsfontosságú, hogy milyen programokat, javaslatokat ajánlunk a szabadidő eltöltésére, mivel a gyerekek egy része ingerzegény környezetben él. Fontos, hogy az iskola jó kapcsolatban legyen a nevelési tanácsadóval és a családsegítő központtal, háziorvossal, védőnővel. E jó kapcsolat kialakításában jelentős szerepe van a gyermek és ifjúságvédelmi felelősnek és az osztályfőnököknek.

Kétgenerációs egészségnevelés: a szülők segítségének igénybevétele

Szabadidős tevékenységek szervezésében, lebonyolításában (kirándulások, túrák, előadások, sportrendezvények, kiállítások, gyermeknap)

Az egészséges életmód kialakításában, jelentős szerepe van a szülői ház példamutatásának is. Szükséges közös felvilágosító előadások szervezése, melyen a szülő és a gyerek együtt vesznek részt (egészségnap).

11. Környezeti nevelési program

„ A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.”

TARTALMI KÉRDÉSEK

BEVEZETÉS

A közoktatás stratégiai célok figyelembevétele

Az iskolai környezeti nevelési programok akkor szolgálják igazán a diákok érdekeit, ha megvalósulásuk hozzájárul a közoktatás – fejlesztés stratégiai céljainak eléréséhez.

Stratégiai célok:

Az élethosszig tartó tanulás megalapozása a kulcskompetenciák fejlesztése révén a környezetről szóló tudás megszerzése során a diákok életközeli helyzetekben gyakorolják, erősítik az élethosszig tartó tanulás képességének fejlesztési folyamatában is nélkülözhetetlen kompetenciákat (pl. értő olvasás, tudományos adatgyűjtés és elemzés, szóbeli információszerezés más emberektől, kommunikációs kompetencia).

Az oktatás esélyegyenlőségének mérséklése. A környezeti nevelési tevékenységek fontos elemei az esélyegyenlőtlenségek csökkentésének. A hagyományos óraszervezéstől eltérő tanulási formák sok lehetőséget adnak azon diákok érvényesülésére, akiket a hagyományos tanórai keretekben nem, vagy csak kevéssé sikerült aktivizálni, fejleszteni. A környezeti nevelés módszertani kínálatában a sajátos nevelési igényű tanulókat jól segítő módszerek is fellelhetők. A környezeti nevelés széles módszertani választéka garancia arra, hogy a környezeti nevelés keretein belül megoldható a diákokkal való differenciált foglalkozás, illetve az egyénre szabott pedagógiai módszerek alkalmazása.

Az oktatás minőségének fejlesztése. A környezeti nevelésben alkalmazott módszerek sokfélesége és nem hagyományos jellege elősegíti a tanítás- tanulás folyamatának módszertani megújítását. A környezeti nevelés jelen-, illetve jövőorientáltsága pedig segít a tanításközpontúba való átmenetet.

A pedagógiai szakma fejlődésének támogatása. A környezeti nevelés az egyik legdinamikusabb fejlődő területe a pedagógiai gyakorlatnak, így az avval való foglalkozás nagymértékben támogatja a pedagógusszakma fejlődését.

Az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) alkalmazásának fejlesztése. A környezeti problémák globális és nemzetközi jellegéből következik, hogy már ma is számos információtechnológiára alapozott nemzetközi jellegéből következik, hogy már ma is számos információtechnológiára alapozott nemzetközi környezeti nevelési program, lehetőség áll a pedagógusok rendelkezésére (pl. Science Across Europe, GLOBE- programok). Mindezen programokba való bekapcsolódás nem csak az IKT- alkalmazások fejlesztését segíti elő a környezeti nevelés mellett, hanem nemzetközi jellegük miatt – a nyelvtanulás előmozdítói is.

Az oktatás tárgyi feltételeinek javítása. A környezeti nevelési tevékenységekhez rendelkezésre álló pályázati források (pl. Zöld forrás, Erdei Iskola Program) hozzásegítik az iskolákat a tanulás tárgyi feltételeinek és környezetének javításához.

11.1. Iskola bemutatása

Intézmény neve:	Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola			
Intézmény típusa:	Nem önállóan gazdálkodó költségvetési szerv			
Fenntartó:	Bajai Tankerületi Központ			
Jogállása:	Jogi személyiséggel rendelkezik- szakmai szempontból önálló			
Intézmény központi címe:	6320	Solt,	Kossuth	L.u.60.
Cím, rang:	Örökös Ökoiskola			

11.2. Iskola pedagógiai hitvallása

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennünk meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.

Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, a balesetek megelőzése).

Az önismeret a saját személyiség kibontakozásának igénye(önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért(önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.

Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a bátorságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.

Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyemesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása.

Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.

A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.

A kisebbségben élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.

Az alkotmányosság, a törvényesség , az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységre.

Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

11.3. Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk. Ezek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módját körül kell járnunk, meg kell világítanunk.

- a fenntartható fejlődés
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét, akaratát;
- a természeti és épített környezetét és védelmét, a sokféleség őrzését;
- a rendszerelméletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analízis;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés, kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, médiahasználat;
- konfliktuskezelés és – megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

A környezeti nevelés terjedjen ki a rendszerszemléletre, a fenntarthatóság szempontjait is magába foglaló emberi együttélés és a természettel való kapcsolat bemutatására. Cél a felelősségvállalás és nem a természet feletti uralom, a szépség, épség, sokféleség megőrzése. Ez nyilvánuljon meg tettekben is. Ennek érdekében gyermek és felnőtt környezettudatos adottságainak együttes fejlesztése szükséges. A környezeti nevelés integráló hatása csak új

tanítási- tanulási stratégiák előtérbe helyezésével válhat hatékonyá. A fenntartható fejlődést szolgáló oktatás kialakításához egy olyan jövőképet kell kidolgozni, a társadalom számára mely nem csupán ökológiailag, de szociálisan gazdaságilag és politikailag is fenntartható. E jövőkép valóra váltása érdekében az iskoláknak olyan tanulási élményt kell nyújtania a diákok számára, mely lehetővé teszi számukra a következő célok megvalósítását.

Készségek

- kritikus és kreatív gondolkodás
- kommunikáció szóban, írásban és grafikai eszközökkel
- társas képességek és együttműködés
- konfliktuskezelés
- döntéshozatal, problémamegoldás és tervezés
- megfelelő technológiák média és kommunikációs eszközök használata
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés

Szemlélet és értékek

- a föld és az élet tisztelete, annak sokszínűségével együtt
- megértő, együtt érző és szerető figyelem az élő- mind emberek , mind más élőlények alkotta közösségek iránt
- igazságos, fenntartható, békés és az állampolgárok részvételén alapuló demokratikus társadalmak építése
- a Föld gazdagságának és szépségének megőrzése a jelenlegi és eljövendő generációk számára

Tudás

A következő fogalmak és alkalmazásukra való képesség:

- Fenntartható fejlődés: a jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, mely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését.
- Kölcsönös függőség: a minden elem és életforma(beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.
- Alapvető emberi szükségletek: minden ember és a társadalom igénye, és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférése, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.
- Emberi jogok:Az alapvető szabadságjogok: a lelkiismeret-és vallásszabadság, a szólásszabadság /szabad véleménynyilvánítás joga, és a békés gyülekezési és egyesülési jog, melyek biztosítják az irányításban való demokratikus részvétel és az alapvető emberi szükségletek kielégítésének lehetőségét.
- Demokrácia: A közösségi döntéshozatal csatornáihoz való hozzáférés jogának biztosítása minden ember számára.
- A helyi és a globális szintek közötti összefüggések: Az a felismerés, hogy a javak és szolgáltatások fogyasztása a világ egyik pontján a világ más pontjain történő energia-és anyagáramlástól függ, és hogy ez a helyitől a globális szintekig ívelő láncolat minden pontján potenciális lehetőségeket és veszélyeket eredményez a gazdaság, társadalom és a környezetvédelem számára.

- Biológiai sokféleség: Az ökológiai rendszereket alkotó életformák sokszínűsége, kölcsönös függősége, az energia-és anyagáramlás korlátlan fennmaradását biztosító változatossága.
- Fajok közötti méltányosság: Az az elv, miszerint az embereknek tisztességesen kell bánniuk a többi élőlényrel és meg kell védeniük őket a kegyetlenségtől és az elkerülhető szenvedéstől.
- Ökológiai lábnyom: Az a földterület és vízfelszín, mely korlátlan ideig képes biztosítani az egy adott közösség vagy népcsoport által elfogyasztott energia és anyagok teljes mennyiségét.
- Az elővigyázatosság elve: A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel levő döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.

11.4. Környezeti nevelés az iskolában

Minden tanulót egyformán érintő elem

- 1) Kötelező tanórai keretben végzett környezeti nevelés
 - a) iskolai tantervekbe, tanmenetekbe beépül
 - b) erdei iskola költségeit pályázatokon nyert támogatással ill. önkormányzati és szülői, alapítványi hozzájárulással fedezzük.
- 2) Iskolai környezet
 - a) termék, folyosók, növényzet, park, udvar tisztasága környezettudatos
 - b) anyag-és energiatakarékosságra iskolánk odafigyel
 - c) pedagógusok, dolgozók példamutatása jó
 - d) kerékpártárolás biztosítása
 - e) iskolai szelektív hulladékgyűjtés

Tanórán kívüli, szabadon választható elemek

- szakkörök: A környezeti nevelést szolgáló szakkörök indítása.
- környezetvédelmi akciók: Hagyomány a papírgyűjtés, és a szelektív hulladékgyűjtés is.
- nyári táborok: A programba környezetnevelési célok is helyet kapnak(ökológiai táborok iskolai és városi szinten, túrák)
- előadások, kiállítások: Rajzkiállítások - környezeti szemléletű gyermekrajzok kiállítása.
- osztálykirándulásaink: Tágabb természeti környezetünk megismerését szolgálják.
- versenyek: Versenyeredményeink jók(Országos Komplex Környezeti Verseny- iskolai, megyei, országos döntő)
- megfigyeltetés: Óra előkészítő és témavezető megfigyeléseket, előzetes gyűjtéssel, megfigyeltetéssel oldjuk meg.
- rendezvények
- egészségfejlesztő-szemléletformáló iskolai program - TÁMOP-3.1.4.pályázat fenntartási időszak

11.5. Tantárgyi környezeti nevelési célok az általános iskolában

Magyar nyelv és irodalom

Az emberi gondolkodásmód, viselkedés alakításában elengedhetetlenül fontos, hogy a magyar tanítás az érzelmi fejlesztés színtere legyen. Az ember és a természet kapcsolatát olyan irodalmi műveken keresztül mutassa be, amelyek erősítik a természet és a környezet értékeihez való kötődést, a harmonikus kapcsolatok fejlődését. Az irodalmi alkotások tudatosan olyan szövegeket (cikkértelmezéshez, nyelvi gyakorláshoz), amelyek az ember és a környezet kapcsolatát világítják meg. Ezek kiindulópontjai lehetnek a problémafelvetés, a vitakészség fejlesztésének, véleményalkotásnak. A hivatalos iratok (petíciók, kérvények, javaslatok) elkészítésének gyakorlása.

Történelem

A történelem tantárgy elemezze az embernek a fejlődéstörténete során a természetre gyakorolt átalakító hatását, s ennek következményeit, viszonyrendszerét. Mutassa be az egyes történelmi korokban az ember és környezete viszonyának alakulását, a földrajzi környezet hatását egy térség fejlődésére, a környezet ember alkotta értékeit és a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességeket. Ismertesse meg a helyi értékeket, neveljen a hagyományok tiszteletére. A természeti népek példáját bemutatva keressünk megoldásokat a jövőre nézve. Az egész világot érintő, globális problémákban hangsúlyozza az egyén, az állam és a társadalom felelősségét, feladatait.

Idegen nyelv

Rendkívül alkalmas arra, hogy a jól megválasztott szövegekkel a természet szeretetére neveljen, felvessen környezeti problémákat. Helyzetéből adódóan más népek ilyen irányú tevékenységeivel és szervezeteivel megismertet, fejleszti a nemzetközi felelősséget. A nyelvi kommunikáció fejlesztése során lehetőség van arra, hogy a környezetvédelmi problémákra a tanulók önállóan, csoportmunkákban, projekt-munkákban keressék a választ. Ez alkalmas az állampolgári felelősségtudat növelésére is.

Matematika

A matematika kiválóan alkalmas arra, hogy számítási feladatokkal más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstráljon. A statisztikai módszerek alkalmazásával lehetőséget ad a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére. A táblázatok, grafikonok készítésével és elemzésével fejlessze a logikus gondolkodást, a szintetizáló és lényegkiemelő képességet, rendszerben való gondolkodást.

Fizika

Adja meg a környezeti változások fizikai magyarázatát. Ismertesse meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, neveljen ezek kibocsátásának csökkentésére. Ismertesse fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat. Értelmezze a környezeti változásának törvényszerűségeit, s ennek tudatában keresse a megoldásokat a globális környezeti változásokra. A természeti ismeretek alapján a környezeti erőforrásokat felelősséggel használó, tetteinek következményeit látó,előregondolkodó állampolgárrá ne-

veljen.

Testnevelés

Tudatosítsa a diákokban az egészség és a környezet komplexitását. (A testnevelés és az egészséges életmódra nevelést könnyen azonosítjuk, de ez a környezeti nevelésnek is része, hiszen egészségünket, egészséges testi fejlődésünket a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják.) A testnevelés és a sport az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében rengeteg alkalmat ad. A szabadtéri foglalkozások sokszínűsége szintén lehetőségeket és feladatokat biztosít a környezetszennyezettség problémáinak egészségügyi veszélyeire is utalva. Különösen a kicsiknél fontos, hogy milyen a sportoláshoz, szabadtéri tevékenységhez használt-környezetük. Lehetőségek szerint természetes anyagból készült eszközöket, tornaszereket használjunk (mászókak, udvari berendezések). Játsszunk régi magyar népi játékokat, melyek változatosak, kevés eszközt igényelnek, ugyanakkor a mozgást fejlesztik.

Ének-zene /csak tartalom /

- helyi népdalok, népi játékok, hangszerek, táncformák
- népzenei motívumok továbbélése a klasszikus és modern zenében és ezek összegyűjtése
- zenei irányzatok kulturális háttérének kutatása
a természet hangjainak, ritmusainak, motívumainak feldolgozása
a zene használata a közösségfejlesztésben
globalizáció a zenében

Természetismeret

A tanulók képesé váljanak a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére , törekedjenek környezetük megismerésének teljességére, természettudományos gondolkodásra. Fejlessze a környezet állapota iránti érzékenységet, az ökológiai szemléletet, a helyes környezeti attitűdöket, a környezettudatot, a felelősségérzetet. Alakítsa a tanuló értékrendjét, magatartását.

Biológia

Tájékozódjon a földi élővilág sokféleségéről, az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszeréről. Az észlelések, jelzések tudatosításával növelje az élővilágban meglévő változatosság fennmaradásának és az emberek egészséges életének esélyeit. Ismerje meg az egészséges életmód szabályait. Fejlessze az egészséges életvezetés képességét.

Földrajz

Fokozatosan fejlessze a környezetbarát gondolkodást. A környezet értékeinek megismertetésével segítse elő a környezettudatos életmód kialakulását. Ébressze rá a tanulókat a földrajzi ismeretek fontos szerepére, napjaink környezeti jelenségeinek, folyamatainak megismerésében. Fejlessze ki bennük közösségük, lakóhelyük, országuk, illetve a világ problémáinak megoldásában való aktív részvétel készségét.

Kémia

Az élő és élettelen környezeti tényezők megóvásának fontossága, védelme - a kémiai szennyeződések függvényében.

Vizuális kultúra

A tanulók látáskultúrájának megalapozása. Kultúra értékeit becsülő környezettudatos magatartás kialakítása.

Technika és életvitel

Mutassa be a környezeti károsodások és azok megelőzésének módjait, a fenntartható fejlődés összefüggéseit, a problémák rendszerét, lényegét átlátó környezetgazdálkodást.

Hon-és népismeret

Ismerje meg a hagyományos paraszti kultúrát és értékrendet. (A természet közelében élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó és nem kihasználó paraszti életmód értékeinek bemutatása). Hazaszeretet megerősítése, egészséges identitás kialakítása, ösztönzés a szülőföld cselekvő felfedezésére, felkészítés a magyar kultúra egyre tágabb és egyre mélyebb megismerésére. Cél, hogy becsüljék meg a népi kultúrát, a nemzeti értékeket és nyelvjárásokat.

11.6. Erdei iskola

A környezeti nevelés célja ma már többrétűbb, mint a környezetvédelmi ismeretek átadása. Ugyanis nemcsak a védekező, defenzív hozzászólásról van szó. A környezeti problémák alapját, gyökereit tekintve nemcsak természettudományi karakterűek.

Erdei iskola mint az ökológiai tudatformálás egyik színtere.

Az erdei iskola számunkra egy fogalom, mely magába foglalja a tanulásszervezést, a megvalósítást és a terepi helyszínt.

Az iskola pedagógiai programjának integráns részét képezi, mely szorgalmi időben valósul meg.

Az erdei iskola helyszínei lehetnek:

- természeti; épített; szociokulturális környezet
- a nevelőtestület által létrehozott program megvalósítása a tanulók aktív, cselekvő tevékenységére épül
- az ismeretszerzés folyamatában a kooperatív tanulási technikák érvényesülnek a projektmódszer alkalmazásával
- kihasználja az együttes tevékenységben rejlő szocializációs lehetőségeket.

A tanítás színhelye mindig környezet-adekvát, ahol a tanítás folyamata megtapasztalható, valóságos környezetből indul, melyre az ismeretszerzés, az attitűdök, képességek formálódása épül.

A tanítási folyamat leginkább terepi oktatás formájában valósul meg, mely beágyazódik egy kellemes, élményeket adó gazdag környezetbe.

Az erdei iskolai tanulás célja lehet:

1. *ismeretbővítés* (természettudomány, társadalom tudomány, művészet, sport)
2. *képességfejlesztés* (intellektuális, kommunikációs, mozgásos, attitűd fejlesztés)
3. *tevékenykedtető* (ismeretszerző tevékenységekre, alkotásra, önkifejezésre alapoz, stb)

Az erdei iskolai tanítás leggyakrabban az *új ismeretek megszervezését* és a *meglévő ismeretek alkalmazását* szorgalmazza.

Az erdei iskolákban közvetlen kapcsolatba kerülnek a tanulók az őket körülvevő élő és élettelen környezettel. Ahol alapvető érték a sokféleség- mely megközelíthető és átélhető. Mindegy, hogy a megismert faj káros, avagy hasznos, mindig megőrzendő értéket képvisel az életközösség számára. A terepi megfigyelések, vizsgálódások lehetőséget adnak az ilyen irányú kapcsolatok feltartására.

A felső tagozatos gyerekek már tanítási órákon kezdik megérteni az *élővilág bonyolult rendszerét*, gondoljunk csak egy életközösségre, ahol táplálékpiramisok, avagy táplálékláncok működnek.

A környezeti jelenségek, problémák általában összetettek. Ezek megértése több tudományterület eredményeinek felhasználásával lehetséges. Ezért sokoldalú megközelítést, *kiegyensúlyozott látásmódot* kíván.

A környezeti nevelők ugyanis ezért üdvözlik a projekt módszer megjelenését az oktatás-nevelés folyamatában. *A projektek lehetővé teszik, sőt igénylik is a komplexitást* (több műveltségterület tárgya megjelenik).

Kint, terepen lehet igazán fejleszteni az ökológiai szemléletet!

Amikor évről-évre visszatérnek adott természeti környezetbe (erdei iskolába), azoknak *érdeemes megfigyelni* a terület élővilágát, annak összetételét és felmérni, mennyiben változott. Ezáltal *új környezeti értékrendek jelennek meg. A fenntarthatóság* csíráit a jövő nemzedék érdekében el kell vetnünk!

Csoportosított javaslattev:

1. **Mikroszkópos vizsgálatok** (szemcseppentő, üvegbot, desztillált víz, kézi nagyítók)
2. **Morfológiai vizsgálatok** (óraüvegek, kémcsövek, petricsészék)
3. **Kémiai vizsgálatok** (kémcsőállvány, főzőpoharak, borszeszégő, vasháromláb, ecetsav)
4. **Kőzetvizsgálatok** (csipeszek, nagyítók, kémcsövek, kis kalapács)
5. **Növény és állatfajok meghatározása** (növény-és állathatározók, Búvár zsebkönyvek, kémcsövek)
6. **Térképmunka** (térképek-turista térkép, város térkép, iránytű, körző, távcső)
7. **Meteorológiai mérések** (hőmérők, iránytű, csapadékmérő [porszennyezés érzékeléséhez], légnyomásmérő)
8. **Rajzolás, rögzítés** (ceruzák, filctollak, rajztábla, ragasztó, vonalzó, jegyzettömb, feljegyző lapok, iratgyűjtők)

11.7. Helyi követelmények

A városi környezeti nevelés komplex gondolata

Természeti környezet vizsgálata a parkokban, a temetőben, előkertekben, stb. (pl.: „ház-tűznéző”, a fák örömei és bánatai, rejtőzködők felfedezése, galambnéző, hogyan használják

a lakosok a zöld területeket?). A falusi környezet zöld területei és természetszerű élőlényei segítségével ismerteti meg a természetet és tanítja annak megbecsülésére.

Az épített környezet tanulmányozása(pl.: milyen volt a város 50 ill. 100 éve, milyenek az épületek, milyen a közlekedés, hova kerül a szemét, honnan érkezik az energia?) A hangsúlyt arra helyezi, hogyan hat az ember a környezetre, beleértve a város építészetét, tervezését és infrastruktúráját.

Környezetvédelmi akciók, közösségfejlesztő programok, parkok gondozása, védelme, tanulmány készítése a közlekedésről, ajánlás a problémák megszüntetésére, stb.)Egyesíti a környezettudatos és öntudatos polgári ismereteket és készségeket.

Ismerje meg a helyi értékeket, problémákat!

Értékek:

- Lakosság összetétele
- Műemlékek
- Természetvédelmi értékek vagy védelemre érdemes területek
- Templom
- Vizes élőhely védelme
- Népi játékok

Értse meg, hogy jelentős lépés a csatornázás, a helyi környezetszennyezés felszámolását szolgálja, ezzel lássa a talaj- és ivóvíz készlet védelmének ok- és okozati összefüggését. Tudjon róla, hogy a szemét elszállítás, mint regionális összefogás gazdaságilag szükséges. Az emberek helyi környezeti kulturáltsága globális problémákra is kihat (talaj, víz, levegő, biodiverzitás).

11. 8. A környezeti nevelés követelményei, elvárásai, módszerei

Rövid távú célok, feladatok és sikerkritériumok

A rövid távú célok között kell megfogalmazni, hogy mit szeretnénk elérni a környezeti nevelési program végrehajtásának ideje alatt. Célszerű rögtön megtervezni a cél megvalósítását szolgáló feladatokat, tevékenységeket és hogy az időszak végén mi alapján döntjük el, hogy a célt elértük-e vagy sem. Az alábbi táblázat egy jól használható példa és eszköz ehhez a tervezéshez.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg.	A helyi tantervekben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: átdolgozott tanmenetek; több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; változatosabb tanítási, tanulás segítői, környezeti nevelési módszerek.
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokot, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projekt kidolgozása(„Egy pohár víz”; „védeni kell”). „Takarékoskodj” Program	A széttagolt ismeretek rendszeres szemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben és örömmel készülnek rá.

A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrjárat szervezése (diákönkormányzat). Szelektív hulladékgyűjtés. A helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a papírhulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, szállítások, következtetések- és ezek közlése!	Nem lesznek nyitva felejtett, vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Észrevehetően csökken az iskola víz-és villanyszámláján szereplő összeg.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	Részvétel az Oktatóközpont programjain, pályázatain: a természetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka; kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a „Jeles napokra”.	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvjá. Az Oktatóközpont rendezvényein egy többet érdeklődnek, tudnak a helyi környezetről, és ezt a többieknek is szívesen elmondják.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„ Örökbefogadási” akciók: egy-egy fát, területet, szobrot, patakszakaszt, állatkereti állatot, stb .Amihez rendszeresen visszajárnak, gondozzák. (faültetés, téli madáretetés)	Változik az osztály közvéleménye, morálja. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló kötődik a környezet egy darabjához és ezen keresztül megérzi környezetünk fontosságát.

Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét- megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	„ Zöld sarok” kialakítása az iskolai könyvtárba; szakkönyvek, folyóiratok, videóanyag, CD-k beszerzése. Internet-hozzáférés biztosítása. Az iskolarádióban és- újságban „zöld”rovat nyitása.	Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást, „sürög forog” a könyvtárakban, ír cikket, tudja használni a szakirodalmat. Szép eredményeket érünk el különböző versenyeken.

A környezettudatos tanulói tulajdonságok:

Szeretet	kölcsönhatás
tisztelet	felelősség
megbecsülés	ökológiai fenntarthatóság
harmónia	öröm
mértékletesség	vidámság
takarékosság	globális gondolkodás
alázat	lokális cselekvés
esztétika	empátia
segítőkészség	holisztikus világszemlélet
tolerancia	szelídség
együttműködés	szépség iránti fogékonyság

A pedagógusoknak olyan módszereket kell alkalmazniuk, melyek alkalmassá teszik a tanulókat arra, hogy környezettudatos, cselekvő állampolgárrá váljanak.

A módszerválasztás szempontjai:

- az életkornak megfelelő legyen
- pozitív szemléletet adjon katasztrófa szemlélet helyett
- főleg a természetben a „szabad ég alatt” valósuljon meg.
- tevékenységközpontú és életszerű legyen, valós problémák megoldására irányuljon, problémaorientáltság jellemezze.
- a személyes megtapasztaláson keresztül hasson
- sok játékos elemet tartalmazzon
- örömteli, motiváló, élményközpontú legyen
- együttműködésre épüljön

Az alábbiakban felsorolt módszerek a közösség- és a személyiségfejlesztést is szolgálják.

A vizsgálódásokhoz kapcsolódó módszerek:

- megfigyelés
- kísérlet

- mérés
- számítás
- jegyzőkönyv - készítés
- dokumentálás
- modellezés

Az élmény- és tevékenység központúságot elősegítő módszerek:

- projekt
- játékterápia
- drámapedagógia
- mese
- művészeti csoportok
- kézművesség
- rajz
- könyvtári bűvárkodás
- növények-és állatok gondozása
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadás
- gyógynövénygyűjtés
- egészséges ételek elkészítése
- sportos elemek

Az érdekérvényesítést biztosító módszerek:

- lobbizás
- vita
- vélemények, javaslatok faliújságon való bemutatása
- média bekapcsolása a programokba

Számítógépekhez kötött módszerek:

- interaktív pedagógia
- Internet

Iskolán kívül megvalósítható módszerek:

- múzeumpedagógia
- zoopedagógia
- terepgyakorlat
- természetjárás, túra

Minőségfejlesztési módszerek:

- a környezeti nevelésben együttműködők partnerlistája
- kulcsszó keresése, megvitatása
- ötletgyűjtés
- riport
- a probléma okainak megkeresése

11.9. A speciális nevelési módszereket igénylő gyerekek környezeti nevelése

Az I-IV. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítani a tanuláshoz nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal, terápiákkal kell alkalmazkodni a tanu-

lók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek.

A nevelés, oktatás második szakaszában az V-VIII. évfolyamban, a megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetek, ismeretek elsajátított tanulási szokások, fejlesztése a cél. Előtérbe kerül a verbális szint, de differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is. Új elemként jelentkezik a belépő tevékenységformák megfogalmazása valamennyi tantárgyban. Ezek jelzések arra vonatkozólag, hogy milyen tanulási szituációkat kell létrehozni a kívánt fejlődés eléréséhez, a különböző képességcsoportok kialakításához, korrigálásához.

11.10. Szervezési kérdések

I. Időkeret

1, Tanórák keretei

- a, természetismeret
- b, biológia, kémia, földrajz, fizika
- c) osztályfőnöki
- d, minden tantárgyba a környezeti nevelési részekkel a téma, a tartalom, a tevékenység megismerésével

2. Nem hagyományos tanórai keretben szervezett foglalkozás

a) erdei iskola

3) Tanórán kívül

- a) szakköri tehetséggondozás
- b) műhelytevékenységek
- c) vetélkedőkön, versenyeken való részvétel
- d) kiállítások szervezése (rajz)
- e) fásítás, „zöldítés”, gyomtalanítás, parkgondozás
- f) kézműves foglalkozások
- g) faliújság készítése
- h) könyvtári órák

4) Iskolán kívül

- a) múzeumlátogatás
- b) tanulmányi kirándulás
- c) terepgyakorlat
- d) gyűjtőakciók
- e) állatkert, vadaspark látogatása
- f) nemzeti park

5) Szorgalmi időn kívül

- a) táboroztatás
- b) szakmai és civil szervezetek ajánlásai

11.11. Résztvevők

Minden tanulót egyformán érintő elemeknél pedagógusok, tanulók, dolgozók, szülők.

A tanórán kívüli szabadon választott elemeknél a megfogalmazott célokat segítő felnőttek, előadók, szülők, társadalmi szervezetek.

11.12. Költség

A környezeti nevelés tanórai és kötelező kereteihez az iskolai költségvetésben tervezzen az intézmény (óradíjak, eszközök, oktatócsomagok, anyagok, programok költségei).

Az erdei iskolához a szelektív hulladékgyűjtéshez, parkosításhoz, szakkörökhöz pályázatokkal próbáljunk pénzt szerezni, illetve fogadjuk el a szülői és támogatási felajánlásokat.

11.13. Zöld napok

Március 22.

Április 22.

Május 10.

Október 4.

Víz világnapja

Föld napja

Madarak és fák napja

Állatok világnapja

11.14. Tanulmányi kirándulások

Az éves munkatervben előzetesen fel kell tüntetni osztályonként a tervezett tanulmányi kirándulásokat a megvalósítás hónapjában.

A tanulmányi kirándulások munkanapokon és tanítás nélküli munkanapokon kerülhetnek megszervezésre. Pihenőnapokon, tanítási szünetekben kizárólag csak önkéntes alapon szervezhetők fakultatív programok kirándulások, amelyen való részvételre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák, tekintettel arra, hogy a foglalkoztatottnak heti két pihenőnapot biztosítani szükséges.

A pedagógus a tanulmányi kirándulás tervezetét az iskola igazgatójának a kirándulást megelőző legalább 1,5 hónappal korábban írásban bejelenti és megküldi (helyszínét, kísérők nevét, szálláshelyét, utazás módját, indulás és érkezés tervezett idejét).

A rendes munkaidőt meghaladó tanulmányi kirándulásokat a fenntartónak engedélyeznie kell.

A tanulmányi kirándulásokra vonatkozó szabályok:

- Tanulmányi kirándulás osztályonként egy tanévben legfeljebb egy alkalommal szervezhető.

- A testvérvárosi kapcsolatok, Határtalanul programok, egyéb táborok, fakultatív programnak minősülnek, amelyre nem kötelezhető sem a pedagógus, sem diák részvételre, rendkívüli munkavégzés nem rendelhető el.
- A tanulmányi kirándulások időtartama:
Általános iskolában maximum 1 napos program szervezhető:
 - az alsó tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 17:00 óráig vissza kell érkezni
 - a felső tagozatos tanulók esetén a kirándulásról legkésőbb 20:00 óráig vissza kell érkezni
- A kirándulás részleteiről és annak várható költségeiről a szülőket írásban kell tájékoztatni, valamint kérni a hozzájárulásukat a részvételre és a költségek vállalására vonatkozóan.
- A szülők kezeljék a kirándulással kapcsolatos befizetéseket.
- A tanulmányi kirándulások esetén a rendes munkaidőt (napi 8 óra időtartam) meghaladó időintervallumra számolható el díjazás, ez az időtartam tekinthető rendkívüli munkavégzésnek.
- Legalább 4 héttel a kirándulás megvalósulása előtt az intézmény igazgatója a rendkívüli munkavégzés elrendelésére vonatkozó engedélykérő lapot megküldi a fenntartó részére.
- Amennyiben a fenntartó engedélyezi a rendkívüli munkavégzés elrendelését, arról intézmény igazgatója tájékoztatja a pedagógusokat.
- Az intézmény igazgatója kirándulás lebonyolítását követő legkésőbb 5 napon belül a teljesítésigazolást megküldi a fenntartónak.

12. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

12.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység célja

Az esélyegyenlőségi terv célja, hogy a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét elemezze, felmérje, és az adott szervezeti keretek sajátosságaira figyelemmel meghatározza a tanulók esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges célokat, valamint az azok eléréséhez szükséges eszközöket.

Szociálisan hátrányos helyzetű tanulók azok a tanulók, akiket különböző jellegű szociálisényezők gátolnak adottságaikhoz mért fejlődésükben.

A hátrányos helyzet kialakulásához több károsan ható tényező járul hozzá külön-külön, vagy halmozottan.

- *családi mikrokörnyezet;*
- *családi házon kívüli környezet;*
- *iskolai környezetben;*
- *egyéni adottságok, születési hátrányok.*

Nevelési programunkban elsősorban a távlati tervezéssel foglalkozunk, vagyis a helyzetfelmérés után meghatározzuk a hátrányok leküzdését, csökkentését segítő tevékenységek célját, éves ütemtervét, valamint a lehetőségek számbavételével a hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységformákat.

A szakaszos konkrét tervezést évente meg kell ismételni az elkészített adatlapok alapján.

Iskolánk a következő irányelvek betartására törekszik:

Egyenlő bánásmód, esélyegyenlőség

Célunk az, hogy iskolánkban érvényesüljön a:

- diszkriminációmentesség
- szegregációmentesség
- integráció biztosítása
- halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása
- minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása.

Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása

Iskolánk a nevelés- oktatás során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő iskolai légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

Partneri kapcsolat, együttműködés

Iskolánk a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy világos, és átlátható követelményeket alakít ki a kölcsönös előnyök biztosítása mellett. Kapcsolatot alakítunk ki a szülői szervezetekkel, civil szervezetekkel, szakmai szolgáltató intézetekkel.

Méltányos és rugalmas ellátás

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget, ezért iskolánk méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, melyek elősegíti a diákok pozíciójának javulását, megőrzését.

12.2. Helyzetfelmérés

A helyzetfelmérés adatai a 2016/2017-es tanévet tükrözik

12.2.1. Tanulói létszámadatok:

	tanulói létszám	lány	Sajátos nevelési igényű tanuló	Hátrányos helyzetű tanulók száma	Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

					száma
2016/2017-es tanév	401	186	39	22	2

Sajátos nevelési igényű tanulók sérültség szerinti megoszlása

	Látássérült	mozgássérült	Hallássérült	Részképesség zavar	Értelmi fogyatékos	összesen
2016/2017-es tanév	0	0	2	35	6	45

12.2.2. Akadálymentesített épület és a mentesítés jellege

A Székhely és a Zsolt Utcai Telephely mindkét épületének bejárata akadálymentesített, a nagy iskola földszintjén egy akadálymentesített mellékhelyiség található. Az emeletek mozgássérültek számára nem megközelíthetőek. A Zsolt utcai épületben is található akadálymentesített mellékhelyiség.

A Nagymajori Úti Telephely nem akadálymentesített, nincs akadálymentesített mellékhelyisége, az emeletek mozgássérültek számára nem megközelíthetőek.

12.2.3. Ellátott esélyegyenlőségi feladatok

- az info-kommunikációs és az informatikai akadálymentesítés nem megoldott
- esélyegyenlőségi feladatokat látnak el az igazgatóhelyettesek
- a fogyatékkal élő tanulókkal való speciális gondoskodás és a hátrányos helyzetű csoportokkal való foglalkozás több mint másfél évtizedes múltra tekint vissza intézményünkben.

12.3. Konkrét célok, célkitűzések

12.3.1. Szakmai-pedagógiai terület célkitűzései

- a módszertani központokkal való együttműködésünk elmélyítése
- az utazó gyógypedagógusi feladatellátás bővítése
- szülő-iskola kapcsolatok ápolása
- az integráció feltételrendszerének bővítése, integrációs támogatás igénybe vétele
- az iskolai táborokban az SNI-s és a HHH tanulók részvételének támogatása
- a tehetséggondozás érdekében az országos tanulmányi versenyeken való részvétel elősegítésének kidolgozása
- az egyenlő bánásmód betartása és az esélyegyenlőség elősegítése érdekében a munkaügyi folyamatok szabályozása

Általános egyéni hátrányok csökkentését szolgáló tevékenységek, teendők:

- törekedni kell arra, hogy a közforrások a hátrányban lévők hátrányainak csökkentését szolgálják;
- a családok megsegítése pedagógiai tanácsadással, együttműködéssel, a szülő mozgósítása, felvilágosítása, érdekérvényesítő képességének fokozása;
- hátrányos helyzetű, sérült, enyhén fogyatékos gyermekek integrált oktatása;

- korszerű tanítási módszerek, a gyermek adottságaihoz illeszkedő módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, differenciált oktatásszervezés;
- pedagógiai tevékenységet segítő munkatársak alkalmazása (gyermekvédelmi felelős, fejlesztő pedagógus, logopédus, pszichológus).

Társadalmi helyzetből fakadó hátrányok enyhítése:

- egész napos elfoglaltság biztosítása – szakkörbe, tanulószobára, napközibe szervezés;
- mentálhigiénés programok;
- pályaorientációs tevékenység
- szülők bevonása az iskolai programokba;
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon, értesítés;
- együttműködés a Gyermekjóléti Szolgálattal, a gyámüggyel, és a Nevelési Tanácsadóval.

12.3.2. Tárgyi feltételrendszer biztosításának célkitűzései

- az akadálymentesítés teljes körűségének biztosítása
- a speciális felszerelések beszerzésének további folytatása
- az elhasznált, elvavult eszközök folyamatos cseréje.

12.4. A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos alapelvek

A tanulók bárminemű, különösen nemük, koruk, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük miatti hátrányos megkülönböztetésétől való tartózkodás.

A hátrányos megkülönböztetés minden eszközzel való megelőzése és megakadályozása, kivéve az oktatás jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés eseteit.

A felvételi eljárás, tanév alatti értékelés, vizsga során az adott tárgy elsajátításához szükséges készségek, képességek, jártasságok, tárgyi tudás minősítése az egyedüli szempont.

Befogadó, diszkrimináció-mentes légkör biztosítása a tanulók számára.

A tanulók emberi értékeit, méltóságát, egyediségének tiszteletben tartása az oktatás során.

12.4.1. A tanulók esélyegyenlőségének biztosításával kapcsolatos intézkedések

a, Az iskola elősegíti a Bajai Tankerületi Központ közoktatási esélyegyenlőségi programjának a teljesülését.

Felelős: igazgató

Határidő: folyamatos

b, Különös figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tart, együttműködik a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, részt vesz a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetésében.

Felelős: gyermek és ifjúságvédelmi felelősök
Határidő: folyamatos

c, Az igazgató folyamatosan jelzi a fenntartó felé az intézmény elérését nehezítő esetleges körülményeket, különös tekintettel a közutak akadálymentességével és a helyi tömegközlekedéssel kapcsolatos problémákra.

Felelős: igazgató
Határidő: folyamatos

d, Az iskola vállalja, hogy hátrányos helyzetű fiatalok oktatásból való lemorzsolódásának megelőzése érdekében szakmai-módszertani továbbképzésben részesíti alkalmazottait.

Felelős: igazgató
Határidő: folyamatos

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatási esélyegyenlőségét megerősítő speciális intézkedések

e, Az iskola a fizikai és info-kommunikációs akadálymentesítés előmozdításával, a szükséges eszközök, felszerelések folyamatos beszerzésével segítik elő az SNI tanulók oktatásba való bekapcsolódását, oktatásának folyamatát.

Felelős: igazgatóhelyettesek
Határidő: folyamatos

f, A Székhely könyvtárában akadálymentesített és vakbarát verziót működtet a számítógépeken.

Felelős: rendszergazda
Határidő: folyamatos.

g, Az oktatási célra szolgáló infrastruktúra akadálymentességi szempontoknak való megfelelését folyamatosan fejlesztik, a fenntartó jóváhagyásával forrásokat kutatnak fel.

Felelős: igazgató
Határidő: folyamatos

h, Az info-kommunikációs szempontból akadálymentes számítógépeken a tanulók, tanórán kívüli keretében részt vehetnek szakkörön, ingyenesen ismerkedhetnek az internettel.

Felelős: informatikai szakos tanár

Határidő: folyamatos

i, Az iskola a sport-és szabadidős programok szervezésénél kiemelten figyelembe veszi a fizikailag akadályozott tanulók igényeit.

Felelős: igazgatóhelyettesek

Határidő: folyamatos

12.5. Az egyenlő bánásmód elveinek megsértése esetén szükséges eljárás

Az iskola belső esélyegyenlőségi monitoring rendszert és szülői/gondviselői panasztételi mechanizmust működtet. A belső monitoring rendszerben rögzíti a hátrányos helyzetű tanulók helyzetét érintő főbb változásokat, kiemelten vizsgálja a program végrehajtását, illetve a megvalósított intézményi programok hatását, eredményeit a hátrányos helyzetű tanulók vonatkozásában.

Lehetőséget biztosít a szülők, illetve a gondviselők részére az iskolai esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos panasztételre. Minden szülői, gondviselői panaszt kivizsgál, a panaszt és a vizsgálat eredményét írásban rögzíti. Tájékoztatja a fenntartót az esélyegyenlőség megsértésével kapcsolatos minden panasztételről, a panasztételi eljárás lefolytatásába és vizsgálat eredményének megállapításába a fenntartók képviselőjét és a panasztevő felet bevonja. A panasztételi eljárás lefolytatásáért és az eljárás eredményéből következő döntések végrehajtásáért az igazgató felel.

A panasztételi eljárás eredményével szemben a panasztevő ellenvéleményt fogalmazhat meg, melyet rögzíteni és a döntéshez csatolni kell. A panasztételi eljárás eredményétől függetlenül a szülő/gondviselő hatósági (Egyenlő Bánásmód Hatósága) eljárást kezdeményezhet, amelyhez az intézmény a panasztételi eljárás dokumentációját biztosítja.

Az intézmény biztosítja és évente megvizsgálja, hogy stratégiai dokumentumaiba beépüljenek és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó kötelezettségek és célkitűzések.

Folyamatosan értékeli és beépíti az éves monitoring során szerzett információkat, tapasztalatokat stratégiai programjaiba.

Az esélyegyenlőség megsértésének megállapítása esetén az intézmény köteles az esélyegyenlőséget sértő intézkedést, programot vagy állapotot megszüntetni.

13. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékeléséhez, minősítéséhez kapcsolódó elvek

13.1. Intézményi elvárások, a dicséret elvei

A nevelőtestület az európai kultúra társadalmi szabályaihoz igazodó magatartást vár

el a tanulói jogviszonyban álló diákoktól, az életkori fejlettségüknek megfelelő módon. Az elvárt viselkedési normáknak kell megfelelni az intézményen belül, valamint az iskola által szervezett iskolán kívüli rendezvényeken.

Iskolánk dicséretben részesíti, jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- tanulmányait kiemelkedően végzi
- kitartóan szorgalmas
- példamutató közösségi magatartást tanúsít
- eredményes kulturális tevékenységet folytat
- kimagasló sportteljesítményt ér el
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet
- tartós vagy kiváló eredményű közösségi munkát végez
- egyéb módon hozzájárul az iskola jó hírnevéhez.

13.2. A dicséret formái

A dicséretes tanulók neve közzétehető a faliújságon, az iskolarádióban és az iskolaújságban.

Az írásos dicséret formái

Szóbeli vagy írásbeli:

- tanítói, szaktanári dicséret
- osztályfőnöki dicséret (iskolai/városi/körzeti versenyen való jó szereplésért)
- igazgatói dicséret (városi/körzeti/megyei szintű versenyen jó eredmény elérésékor)
- nevelőtestületi dicséret (országos versenyen történő sikeres szereplésért)

Az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni, a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt oklevéllel el lehet ismerni a szakköri munkáért, jeles tanulmányi munkáért az alsós tanulókat. A felsős tanulóknak jeles tanulmányi eredményért is könyv jár nem csak a kitűnőért.

A dicséretes tanulók könyv vagy tárgyjutalomban részesülhetnek. Elismerés illeti meg:

- a tanulmányi és kulturális versenyek győzteseit,
- a nyolc év jó tanulóját és sportolóját (4-es tanulmányi átlag fölött) javasoljuk a Vécseys Diákokért Alapítványhoz a „ Jó tanuló és jó sportoló” címre. (Székhely),
- Jó sportoló címre a kiemelkedő sporteredményeket elért tanulókat javasoljuk a Vécseys Diákokért Alapítványhoz a Székhelyen és a Zsolt Utcai Telephelyen, illetve a Nagymajori Úti Telephelyen a Kis- Solti Gyermekéért Alapítványhoz a „Jó tanuló, jó sportoló” címre,
- az iskola jó hírét öregbítő tanulót,
- a 8 évig kitűnő tanulókat javasoljuk a Soltért Alapítvány kuratóriumának,
- 4 évig tartó kiemelkedő szakköri munkáért,
- 8 évig tartó kiemelkedő közösségi munkájáért és kitűnő/jeles tanulmányi eredményéért az iskola Aranykönyvébe írhatja be a tanuló a nevét; valamint felkerül az Aranykönyves Vécseysek (Székhely), Aranykönyves Rákócziak (Nagymajori Úti Telephely) emlékfalára. A tanulók nevét osztályfőnökük a

tantestület elé terjeszti. Az osztályfőnök javaslatát a tantestület mérlegelés után elfogadhatja vagy elutasíthatja.

13.3. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei

A személyiség formálás fontos eleme a magatartás és szorgalom egységes alapelven nyugvó rendszeres értékelése. Tanulóink személyszerinti magatartását és szorgalmát az osztályban tanító minden pedagógus a hónap végén érdemjeggyel értékeli. Az osztályfőnök az osztályközösség véleményét figyelembe véve ennek alapján zárja le a jegyeket a havi megbeszélések alkalmával.

A félévi és év végi osztályzatokat a havi érdemjegyek átlaga és az osztályozó értekezlet (szavazata) jóváhagyása alapján kapják a tanulók. Egyenlő szavazatarány esetén mindig az osztályfőnök dönt.

A magatartás és a szorgalom értékelési kritériumait Pedagógia Programunk 7.6. pontja tartalmazza.

14. Egésznapos iskola

Amennyiben elkészül a konkrét törvényi szabályozás, Intézményünk a fenntartó jóváhagyása mellett bekapcsolódhat az egész napos iskola nevelési – oktatási programjába.

A Zsolt Utcai Telephelyen a továbbiakban is folytatni kívánjuk a kéttanítós tanulási szervezési formát az alsó tagozaton az évfolyamok egy –egy osztályban, lehetőség szerint a Nagymajori Úti Telephelyen is alkalmazhatjuk ezt a formát.

15. Adaptált jó gyakorlataink, jó gyakorlataink, programok

15.1. Zöld szív szakkör (Debreceni Hatvani István Általános Iskola Zöld szív szakkör programjának adaptálásával)

*„ A természet varázsát ontja bőven:
A fűben, a virágban és a kőben.
Ó, nincs a földön oly silány anyag,
Mely így vagy úgy ne szolgálná javad;
De nincs oly jó, melyben ne volna vész,
Ha balga módra véle visszaélsz!”*

Shakespeare

A program célja a természettudományi ismeretek bővítése, egészséges életmódra, környezettudatosságra nevelés, a megszerzett tudás alkalmazásának ösztönzése, a természet jelenségeire és világ dolgaira való nyitottság, kérdésfeltevés motiválása.

A program fejleszti a gyermekek kommunikációs készségét, szociális kompetenciáit. A minél sokrétűbb tapasztalat biztosítása érdekében a kiterjed kapcsolatrendszernek köszönhetően nem csupán más tehetségpontokkal, iskolákkal működnek együtt, hanem egyéb szervezetekkel is (pl.: Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete, Természetesen Egyesület, rendőrség, Polgármesteri Hivatal stb.). A program kereté-

ben a diákoknak arra is lehetőségük nyílik, hogy megismerjék fogyasztással élő embertársaik életmódját. A Zöld szív szakkörbe való bejutás érdeklődés alapú, nem függ a tanulmányi eredménytől. A heti egy-egy óra csoportfoglalkozás mellett (alsó – felső tagozat) (hétvégi) kirándulások, intézménylátogatások is színesíthetik a programot. A pedagógusok támogatják a kiemelkedően tehetséges gyermekeket az érdeklődésüknek megfelelő egyéni kutatómunkában. Hatásvizsgálatot nem végeznek. A pedagógusok motiváltak, nyitottak a további ötletekre, szakmai képzésekre.

Célok

A program a tanulók környezeti neveléséhez, a délutáni foglalkozások megtartásához kínál egyfajta segítséget. A foglalkozások célja: törekvés a természet megóvására, egy egészségesebb életforma feltérképezése, szűkebb környezetünk természeti értékeinek feltárása, e munka révén a tanulók szemléletváltozása.

A célok megvalósításához a következő munkaformákat választottuk:

- délutáni foglalkozás (szemléletes kísérletek, mérések, grafikus ábrázolás, Internetről vagy szakmai folyóiratokból válogatott vitaanyagok, kreatív és alternatív megoldások keresése, megfogalmazása, közreadása a helyi sajtóban);
- terepgyakorlat (településen és környékén, szűkebb környezetünk növény- és állatvilágának vizsgálata);
- kampánymunka (ösztönzés madáretetésre, „zöld kuka” akció, „gyomnövényért virágot” akció, környezetvédelmet szolgáló szórólapok, felhívások);
- zöldítés, hulladékmentesítés (faültetés, virágosítás, szárazelemek begyűjtése, papírhulladék szelektív gyűjtése);
- versenyeztetés (helyi, megyei és országos versenyeken);
- előadók meghívása (geológus, botanikus, ornitológus, zoológus stb.);
- jeles zöldnapok megünneplése (törekvés arra, hogy a természet és környezetvédelmi jeles napok a természetvédő mindennapok közül fontosságukkal, figyelemfelkeltésükkel és hatásfokukkal váljanak ki, emelkedjenek ünnepi rangra, hatásuk tartós legyen);
- kirándulás, túra ;
- üzemlátogatás .

A tanulóktól várható eredmények

- megismerik szűkebb környezetük természeti adottságait;
- megismerik néhány természeti képződményekben, népszokásokban gazdag hazai tájunkat;
- megtanulják tisztelni a természet értékeit,
- magukévá teszik az egészséges életmódot, megismerik a betegségek megelőzésének módjait;
- elsajátítják a környezettudatos magatartásformák alapjait, a helyes környezeti attitűdöket;
- képesek elemezni és felhasználni a különböző információhordozókból (szakmai folyóiratok, Internet) szerzett ismereteket;
- jártasságot szereznek néhány egyszerű természeti jelenség kísérletekkel történő bemutatásában;
- méréseiket fel tudják dolgozni számítógépen;

- kívülállókat is képesek bevonni környezetvédelmi akciókba;
- megismerik a hulladékfeldolgozásának és újrahasznosításának módjait;
- képesek érvelni a természet megóvása mellett;
- képesek írásba foglalni környezetvédelmi elképzeléseiket;
- képesek felismerni a megtévesztő reklámokat és mértéket tartani a vásárlásban.

A foglalkozások tartalma

Öntsünk tiszta vizet a pohárba!

A víz

Szívjunk friss levegőt!

A levegő

Egészségünkre!

Az egészséges életmód

Talp alatti föld

A talaj

Van rá energiánk?

Az energia

Őrizzük, védjük hagyományainkat és környezetünket!

Néphagyományok, környezetvédelem

A foglalkozások tartalma

1. ÖNTSÜNK TISZTA VIZET A POHÁRBA!

Mottó

„Víz!

Se ízed nincs, se színed, se zamatod, nem lehet meghatározni téged, megízlelnék, anélkül hogy megismernének. Nem szükséges vagy az életben: maga az élet vagy.”

Saint-Exupéry

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák			
A víz szerepe életünkben	A tanulók előzetesen elkészítik a család vízfelhasználásának éves diagramját (lehet a számlák alapján)	Csöpögő csapok, pazarló háztartások vízfelhasználása – számítások, grafikus feldolgozás	Nyomtatott grafikonok összehasonlítása, kifüggesztése	Ideális vízfelhasználási görbék rajzolása, célok kitűzése
Vízkészletek, vízforrások, karsztvíz, barlangok keletkezése	Tanulók előzetes kutatómunkában feltérképezik a magyarországi felszíni vizeket, a vaktérképre bejelölik	Természetjáró túra és terepgyakorlat a lakóhely közelében - a víz építő és romboló munkájának	Túra	Túra tapasztalatainak feldolgozása, élménybeszámoló

		megfigyelése		
Ivóvíz, kutak	Látogatás a víztározóban	A település „ivóvíz történetének” felkutatása (kutak, vezetékes víz)	A település működő kútjainak vízvizsgálata	Mérések táblázatba foglalása, nyilvánosságra hozása
Szennyvíz, vízszennyezés, szennyvíztisztítás	Szituációs játékkal vezetjük fel a témát, érveket és ellenérveket keresünk a vizeket szennyező (nagyüzemi) magatartásra	A tiszai ciánszennyezés vagy egyéb természeti katasztrófa – újságcikkek gyűjtése, feldolgozása	A település felszíni vizeinek vizsgálata, mérések feldolgozása, nyilvánosságra hozása	Víztisztítási módszerek kísérleti kipróbálása (ülepítés, szűrés, derítés, desztillálás)
A víz kémhatása, savas esők	Előzetes munkában olyan képeket gyűjtenek a tanulók, amelyek a savas eső romboló hatását ábrázolják (pl.szobrok)	Bemutató kísérlet: „savas eső” előállítás	Tanulói kísérlet: savas esők káros hatásai a növényzetre	A savas esők kialakulásának veszélyét csökkentő javaslatok gyűjtése
Víz témakör zárása	Témához kapcsolódó vitaanyag letöltése az Internetről	Beszélgetés, meggyőzés, érvelés a tanulók között	Plakátokat készítenek a tanulók, amelyeken szemléletes formában hívjuk fel a figyelmet a vizek szennyezésének következményeire	Újságcikk

2. SZÍVJUNK FRISS LEVEGŐT!

Mottó

„Csak egy-két évtizedünk van a ránk váró veszélyek elhárítására, azután már elvész ennek az esélye, és mérhetetlenül romlanak az emberiség kilátásai...”

Üzenet az emberiségnek, 104 Nobel-díjas aláírásával

Délutáni foglalkozás keretében feldolgozandó témák

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák

Levegő, légkör	A tanulók előzetes munkában információt gyűjtenek a Föld légkörének kialakulásáról	Diagramok elemzése: levegő összetétele	Kísérlet: a növények oxigéntermelésének kimutatására	Tanulói kísérlet a légnyomás szemléltetésére
Időjárás, az időjárás elemei; honnan fúj a szél	Amit a kakas elárul: időjárás elemeinek mérése a településen: szél, csapadék, hőmérséklet	A mérések számítógépes feldolgozása, grafikus elemzése	A grafikonok kifüggesztése, összehasonító elemzések	Papírsárkány készítése és „röptetése” a szél erejének kipróbálására
Időjós élővilág	Tanulók gyűjtőmunkája: helyi emberektől, Internetről, könyvekből: növények előrejelzései	Tanulók gyűjtőmunkája: helyi emberektől, Internetről, könyvekből: állatok reakciói, jelzései	Tanulók gyűjtőmunkája: helyi emberektől, Internetről, könyvekből: népi mondások	Tanulók gyűjtőmunkája: helyi emberektől, Internetről, könyvekből: időjárás előjelző napok
Levegőszennyezés; a pollen, a szmog	Előzetes gyűjtőmunka: újságcikkek a szmogról	Előforduló szennyező gázok rövid jellemzése, lexikon használata	Pollen, pollennaptár, allergia, parlagfű: cikkek szórólapok gyűjtése, elemzése	Zöld akció a településen: „parlagfűért virágot”
Levegő témakör zárása	Témához kapcsolódó vitaanyag letöltése az Internetről	Plakátokat készítenek a tanulók, amelyeken szemléletes formában hívjuk fel a figyelmet a levegő szennyezés következményeire	A tanulók TOTÓ-t töltenek ki, amivel ismeretüket és természetvel kapcsolatos attitűdjeiket mérjük	Újságcikk

3. EGÉSZSÉGÜNKRE!

Mottó

„Az egészségre ügyelni az élet legnagyobb nehézsége”

Platon

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák			
Amit ma megehetsz –helyes táplálkozás	Napi étrend összeállítása	Kalóriatáblázatok elemzése, energia bevitel kiszámítása, táplálékpiramissal való összevetése	Egészségsarok, információs tábla készítése az egészséges étkezéshez kapcsolódóan	Ételbemutató és ételkóstoló – vitaminaláták, vitaminitalok elkészítése, kóstoltatása
Amit ma megdolgoztathatsz - testedzés	Összefoglaló táblázat készítése az iskolaorvos méréseiből, grafikonok rajzolása a helyes testtartás, és a testtömeggel kapcsolatos vizsgálati eredményekről	Grafikonok elemzése, következtetések levonása	Testtömeg-index kiszámítása	Gyalogos és kerékpáros túrák a környéken
Amit ma megehetsz - életrend, szokások	Helyes tisztálkodási szokások - beszélgetés	Miért szeretjük – nem szeretjük a reklámot? – lista készítése Hivatalos „ökövédjegyek” gyűjtése az Internetről	Hogyan téveszthet meg a reklám? – előzetesen begyűjtött szórólapok elemzése	A tisztességes reklám, hirdetés – minták készítése „Be nem vásárló nap” tartása
Amit ma megelőzhetsz – betegségek megelőzése	Szituációs játékkal vezetjük fel a témát, érveket és ellenérveket keresünk „káros szenvedélyek” címmel	SWOT analízis készítése a témához (erőségek, lehetőségek, gyengeségek, veszélyek)	Káros anyagok az élelmiszerekben, próbavásárlás	Üres vegyszeres dobozokból demonstrációs szeméthegy összeállítása
Egészséges életmód témakör zárása	Témához kapcsolódó vitaanyag letöltése az Internetről	Plakátokat készítenek a tanulók, amelyeken szemléletes formában hívjuk fel a figyelmet a helyes és a helytelen életmód közötti különbségre		Újságcikk

		ségre, az utóbbi következménye- ire		

4. TALP ALATTI FÖLD

Mottó

„Emberi táj ez. Dolgos kéz alkotta, magának formálta a lét kényszere, kedve szerint: s nyájassá szelődött a kietlenség, a vadonból emberi otthon lett, életet adó hagyomány”

Keresztury Dezső

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák			
A jó kerti föld és a terméketlen talaj	A tanulók előzetesen talajtípusokat gyűjtjenek	A talaj fizikai, tulajdonságainak vizsgálata kísérletekkel	Tanulói kísérlet: a talaj pH-jának meghatározása	Magok ültetése különböző típusú talajmintákba, további megfigyelések
„Közlekedés” a talajban, növények vízfelvétele	Kísérletek: a hajszálcsoveség szemléltetése, a hajszálcsoveség megszüntetésének bemutatása	Ötlebörze: hajszálcsoveség a gyakorlatban	Kísérlet az ozmózis bemutatására	Érdekességek a Brown-mozgás felfedezéséről, vizsgálódás mikroszkóppal
Talajszen-nyezés	Szituációs játékkal vezetjük fel a témát, érveket és ellenérveket keresünk a talajszennyezés elkerülhetőségére	Tanulói kísérlet: olajszennyezés, nitráttartalom, vastartalom, foszfát-tartalom, erózió vizsgálata	Plakátokat készítenek a tanulók, amelyeken szemléletes formában hívjuk fel a figyelmet a talajszennyezés okozta problémákra	„Zöldjárat – örvjárat”: talajszennyezés felkutatása a településen
Gyomnövények – gyógynövények	A tanulók előzetesen lexikonokból keresnek gyomnövény és gyógynövény fajokat	A gyomnövények káros és a gyógynövények gyógyító hatásai – beszélgetés a meghívott szakemberrel (házi orvos, védőnő, egye-	A tanulók gyógynövényeket ültetnek balkonládákba, az iskola kertjébe, később aromás labdacskát és illatozó zacskót készíthetnek	Akciók a gyomnövények irtására, a gyógynövények bemutatására

		sület)	belőle	
A talaj té- makör zárá- sa	Témához kap- csolódó vita- anyag letöltése az Internetről	Vitaanyag felolvasása, beszélgetés, meggyőzés	A tanulók TO- TÓ-t töltenek ki, amivel is- mereteiket és természettel kapcsolatos attitűdjeiket mérjük	Fogalmazások, élménybeszá- moló, következtetések

5. VAN RÁ ENERGIÁNK?

Mottó

„Új energiák feltárása majdnem olyan fontos feladat, mint az energia termelése”
Aldous Huxley

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák			
Mi az energia?	A tanulók előzetesen elkészítik a család energiafelhasználásának havi megoszlását, majd számítógépen szemléltetik	A kerékpár-dinamó működésének szemléltetése, energia előállítás kerékpárral	Tanulói kísérlet: kockacukor égetése, feladatok	Energia és kalóriatáblázatok elemzése
Hazánk energia-gazdálkodása, megújuló energiaforrások	Tanulók előzetes kutatómunkában feltérképezik hazánk erőműveit, a makett-térképre leszúrnak a jeleket	A különböző típusú erőművek működésének megismerése számítógépes programok és modellek segítségével	Tanulói kísérlet: indukált áram létrehozása, kísérlethez kapcsolódó feladatok	A településen vagy környékén található erőművek vagy megújuló energiaforrások megismerése
Amit mindenki megtehet (energiatakarékosság)	Szituációs játékkal vezetjük fel a témát, érveket és ellenérveket keresünk a túlzott energiafelhasználásra	Tanulói kísérlet: vízmelegítés gázlánggal és merülőforralóval	Plakátokat készítenek a tanulók, amelyeken szemléletes formában hívjuk fel a figyelmet az energiatakarékos megoldásokra	Ötletbörze: ezt én is megtehetem

Energia témakör zárása	Témához kapcsolódó vitaanyag letöltése az Interetről	A témakörhöz kapcsolódó anyag számítógépes rendszerezése	Fogalmazások, élménybeszámoló, következtetések	Újságcikk

6. ŐRIZZÜK, VÉDJÜK HAGYOMÁNYAINKAT ÉS KÖRNYEZETÜNKET!

Mottó

„A Föld nem az Emberé, az Ember a Földé!

Bármi történik a Földdel, a Föld fiaival is történik. Minden erőddel, teljes lelkeddel, egész szíveddel őrizd meg Őt gyermekeidnek!”

Seattle indián törzsfőnök üzenete az amerikai elnöknek

Cím	Szemléltetés, bemutatás, munkaformák			
Szűkebb környezetünk, a település néphagyományainak megismerése	A település felnőtt lakossága körében azon emberek felkeresése, akik őriznek valamilyen néphagyományt	Hagyományörző, népi kézműves mesterek meghívása, beszélgetés	„Játszóházi” kézműves foglalkozás keretében egy-egy kisebb munkadarab elkészítése	Az elkészített darabokból kiállítás szervezése
Hazánk egyik tájegységének népszokásai	Tanulók előzetes kutatómunka után vaktérképen elkészítik hazánk néprajzi térképét	Fényképek, képeslapok, újságok képeinek begyűjtése, melyeken hazai népszokások, népviselet látható	A képek rendszerezése, egy kiválasztott tájegység alaposabb megismerése a képek alapján	Hazánk egyik tájegységének megismerése (jellegzetes épületek, használati eszközök kézművesség, népszokások, népviselet)
Szemét-ügy	„Két keréken a hulladék nyomában” - kérempáros felfedezőút az illegális személtelakók feltérképezésére	Saját termés: a települési hulladék; „Öröms és bánattérkép” készítése; környezetvédelmi szegény- és szépségfoltjaink feltérképezése	Papírgyártás kipróbálása	Papírméltés kipróbálása

Hulladékmen- tesítés, hulladék- feldolgozás	Demonstrációs szeméthy összeállítása papírdobozok- ból	Szelektív hulla- dékgyűjtési akció a telepü- lésen, „zöldku- ka” akció	„Hulladékért virágot” ak- ció	
Nemzeti Parkjaink (amennyiben lehetsé- ges kirándulás szer- vezése)	Nemzeti par- kok listájának elkészítése (létrehozás időpontja sze- rint)	Előzetes felké- szülés a nemze- ti park látogató- sára vagy Inter- neten való tal- lózással	Napló közös elkészítése, megfigyelési szempontok kitűzése	
Témakör zárása	TOTÓ, de meg- fontolandó, atti- tűdkérdőív		Fogalmazások, élménybeszá- moló	Újságcikk

15.2. Idegen nyelvi (angol, német nyelv) tehetséggondozó program

A tehetséggondozás folyamata:

A tehetségesnek ígérkező tanulók kiválasztása. (4. osztály év végén: önkéntes jelentkezés alapján, csak azok a tanulók kerülhetnek a csoportba , akiknek 5 ill. 4-es a tanév végi jegye az érintett idegen nyelvi tantárgyból. Túljelentkezéskor (16 vagy annál több fő) teszt feladatsor döntheti el a tanulói létszámot. A tesztfeladatokat az idegen nyelvet tanító pedagógusok állítják össze. A programba való bekerülés függ a szaktanári véleménytől, az esteleges szintfelmérő eredményétől, a tanórai aktivitástól, a szülői hozzájárulástól és a gyermek motivációjától. A csoportbontás létszámát a Pedagógiai Programunk megfelelő része tartalmazza.)

A tanórák szervezése :

Székhely: Évfolyamon belül valamennyi párhuzamos osztály idegen nyelvi órája egy időben van és csoportbontást tudunk alkalmazni. Így a csoportok közül egy a tehetséggondozó csoport (valamennyi osztályból válogatva), akiknek 3 órájuk a többiekkel egy időpontban van a 2 db plusz órát pedig a délutáni (szakköri) órába tesszük. Így alakul ennek az osztálynak 5 órára az idegen nyelvi óráinak a száma.

Nagymajori Úti Telephely: nincs párhuzamos osztály, itt a tehetséges tanuló + 2 délutáni órát kap, a pedagógus délelőtt differenciált oktatásszervezési módon halad.

A gyerekek teljesítmény - mérése félévente.

Programalakítás a teljesítményekhez.

A differenciálás a kiscsoportos foglalkozásokon belül az egyéni eredmények, teljesítménynek figyelembevételével valósul meg. A résztvevő gyermekek beszéd- és íráskészsége, szókincse, kommunikációs képessége javul, képessé válnak idegen nyelvű irodalom olvasására, külföldi kapcsolatok ápolására. A program eredményességét a versenyeken elért eredmények, továbbtanulási statisztikák mutatják. A programban fontos szerepe van a szülők részére nyújtott, jól szervezett tanácsadásnak. Szülői elégedettségmérést és hatásvizsgálatot is végzünk két évente.

A Programhoz kapcsolódó egyéb tevékenység

- A szülők tájékoztatása, beavatás (nyílt órák szervezése és folyamatos tájékoztatás).

- Nevelőtestület tájékoztatása félévente.
- Szülői és tanulói elégedettségi mérés kétévente.
- Versenyre felkészítés , versenyeztetés.

Fejlesztések, módszerek

Érdeklődés, motiváció : Kooperáció, munkamegosztás .

Intellektuális képesség : Meglévő ismeretek alkalmazása. Összehasonlítás, különbözőség.

Személyiségfejlesztés: Logika. Általános műveltség fejlesztése .

Attitűd, magatartás, viselkedés: Együttműködési képesség. Kíváncsiság.

Módszerek, eszközök: Játék, csoportmunka, páros munka, projektmunka. Feladatlap, rajzos megjelenítés. Szótár.

Tantárgyi kapcsolatok: Célországok megismerése.

Szakköri óraszámok (felmenő rendszerben a 2015/2016-os tanévtől kezdődően):

		2015 / 2016.				2016 / 2017.				2017 / 2018.				2018/2019.			
		5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.	5.	6.	7.	8.
Székhely	Angol nyelv	2	0	0	0	2	2	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2
	Német nyelv	0	0	0	0	2	0	0	0	2	2	0	0	2	2	2	0
Nagyajkai Úti Telephely	Nagyajkai Úti Telephely	2	0	0	0	2	2	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2
	Német nyelv	2	0	0	0	2	2	0	0	2	2	2	0	2	2	2	2
Összesen	Összesen	6	0	0	0	8	6	0	0	8	8	6	0	8	8	8	6
Mindösszesen	Mindösszesen	6				14				22				30			

Angol nyelv

5–8. évfolyam

Emelt óraszám (heti 5 óra)

Bevezető

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszéd-készség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát. A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

ALAPELVEK, CÉLOK

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárasmódokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit.

A tanulóknak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni.

A NYELVTANULÁS CÉLRENDSZERE

A kommunikatív kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.

A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A kommunikatív kompetencia több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia.

A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve báziskészségeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédkészségen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.

A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak – az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt – tudatosítani kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).

A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak

nak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki.

A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élte, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljon számukra. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése:

A diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT alkalmazások készségi szintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulásaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást. Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddigénél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegennyelvi kommunikáció során.

Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie.

Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

A TANTERV ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

Szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár, aki rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya módszertani újdonságait, és beépíti ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a kommunikatív készségfejlesztés (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, melyek megkövetelik a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert így mindenkivel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosíthatja. Célszerű a nyelvórákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

Legyen a teremben lehetőleg CD- és/vagy DVD lejátszó, interaktív tábla. Legyen minden tanulónak hozzáférhető helyen külön felszerelése a manipulatív tevékenységekhez: olló, ragasztó, filctollak stb.

Az angol nyelv tantárgy óraszám, óraterve

Évfolyam	Kerettantervi óra száma	Helyi tantervi óraszám	Éves óraszám (évi 36 hét)
5. évfolyam	5	5	180 óra
6. évfolyam	5	5	180 óra
7. évfolyam	5	5	180 óra
8. évfolyam	5	5	180 óra

CÉLOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

Felhasználható tankönyvek

évfolyam	tankönyv
5. évfolyam	Project Third edition 1-2
6. évfolyam	Project Third edition 2-3
7. évfolyam	Project Third edition 3-4
8. évfolyam	Project Third edition 4-5

5. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	15 óra
Otthon	10 óra
Étkezés	15 óra
Idő, időjárás	10 óra
Öltözködés. Évszakok, ruhadarabok.	10 óra
Sport	8 óra
Iskola, barátok	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	15 óra
Ünnepek és szokások	9 óra
Város, bevásárlás	10 óra
Utazás, pihenés	10 óra
Fantázia és valóság	8 óra
Környezetünk védelme	15 óra
Egészséges életmód	15 óra
Összesen:	180 óra

Előzetes tudás	Célnyelvi óravezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció valamint az összefüggő beszéd területén. Elkezdték az idegen nyelven való írást, és egyszerű formában használják azt az önkifejezés eszközeként is.

Fejlesztési feladatok és óraszámok 5. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Én és a családom. Családtagok bemutatása. Családfa Családi események, közös programok, pl. jelmezbál Generációk együttlakása	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: család és lakóhely.</i> <i>Etika: társas kapcsolatok, szokások; feladatok otthon.</i>
Otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely.</i>
Étkezés Kedvenc ételeim Egy angol recept. Az étteremben Kedvenc ételeim Egy angol recept. Az étteremben	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend; egészséges étrend</i>
Idő, időjárás Az óra. A hét napjai és a napszakok Évszakok és hónapok. Időjárás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az időjárás tényezői. Ciklusok a természetben.</i>
Öltözködés. Évszakok és Ruhadarabok Kedvenc ruháim. Divat. Ruhavásárlás Kedvenc ruháim. Divat. Ruhavásárlás	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat;</i> <i>Matematika: vásárlás, pénz, árak.</i>
Sport Testrészek és mozgás. Sportok, sportfelszerelések. Kedvenc sportom. Sportversenyek.	8 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az ember megismerése és egészsége; testrészek.</i> <i>Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok</i>
Iskola, barátok Iskolám, osztálytermünk. Tan-	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: barát-</i>

tárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Konfliktusok az iskolában. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban. Iskolám, osztálytermünk. Tárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Konfliktusok az iskolában. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban.		<i>ság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.</i>
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Közös időtöltés barátokkal.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Testnevelés és sport: sportok. Ének-zene: zenehallgatás; Dráma: színház, előadások Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Természet, állatok Kisállatok. Kedvenc állataim. Állatok a ház körül. Vadon élő és állatkerti állatok. Állatok rendszerezése	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Természetismeret: Élőlények a ház körül és a vadonban. Az állatok életmódjának főbb jellemzői. Biológia: rendszertan</i>
Ünnepek és szokások Az én ünnepeim. Az én ünnepeim. Az én ünnepeim.	9 óra	<i>Kapcsolódási pontok Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapiak, ünnepek.</i>
Város, bevásárlás Városok, települések, falvak. Az én városom/falum Épületek, utcák. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Tájékozódás, útbaigazítás. Vásárlás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: falvak és városok, közlekedés. Matematika: irányok, térbeli alakzatok. Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás. Hon- és népismeret: városom, falum.</i>
Utazás, pihenés Vakáció, nyaralás. Családi nyaralás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, utazás. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</i>
Fantázia és valóság Mesék (The story of chicken Licken; Stone Soup) Képzőletem világa.	8 óra	<i>Kapcsolódási pontok Irodalom: Mesék, állatmesék Vizuális kultúra: rajzolás (pl. szörnyet, leírás alapján)</i>
Környezetünk védelme Veszélyeztetett állatvilág. Állatok örökbefogadása	15 óra	<i>Természetismeret: felelősségteljes állattartás; az állatorvosnál, az állatok örökbefogadásának segítése. Kapcsolódási pontok Védett állatok.</i>
Egészséges életmód A rendszeres testedzés. Egészséges étkezés	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend. Testnevelés: mozgások, sport fontos volta.</i>

		<i>Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód.</i>
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei az ötödik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszéd-készség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskészség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

A1 szintű nyelvtudás megszerzésének előkészítése:

A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.

Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.

Felkészülés után elmond rövid szövegeket.

Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.

Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

6. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	20 óra
Otthon	15 óra
Étkezés	20 óra
Idő, időjárás	15 óra
Sport	10 óra
Iskola, barátok	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	20 óra
Ünnepek és szokások	7 óra
Utazás, pihenés	15 óra
Fantázia és valóság	10 óra
Egészséges életmód	18 óra
Összesen:	180 óra

Előzetes tudás	Célnyelvi óravezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó legfontosabb utasításokat. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, van egy kevés tapasztalatuk és gyakorlatuk idegen nyelvi interakció valamint az összefüggő beszéd területén. Elkezdtek az idegen nyelven való írást, és egyszerű formában használják azt az önkifejezés eszközeként is.

Fejlesztési feladatok és óraszámok 6. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok

Család Napirend. Családi kapcsolatok, rokonság Egy tipikus angol család Családi ünnepek.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok, szokások.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: időbeosztás, napirend.</i>
Otthon Lakóhelyem, tágabb környezetem. Költözés Háztartási gépek	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: lakóhelyi környezet.</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum.</i>
Étkezés Napi étkezések. Egészséges táplálkozás. Éttermek. Receptek, főzés, sütés.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend.</i>
Idő, időjárás Időjárás, időjárási jelenségek megfigyelése. Időjárásnak megfelelő öltözködés Természeti katasztrófák, életmentők	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az időjárás tényezői. Ciklusok a természetben</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat</i>
Sport Testrészek és mozgás. Sportok, sportfelszerelések. Híres sportolók	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az ember megismerése és egészsége; testrészek.</i> <i>Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</i>
Iskola, barátok Iskolák a múltban. Iskolai problémák. Iskolaváltás, beilleszkedés Nyelvtanulás Az iskolai barátság fontossága.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat. Problémák és megoldásuk.</i>
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltés barátokkal. Internet, interaktív játékok. Filmek, színház, mozi. Kultúra: A brit filmművészet nagyjai. Az ókori görög színház	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem: az ókori Görögország</i> <i>Médiaismeret: filmtörténet</i> <i>Testnevelés és sport: sportok.</i> <i>Dráma: színház, mozi, musical-előadások</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Természet, állatok Kedvenc állataim. Állatok a nagyvilágban. Növények az otthonomban, iskolámban.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Élőlények a ház körül, a vadonban. Az állatok életmódjának főbb jellemzői.</i> <i>Védett / veszélyen vadon élő állatok. Felelősségteljes kisállattartás.</i>
Ünnepek és szokások Ünnepek itthon és a nagyvilágban.	7 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapok, ünnepek</i>
Utazás, pihenés	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i>

Közlekedési eszközök Külföldi nyaralás, utazási élmények. A közlekedési eszközök története Utazás az űrben. Jövőbeli utazás		<i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> közlekedés. <i>Hon- és népismeret:</i> városom, falum, a hazai táj, célnyelvi országok, a világörökség elemei.
Fantázia és valóság Egy történet befejezése. Detektív-játék. Egy angol népmese (The taylor of Swaffham)	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Irodalom:</i> mese
Egészséges életmód A rendszeres testedzés. A helyes táplálkozás.	18 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret:</i> az ember megismerése és egészsége: étrend. <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> egészséges életmód; egy recept elkészítése. <i>Testnevelés:</i> sportok fontos volta; híres sportolók, olimpiák.
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a hatodik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,

kérdéseket tesz fel;

megértési probléma esetén segítséget kér;

tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálja

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Írásképesség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;

egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;

egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlét) létrehoz.

FOGALOMKÖRÖK

Fogalomkörök - 5. évfolyam			
Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple	When do you get up? I don't drink milk.
		Present Continuous	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving.
	Múltidejűség	Past Simple(1)	Where were you yesterday? We didn't have enough time.
	Jövőidejűség	Going to	What are you going to do on Saturday?
Birtoklás kifejezése			
		Present forms of have (ismétlés) Past Simple of 'have'	I have five friends at school. We had a good time there.
		Possessive adj (ismétlés)	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's (ismétlés)	Kate's brother Whose?
Térbeli viszonyok			
	Írányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between ,too, enough
Időbeli viszonyok			
	Gyakoriság	How often?(1)	every day, every morning, never
	Időpont	When? What time? What's the time?	Now, yesterday, last week, in July, at 5 o'clock, on Monday It's eight. It's quarter to eight.

Fogalomkörök – 6. évfolyam			
Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
	Jelenidejűség	Present Simple (2)	When do you usually get up? I never drink milk.
		Present Continuous (2) Present Simple vs Present Continuous Present Perfect (1)	Why is she crying? I'm not listening. I'm leaving. I usually go by bus, but today I'm taking a taxi. She has just arrived.
	Múltidejűség	Past Simple(2) Past Continuous (1) Used to	She arrived an hour ago. What were you doing between 6 and 8.? My father used to smoke a lot.
	Jövőidejűség	Going to Present Continuous with future meaning Future Simple	What are you going to do on Saturday? They are going to France next week. What will she do next?
Térbeli viszonyok			

	Írányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs,+ too and enough	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, ...
Időbeli viszonyok			
	Gyakoriság	How often?	rarely, often, sometimes, never, once/twice a week
	Időpont	When? What time? What's the time?	two years ago, recently

Minőségi viszonyok			
		Comparative and superlative of short adjectives Irregular comparative and superlative forms of adjectives	Tom's younger than Sue. Mary is the prettiest girl. Good/bad (better, worse) What's it like? What colour is it?
Modalitás			
		Could/couldn't can (permission) must /mustn't have to/don't have to	Could you help them? Can I leave now? We must leave now. They have to wear a uniform.
		Linking words	So
Szövegösszetartó eszközök			
		Indefinite pronouns	Somebody, anybody, nobody, everybody, both, Neither, none

Mennyiségi viszonyok			
		Singulars and plurals Regular and irregular plurals (ismétlés)	Boys, girls, Children, people, men, women ...
		Cardinal numbers 1-100 (ismétlés)	
		Ordinal numbers (ismétlés)	first, second...
		Countable nouns Uncountable nouns (ismétlés) A lot of/little/few many/much	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money.
Minőségi viszonyok			
Modalitás			
		Can (ability) (ismétlés) let's must	I can swim. Let's go swimming. We must be there at 5.
Logikai viszonyok Kérdőszók (ismétlés) When?Where?			
		Linking words	And/or/but/because
Szövegösszetartó eszközök			

		Articles (ismétlés) Some/any (1) Nominative and Accusative of personal pronouns Demonstrative pronouns (ismétlés)	a, an, the There are some pencils in the bag. Have you got any sisters? I, he, they... Me, him, them... This, that, these, those

FEJLESZTÉSI FELADATOK

5–6. évfolyam

Az 5. évfolyam megkezdésekor a tanulók már legalább egy év nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek. Hozzászoktak a célnyelvi óravezetéshez, megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat, tudják, hogy léteznek olyan iskolai és iskolán kívüli helyzetek, feladatok, amelyeket csak akkor képesek sikerrel megoldani, ha megfelelő idegennyelv-ismerettel rendelkeznek. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció és az összefüggő beszéd területén. Elkezdték az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani, és egyszerű formában használják az önkifejezés eszközeként is. A korosztály igényei és szükségletei szerint alakított idegennyelv-oktatás keretében megtapasztalták a játékos nyelvtanulás örömét. A feldolgozott tartalmak révén lehetőségük nyílt bepillantani egy, a sajátjukhoz részben hasonló, részben attól eltérő kultúrába. A pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Az 5–6. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja az, hogy a tanulók változatlanul kedvet érezzenek a nyelvtanulás iránt, és örömeiket leljék a nyelvvel való foglalkozásban, valamint hogy ébren maradjon kíváncsiságuk az idegen nyelvet beszélő emberek és kultúrájuk iránt, nyitottak maradjanak az új ismeretek, tapasztalatok befogadására.

A nyelvvelsajátítás területén a korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a beszédképesség fejlesztése, de ebben az életkorban fokozatosan felzárkózik melléjük az olvasott szöveg értése és az írás is. A készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. Az idegen nyelv elsajátítása továbbra is minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során történik, melyekben a verbális és a nem verbális elemek természetes egységet alkotnak.

A motiváció fenntartása érdekében fontos, hogy a tanulók a fejlettségi szintjüknek megfelelő, változatos, érdekes és értelmes, kihívást jelentő tevékenységek során sajátítsák el az idegen nyelvet. A témakörök részben ugyanazok, mint az előző fejlesztési szakaszban, de bővülnek és mélyülnek, azzal párhuzamosan, ahogy a tanulók érdeklődése alakul, igényeik, szükségleteik változnak. További témák is feldolgozásra kerülnek, amelyek összhangban állnak a NAT-ban szereplő más műveltségi területek, tantárgyak tartalmával. A „Témakörök” táblázatban megjelölt kapcsolódási pontok segítenek megtalálni azokat a területeket, ahol megvalósítható a tantárgyakon átívelő – akár közös projektek keretében történő – tanulás.

Az 5–6. osztályban jelentősen bővül a tanulók szókincse. A nyelvtani szerkezeteket továbbra is kontextusba ágyazva sajátítják el, de fokozatosan felébred az érdeklődésük a célnyelv szabályrendszere és az anyanyelvükhöz hasonló, illetve attól eltérő nyelvi jelenségek iránt. Örömeiket lelik a szabályszerűségek felfedezésében, de a szabályok ismerete csak csekély mértékben segíti nyelvi fejlődésüket. A helyes nyelvhasználat elsajátításában nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

Ebben a szakaszban is fontos célkitűzés, hogy a tanulók idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése szoros összefonódásban és kölcsönhatásban történjen a fejlesztési szakaszra vonatkozó nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikációval, a szociális kompetenciával, az esztétikai-művészeti tudatossággal és kifejezőképességgel, valamint az önálló tanulással. Fokozatosan egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia, hiszen az IKT-eszközök használata idegen nyelven is az információszerzés és információcsere korszerű és hatékony eszköze.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 6. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A1 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egy-

	szertu tanari utasitasok es kerdesek, valamint a korabban feldolgozott szovegek megertese, begyakorolt rovid parbeszedek folytatasa, minta alapjan egyszeru szovegek alkotasa.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés követése; az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókinccsel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése; a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavak, fordulatok felismerése, ezekből következtetés a szövegek témájára; a megértést segítő feladatokra támaszkodva a lényeg és néhány konkrét információ kiszűrése ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés növekvő biztonsággal történő követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek). A tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével. A megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre. Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan. Különböző beszélők egyre biztosabb megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat hangsúlyozva, megismételve beszélnek. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszédek, tanári beszéd.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	Részvétel interakciót igénylő tevékenységekben, egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; egyszerű kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszerű nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetés folytatása a társakkal a tanult témákról; rövid, egyszerű szövegek közös előadása; az ismert szöveg célnyelvi normákhoz közelítő kiejtése, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel. Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra.	

Egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, osztálytermi szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva.

Egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal.

Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése).

Meg nem értés esetén nonverbális elemekkel, pl. testbeszéddel támogatott ismétlés, magyarázat kérése.

Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás).

Hallott, látott jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, időjárással kapcsolatos megfigyelésekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel.

Aktív részvétel dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban; nonverbális elemekkel támogatott történet elmondásába való bekapcsolódás az ismert szavak, kifejezések, beszédfordulatok szintjén.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, mondókák, versek, mesék, illusztrált történetek, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, dramatizált jelenetek, néhány mondatos leírások, egyszerű felszólítások, kérdések, információ hiányán, illetve különbözőségén alapuló szövegek.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, egyszerű szövegek elmondása, illetve párbeszéd előadása társai-val közösen, tanári segítséggel; egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás adása saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről; néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata; a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása kötőszavakkal; munkájának bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; ismert szöveg elmondása a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal, mese), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak, másik osztály, szülők vagy tanárok részére. Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal. Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután). Egyénileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói munka bemutatása), rövid szerepek, interaktív feladatok.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Részvétel olvasást igénylő nyelvi tevékenységekben, ismert szavak, rövid szövegek elolvasása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert nevek, szavak és mondatok felismerése és megértése; a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegének megérté-

	se; egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információ kiszűrése; az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatok elvégzése; a készségek, képességek kreatív használata az olvasott szövegek értelmezéséhez; érdeklődés kialakítása a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

A fejlesztés tartalma

Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése.
Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása).
Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása.
Különböző műfajú szövegek (pl. versek, mesék, történetek, fabulák, viccek) közös olvasása.
Egyszerű, informatív szövegből (pl. brosúrából, menutrendből, utcai táblákról, feliratokról) tárgyszerű információ szerzése.
Rövid, egyszerű, írott instrukciók követése képek segítségével (pl. játék összerakása, útbaigazítás).
Egyszerűsített nyelvezetű irodalmi alkotások olvasása (pl. versek, mesék, dalszövegek, novellák).
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Történetek, hirdetések, plakátok, egyszerű katalógusok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, nyomtatványok hagyományos és online formában.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Részvétel írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekben, s ezek során rövid szavak, mondatok másolása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; Megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegek alkotása; írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre; a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése; részvétel írásbeli nyelvi játékokban; a meglévő szókincs, tudás képes kreatív alkalmazása az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásához.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. napirend bemutatása, emberek, állatok, tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Különböző műfajú, egyszerű, rövid szövegek írása (pl. hagyományos vagy elektronikus képeslap, üdvözlőlapon, meghívó, üzenet, SMS, e-mail). Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése. Projektmunka készítése (pl. poszterek, hirdetések, faliújságok, tájékoztató táblák, ismertető). Az életkornak megfelelő irodalmi művek (pl. mesék, történetek) bizonyos elemeinek megváltoztatása, átírása. Különböző típusú szövegek kreatív írása (pl. napló, dalszöveg, listaversek, szabadversek). Egy-két mondatos üzenet, illetve bejegyzés írása internetes közösségi oldalon, blogban vagy fórumban. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, bejegyzés, dalszöveg.	

A fejlesztés várt eredményei a hatodik évfolyam végén*Hallott szöveg értése*

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédkészség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,

kérdéseket tesz fel;

megértési probléma esetén segítséget kér;

tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálja

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Íráskészség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;

egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;

egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

A1 szintű nyelvtudás:

A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.

Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.

Felkészülés után elmond rövid szövegeket.

Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.

Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok A1 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a Közös európai referenciakeret (KER) megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű” és ezen belül „minimumszintű” nyelvismerettel rendelkeznek. Az előző fejlesztési szakaszokban, elsősorban osztálytermi keretek között, már számos olyan helyzetben kipróbálták magukat, amelyekben bizonyos feladatok megoldásához elengedhetetlenül szükségük volt a nyelvismeretre. Tisztában vannak azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. Megismerkedtek különféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, fejlődött a beszédképességük, és megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvtanítás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal, és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképeség fejlesztésével.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. A tanulók egyre több autentikus szövegfajttával ismerkednek meg, bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat. Amellett, hogy az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is kontextusba ágyazva ismerkednek meg, egyre jobban érdeklik őket a nyelvben előforduló szabályszerűségek és az anyanyelvükhöz hasonló vagy attól eltérő nyelvtani jelenségek. A helyes nyelvhasználatban segítik őket azok a nyelvtani szabályok, amelyeket ők maguk fedeznek fel és fogalmaznak meg. Ugyancsak hathatós segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A korábbi témakörök a 7–8. évfolyamon tovább bővülnek és mélyülnek azáltal, hogy a tanulók érdeklődése és igényei szerint új szempontokból kerülnek feldolgozásra. Ezek és az újonnan feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak a NAT-ban más műveltségi területeinek tartalmaival, és lehetővé teszik a tanulók számára, hogy a nyelv eszközével alaposabban, árnyaltabban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül azoknak a nyelvtanulási stratégiáknak a köre, amelyeket a tanulók megismernek és alkalmaznak a nyelvvórákon. Ezek fokozatos elsajátítása lehetővé teszi számukra, hogy az iskolán kívül is egyre inkább hasznosítsák, fejlesszék nyelvtudásukat.

Fejlesztési cél: a tanulók a 7. évfolyam végére érik el a KER szerinti A2 alapszintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése; a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára; a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva;

A fejlesztés tartalma	
Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése. Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével. Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.	

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókincs, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel. Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása. Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel. Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal). Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségein, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spontán megnyilvánulások.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről; munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása; egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata; a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése; a megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után. Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elisméltése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról szóló rövid szövegek megértése; az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben; az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekből az alapvető információk kiszűrése; az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése; a készsége kreatív használata az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez; tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról;
A fejlesztés tartalma	
Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról). Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menetrendben, rövid újságcikkben, programfüzetben). Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése. Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és holnapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menetrend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; gondolatok kifejezése egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban;
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés). Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután). Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, ismertető, képalírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.	

7. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	15 óra
Otthon	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	20 óra
Ünnepek és szokások	5 óra
Város, bevásárlás	15 óra
Utazás, pihenés	20 óra
Zene, művészetek	5 óra
Környezetünk védelme	15 óra
Felfedezések	5 óra
Tudomány, technika	10 óra
Múltunk és jövőnk	20 óra
Média, kommunikáció	10 óra
Földünk és a világűr	10 óra
Összesen:	180 óra
Előzetes tudás	Célnyelvi órávezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó utasításokat. Eddigi tanulmányaik során már megismerkedtek többféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, ezáltal fejlődött a beszédképességük. Megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. Néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Fejlesztési feladatok és óraszámok 7. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Nagyszüleim világa. Pályaválasztás Az önkéntes munka	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor. Hon- és népismeret: családjunk története.</i>
Otthon Lakóhelytípusok Háztartási gépek Különös lakóhelyek Lakóhelyem régen és most.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: család és lakóhely.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum.</i>
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Szórakozási-, művelődési- és sportlehetőségek a városban.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Testnevelés és sport: sportágak.</i> <i>Ének-zene: zenehallgatás, koncertre készülés.</i> <i>Dráma: színház- és mozi előadások.</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások.</i> <i>Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.</i>
Természet, állatok Kedvenc állataim. Kisállatok, felelős állattartás. Farmon Kontinensek, tájegységek. Kontinensek élővilága Állatvédelem	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: a természetföldrajzi környezet és az élővilág összefüggései.</i> <i>Földrajz: földrészek és óceánok, felszínformák. Európán kívüli kontinensek, tájak, országok.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: hobbiállatok gondozása; növények gondozása.</i>
Ünnepek és szokások Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a nagyvilágban. Előző évfolyamon.	5 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapok, ünnepek.</i> <i>Hon- és népismeret: találkozás a múlttal: ünnepeink eredete és szokásrendje</i>
Város, bevásárlás Ruhadarabok és mintázatok. A farmernadrág története. Vásárlás: a ruhaboltban. Híres városok és nevezetességeik. Egy nap Londonban Tipikus városi foglalkozások Új épületek építése a városban Régi városok	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Földrajz: országok, városok.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei; fontos célhely-országi nevezetességek.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás. Könyvtár, -használat.</i>
Utazás, pihenés Utazás belföldön és külföldön.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz: tájékozódás a földrajzi térben, Európa, Európán kívüli</i>

		kontinensek, tájak, országok. <i>Biológia-egészségtan: az utazás, a vakáció fontos volta és jó megtervezése-szervezése.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</i>
Zene, művészetek Film- és színházi élményeim. Egy festmény elemzése Kedvenc múzeumom. Kiállítások, rendezvények.	5 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Ének-zene: zenehallgatás, készítés koncertre.</i> <i>Dráma: színház- mozi és musical-előadások; a könyv minidramáinak előadása..</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Környezetünk védelme Környezettudatos viselkedés. Vízszennyezés, légszennyezés Globális felmelegedés	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága..</i> <i>Földrajz, védett nemzetközi természeti értékek példái.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, egészséges életmód.</i>
Felfedezések Nagy földrajzi felfedezések. Híres felfedezők és életútjuk.	5 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: felfedezők és feltalálók</i>
Tudomány, technika A jövő technikai vívmányai. Régészet, a múlt emlékei	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, természettudományok</i>
Múltunk és jövőnk Családom múltja, gyökereim. Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: iskolánk története; a földünk jövője.</i> <i>Hon- és népismeret: az én világom, találkozás a múlttal (célnyelvi országbeli).</i> <i>Földrajz: településtípusok, környezettudatosság, környezetvédelem.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: pályaeorientáció: szakmák, foglalkozások</i>
Média, kommunikáció A média szerepe a hétköznapokban. Számítástechnika, a számítógép részei Testbeszéd.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hírközlés, a média szerepe.</i>
Földünk és a világűr A naprendszer és a bolygók A Nap és a csillagok.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz, fizika: utazás az űrbe</i>
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a hetedik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;   jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért;   ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.   Beszédkésztség   A tanuló   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;   egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,   kérdéseket tesz fel,   eseményeket mesél el;   megértési probléma esetén segítséget kér;   részt vesz egyszerű párbeszédben,   beszélgetést kezdeményez, befejez.   Olvasott szöveg értése   A tanuló   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;   egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;   ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.   Íráskésztség   A tanuló   jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;   egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;   egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlét) létrehoz;   ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

Fogalomkörök - 7. évfolyam			
Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
		Present Perfect(2)	Have you done your room yet? I haven't finished it yet. She has been here for a week.
	Múltidejűség	Past Simple vs Present Perfect Present perfect Continuous (1)	And then she kissed me. Why didn't you come yesterday? How long have you been living here?
Birtoklás kifejezése			
		Past forms of have	I didn't have many friends at school.
		Have with will	At the age of 25 I will have a car.
		Possessive adj.	My, your, his/her/its, our, their dog
		Genitive 's	Kate's brother Whose?
		Possessive pronouns	Mine, yours, his
Térbeli viszonyok			
	Irányok, helymeghatározás	Prepositions, Prepositional Phrases, Adverbs	Here, there, on the left, on the right, in, on, under, opposite, next to, between, ...
Időbeli viszonyok			

	Gyakoriság	How often?	Always, often, sometimes, never, once/twice a week, every day.
	Időpont	How long?	for two years
	Időtartam	How long? (Past simple; pres. Perf.)	How long were you in Spain? For one month.
		Already, yet, just	I have already read it. He has not finished yet. She has just entered the room.
Mennyiségi viszonyok			
		Singulars and plurals Regular and irregular plurals	Boys, girls, Children, people, men, women ...
		Cardinal numbers 1-100-	
		Ordinal numbers	first, second...
		Countable nouns Uncountable nouns	How many CDs have you got? I've got a lot of/few CDs. How much money have you got? I've got a lot of/little money. A cup of tea, a piece of chocolate
			all, both, none, neither, every, each There were 3 apples on the plate. Each tasted good.
Minőségi viszonyok Look/feel good What does it look/sound/taste/feel like?			
		Verbs with infinitive and gerund (1)	He tried to give up smoking. We never go swimming there.
Modalitás			
	Képesség Engedélykérés	be able to Can/could/may expressing permission	I can swim. Can/could/may I join you?
	Tanácsadás	Should/shouldn't	You should ask her.
	Feltételeesség	Conditional (1)	We'll stay at home if it rains.

A fejlesztés várt eredményei az 7. évfolyam végén

A2 szintű nyelvtudás megszerzésének előkészítése:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.

Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.

Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.

Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.

Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

8. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	20 óra
Étkezés	15 óra
Idő, időjárás	15 óra
Öltözködés	10 óra
Sport	10 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Város, bevásárlás	10 óra
Utazás pihenés	10 óra
Környezetünk védelme	10 óra
Egészséges életmód	15 óra
Tudomány, technika	10 óra
Múltunk és jövőnk	20 óra
Média, kommunikáció	10 óra
Földünk és a világűr	10 óra
Összesen:	180 óra

Előzetes tudás	Célnyelvi óravezetékör megértik az órai tevékenységekre vonatkozó összetettebb utasításokat, magyarázatokat. Eddigi tanulmányaik során már megismerkedtek több terület hallott és olvasott célnyelvi szövegével, ezáltal fejlődött az olvasásértés- valamint beszédképességük. Megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának folyamatában különböző kommunikációs célokra felhasználni és különböző formában a kifejezés eszközeként alkalmazni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak a tanulók az idegen kultúrákba, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. Néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették a legfontosabb lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Fejlesztési feladatok és óraszámok 5. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Foglalkozások Problémák. Az iskolai erőszak.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor; konfliktusok feloldása.</i> <i>Hon- és népismeret: családjunk története.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás.</i>
Étkezés Egészséges táplálkozás. Csokoládé, édességek Receptek, főzőműsorok.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: táplálkozás. egészséges táplálkozás</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás; recept alapján ételkészítés.</i>
Idő, időjárás Időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák, veszélyes földrajzi jelenségek.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz: időjárási, éghajlati elemek.</i> <i>Fizika: természeti katasztrófák</i>
Öltözködés Divatbemutató.	10 óra	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat.</i>
Sport Sportklubok	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: az ember</i>

Sportos életmód		<i>megismerése és egészsége. Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</i>
Szabadidő, szórakozás Érdekes / kreatív hobby (pl. festés) TV-nézés: pro és kontra	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Testnevelés és sport: sportágak. Ének-zene: zenehallgatás, koncert. Dráma: színház, előadások. Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások. Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.</i>
Város, bevásárlás Városok, települések, falvak. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Vásárlás. A pénz története.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Matematika: tájékozódás a térben. Földrajz: országok, városok. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei. Országismeret (célnyelvi) Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás.</i>
Utazás pihenés Családi utazás Szálláshelyek, utazási előkészületek Szokatlan úticélok.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Földrajz: Európa, Európán kívüli kontinensek, tájak, országok. Biológia-egészségtan: az utazás fontos volta. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei. Országismeret (célnyelvi)</i>
Környezetünk védelme Szelektív hulladékgyűjtés. Szelektív hulladékgyűjtés.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Biológia-egészségtan: környezet védelme. Földrajz: védett és nemzetközi természeti értékek példái. Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, egészséges életmód.</i>
Egészséges életmód Betegségek és megelőzésük. Balesetek Az ember biológiai órája Betegségek és megelőzésük.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Biológia-egészségtan: betegségek megelőzése. Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód.</i>
Tudomány, technika A jövő technikai vívmányai.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Tudománytörténet Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: különböző korszakok Hon- és népismeret: az én világom, találkozás a múlttal. Etika: a munka világa. Technika, életvitel és gyakorlat: pályorientáció: szakmák, foglalkozások.</i>

Múltunk és jövőnk Családom múltja, gyökereim. Az én jövőm. Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> Történelem, földrajz: Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa Földünk jövője.
Média, kommunikáció A média szerepe a hétköznapi életben. Kommunikáció az állatvilágban.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hírközlés, a média és a nyilvánosság szerepe. Biológia-egészségtan: kommunikáció az állatvilágban. Informatika: az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika
Földünk és a világűr Utazások az űrben.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> Földrajz, fizika: utazás az űrben.
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a nyolcadik évfolyam végén*Hallott szöveg értése*

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;

ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;

jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,

kérdéseket feltesz,

eseményeket elmesél;

megértési probléma esetén segítséget kér;

egyszerű párbeszédben részt vesz;

fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;

egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;

jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Írásképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;

egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;

egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;

ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;

kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

Fogalomkörök – 8. évfolyam			
Az új tartalmak mellett javasolt a korábbi évfolyamokon tanultak átismétlése, összefoglalása			
Fogalomkörök		Fogalomkörök nyelvi kifejezései	
Cselekvés, történet, létezés kifejezése			
	Múltidejűség	Present Perfect Continuous (2)	We have been doing our homework all the afternoon.
		Passive (Present Simple)	It is made of wood.
Időbeli viszonyok			
	Időpont	When?	until
Modalitás			
	Feltételezés	must/can't	It must't be very expensive. He can't be so old.
	Feltételeesség	Conditional (2)	I would stay here if I were you.
Függő beszéd			
	Jelen időben	Reported speech with present reporting verb	He says he is tired. I don't know where he lives. Tell him to stop it.
Infinitives and Gerund(2) Riding is her hobby. She is always happy to help us. It is too difficult to do that.			

Fejlesztési cél: a tanulók a 8. évfolyam végére értsék el az A2 szintet, erősebb csoport esetén megcélozható a B1 küszöbszint.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése; a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára; az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése; a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	
Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése. Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérdések és kijelentések megértése. Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajta- ra, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan;	

a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével.

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása; az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel. Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása. Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel. Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás. Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal). Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel. Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása). Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségén, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spontán megnyilvánulások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről; munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; rövid, egyszerű történetek mesélése; egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása; egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata; a szavak, szócsoporthoz, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése; a megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

A fejlesztés tartalma	
Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után. Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal. Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoporthoz, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát). A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával. Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján. Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elismérlése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról szóló rövid szövegek megértése; az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben; az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekből az alapvető információk kiszűrése; az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése; a készsége kreatív használata az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez; tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról; az érdeklődés fokozása a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.

A fejlesztés tartalma	
Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témákról). Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menürendben, rövid újságcikkben, programfüzetben). Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése. Egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése, követése. Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból. Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszö-	

vegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és holnapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menetrend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; gondolatok kifejezése egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban; a nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témákról; az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés). Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témákról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása). Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután). Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula). A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. szövegkiemelés, internetes, vagy SMS-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, ismertető, képaláírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.	

Függelék

Az alábbi táblázatok az egyes KER-szintekhez rendelt tartalmazzák azokat a kommunikációs eszközöket valamint a hozzájuk tartozó *angol* nyelvi példákat, amelyeknek megvalósítására az adott szinten lehetőség van. Mivel a kommunikációs eszközök szintről szintre bővülnek, az újonnan belépő, a korábbi szinteken még nem megvalósuló elemekhez tartozó példák *dőlt betűvel* szerepelnek.

A kommunikációs eszközök csoportosítása a következő:

A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök

Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök

Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök

A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök

Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök

A fogalomkörök az alábbi viszonylatok kifejezésére szolgálnak:

Cselekvés, történés, létezés

Birtoklás

Térbeli viszonyok

Időbeli viszonyok

Mennyiségi viszonyok

Mínőségi viszonyok

Logikai viszonyok

Kommunikációs eszközök A2 – 8. évfolyam végére Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. n't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is... May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Érdeklődés hogyan élsz és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Telefon felvétele	Chichester, five oh two double one eight.	Hello, this is Mary Brown speaking.
Telefonon bemutatkozás	Hello, this is Mary Smith speaking	
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from),	
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad /very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... Good for you. Congratulations. I feel so happy for ... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for ...

Elégedettség, elége- detlenség, bosszúság	<i>What do you think of...? Are you pleased with...? Are you happy with...? Are you satisfied with...?</i>	<i>That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with... I'm quite happy with... I'm quite pleased with... It's not good enough. That wasn't very good.</i>
Csodálkozás	<i>Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you.</i>	<i>How come? Is he? What a surprise!</i>
Remény	<i>What are you hoping for? What are you looking forward to?</i>	<i>I am looking forward to... I hope you'll have time to join me for dinner.</i>
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	<i>What do you think? How do you like it?</i>	<i>I think it is rather strange. I like it.</i>
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	<i>You are right. You are wrong.</i>	
Egyetértés, egyet nem értés	<i>Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?</i>	<i>OK All right. I think he's wrong/right.</i>
Tetszés, nem tetszés	<i>Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?</i>	<i>I think it's great. I don't like it. He looks nice.</i>
Akarat, kívánság:	<i>Would you like a biscuit?</i>	<i>I'd like an ice-cream, please.</i>
Képesség	<i>Can you speak French? Are you able to ride a horse?</i>	<i>I can understand French. I am unable to ride a horse.</i>
Szükségesség	<i>Is that necessarily so? Do I have to...? Is it a must? For sure?</i>	<i>People must sleep sometimes.</i>
Lehetőség	<i>It may rain. She might be late.</i>	
Ígéret	<i>Will you come and meet me at the sta- tion?</i>	<i>Don't worry, I will. I promise to be there at five.</i>
Szándék, kívánság	<i>What would you like to do? Would you like to have a rest?</i>	<i>I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.</i>
Dicséret, kritika	<i>It's great. It's a good idea.</i>	<i>It's boring.</i>
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	<i>What is it? What's it in English? What is his house like?</i>	<i>It's.../ That's.../ It's a kind of.../It's used for... It's big and comfortable.</i>
Információkérés, -adás	<i>Are you all right? When are the guests coming?</i>	<i>Yes, I am. At 6 p.m.</i>
Tudás, nemtudás	<i>Where is she?</i>	<i>I have no idea.</i>
Egymást követő események leírása	<i>What happened?</i>	<i>First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.</i>
Bizonyosság, bizonytalanság	<i>Do you think they will come? How old do you think she is?</i>	<i>They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.</i>
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	<i>Can you give me a pen?</i>	<i>Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't.</i>

Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are.	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskéres	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?
	Nem értés, magyarázatkéres, magyarázat értés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells...
	<i>Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre</i>	<i>Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.</i>

Kommunikációs eszközök B1-		
A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök		
	Kezdeményezés és válasz	
Megszólítás	Excuse me.	Pardon?
Köszönés	How do you do? Good morning. Hello Tom. Hello, how are you? Hi!	How do you do? Good morning. Hello Mary. Very well, thank you. And how about you? Hi!
Elköszönés	Goodbye. Bye-bye! Good night. Take care.	Goodbye. Bye! See you! Good night. Thanks. Bye!
Köszönet és arra reagálás	Thanks. Thank you very much. Thanks a lot. It's very kind of you.	Not at all. You are welcome. No problem. Don't mention it.
Bemutatkozás, bemutatás	My name is... May I/Can I/ Let me introduce myself. May I/Can/ Let me introduce you to Rosy?	Hello. Hi! Pleased to meet you. Nice to meet you.
Telefonon más személy kérése	<i>Can I speak to George, please? Could you put me through to Mrs Hamilton, please?</i>	<i>Yes, just a minute, please.</i>
Telefonálásnál elköszönés	<i>I'll call back again later this evening. It was lovely to speak to you. Thanks for ringing. Bye!</i>	<i>Bye!</i>
Üdvözlőküldés	<i>Give my love / regards to...</i>	<i>I will.</i>
Érdeklődés hogyanlét iránt és arra reagálás	How are you feeling today? What's the matter?	Fine. / OK / All right. Much better, thanks. Not very well, I am afraid.
Engedélykéres és reagálás:	<i>May I use your telephone? Do you mind if I open the window?</i>	<i>Yes, go ahead. Not at all.</i>

Bocsánatkérés és arra reagálás	I am sorry. I am very sorry. I beg your pardon	That's all right. It doesn't matter. Never mind.
Gratulációk, jókívánságok és arra reagálás	Happy Christmas/New year/Birthday! Many happy returns (of the day) Congratulations!	Happy Christmas /New Year/ Birthday! Thank you. Thank you, the same to you.
Megszólítás személyes levélben	Dear John,	
Elbúcsúzás személyes levélben	Best wishes, Love (from), <i>I am looking forward to hearing from you soon.</i>	
Érzelmek és lelkiállapotok kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Öröm, sajnálkozás, bánat	Are you happy about that? What do you think of that? How do you feel about that?	Great! I'm so glad/very happy. I'm glad to hear that. I'm so pleased that... Good for you. Congratulations. I feel so happy for... I'm sorry to hear that. What a pity. Oh, no! Oh, dear! I feel so sorry for...
Elégedettség, elégedetlenség, bosszúság	What do you think of...? Are you pleased with...? Are you happy with...? Are you satisfied with...?	That's fine/nice/not bad. That was fine/good/ nice I'm quite satisfied with... I'm quite happy with... I'm quite pleased with... It's not good enough. That wasn't very good.
Csodálkozás	Jane has lost her money. Tom is twenty. This is a book for you.	How come? Is he? What a surprise!
Remény	What are you hoping for? What are you looking forward to?	I am looking forward to... I hope you'll have time to join me for dinner.
Aggódás, félelem	<i>What's the matter?</i>	<i>I am worried about my boyfriend</i>
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök		
Véleménykérés, és arra reagálás	What do you think? How do you like it?	I think it is rather strange. I like it.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	You are right. You are wrong.	
Egyetértés, egyet nem értés	Do you agree? What's your opinion? How do you feel about it?	OK All right. I think he's wrong/right.
Érdeklődés, érdektelenség	<i>Are you interested in sports?</i>	<i>I am interested in gardening. It doesn't really bother me.</i>
Tetszés, nem tetszés	Do you like Greek food? What do you think of my boyfriend?	I think it's great. I don't like it. He looks nice.
Dicséret, kritika	<i>You are really helpful.</i>	
Akarat, kívánság	Would you like a cake?	I'd like an ice-cream, please.

Képesség	Can you speak French? Are you able to ride a horse?	I can understand French. I am unable to ride a horse.
Kötelezettség	<i>Must we fill in this form now?</i> <i>When do we have to leave?</i>	<i>We must fill it in now.</i> <i>Right now.</i>
Szükségesség	Is that necessarily so?	People must sleep sometimes.
Lehetőség	It may rain. She might be late.	
Ígéret	Will you come and meet me at the station?	Don't worry, I will. I promise to be there at five.
Szándék, kívánság	What would you like to do? Would you like to have a rest?	I'd like to see that film I'd rather not go out tonight.
Dicséret, kritika	It's great. It's a good idea.	It's boring.
Ítélet, kritika	<i>Do you approve of this action?</i>	<i>That's good/not bad / terrible.</i>
Szándék, terv	<i>Are you going to visit the Browns today?</i>	<i>I'm planning to do so.</i>
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök		
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	What is it? What's it in English? What is his house like?	It's.../ That's.../ It's a kind of.../ It's used for... It's big and comfortable.
Információ kérés, adás:	Are you all right? When are the guests coming?	Yes, I am. At 6 p.m.
Tudás, nemtudás	Where is she?	I have no idea.
Események leírása	What happened?	First she finished lunch, then she phoned her friend and finally they all met at the cinema.
Bizonyosság, bizonytalanság	Do you think they will come? How old do you think she is?	They will probably come. They might come, or they might not come. She can't be very old. She must be 25.
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök		
Kérés és arra reagálás	Can you give me a pen? <i>Do you have a pen by any chance?</i>	Yes, sure. Yes, of course. I'm afraid I can't. <i>I am afraid, I don't.</i>
Javaslat és arra reagálás	Let's go to the cinema tonight.	Good idea.
Segítségkérés és arra való reagálás	<i>Will you do the washing up for me, please?</i>	<i>Certainly. Not now. I am very busy.</i>
Segítség felajánlása	<i>I am going to the food-store. Shall I bring you something?</i> <i>I'll do the ironing for you.</i>	<i>No, thank you.</i> <i>That would be kind of you.</i>
Meghívás és arra reagálás	Are you free on Tuesday? Let's meet on Sunday.	Yes, I am. Good idea.
Kínálás és arra reagálás	Have an orange. Here you are. <i>Let me get you another drink.</i>	Yes, please. No, thank you. Thank you.
Tanács és arra reagálás	<i>What shall I do?</i> <i>What do you recommend me?</i>	<i>I think you should ...</i> <i>I don't think you should....</i>
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök		
Megértés biztosítása	Visszakérdezés, ismétléskérés	Did you say the castle? Sorry, where does she live? Sorry, what did you say his name was?

	Nem értés, magyarázatkérs, magyarázatértés ellenőrzése	Sorry, I don't understand. Could you understand? Am I making myself clear? Sorry, what does that mean?
	Betűzés kérése, betűzés	Can you spell it for me? It spells...
	Felkérés hangosabb, lassúbb beszédre	Could you speak a little more slowly, please? Sorry, that was a bit too fast.
<i>Párbeszéd strukturálása:</i>	<i>Beszédszándék jelzése, beszélgetés kezdése</i>	<i>I'll tell you what; I've just had a thought. The question is how many The trouble is, that....</i>
	<i>Elemek összekapcsolása</i>	<i>Put the blouse on first, and then...</i>
	<i>Összefoglalás</i>	<i>Well, to sum it up ...</i>
	<i>Beszélgetés lezárása</i>	<i>Right...okay Well, it's been nice talking to you.</i>

A fejlesztés várt eredményei a 8. évfolyam végén

A2 szintű nyelvtudás:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.

Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.

Egyre bővülő szókincsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.

Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.

Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

Bolyai János Általános Iskola, Óvoda és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

4032 Debrecen, Bolyai u. 29. sz.

Tel.: (52) 420-377

Tel./fax: (52) 429-773

E-mail: bolyai@iskola.debrecen.hu

MELLÉKLET

Szintleírások (a KER alapján)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Olvasott szöveg értése

Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.

Hallott szöveg értése

Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak.

Beszédképesség

Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.

Interakció

Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.

Írásképesség

Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözlőt megírni.

Nyelvhelyesség

Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajtát. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Olvasott szöveg értése

Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.

Hallott szöveg értése

Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.

Beszédképesség

Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcsereért igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.

Interakció	Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
Íráskészség	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
Nyelvhelyesség	Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókincse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, küszöbszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat.
Hallott szöveg értése	Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témáról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek.
Beszédképesség	Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.
Interakció	Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
Íráskészség	Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.
Nyelvhelyesség	Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókincsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a mindennapokban.

Német nyelv

5–8. évfolyam

Emelt óraszám (heti 5 óra)

Bevezető

Az idegen nyelvi kommunikáció – az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan – az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein – oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek – az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználatnak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát. A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

ALAPELVEK, CÉLOK

Az élő idegen nyelv műveltségi terület céljait korunk emberének kommunikációs igényei határozzák meg, összhangban az Európa Tanács ajánlásaival.

Az élő idegen nyelvek ismerete elengedhetetlen:

- a világ dolgaiban való megbízható tájékozódáshoz;
- a felelős, szabadon meghozott döntésekhez;
- a munkaerőpiacon való boldoguláshoz;
- a nemzetközi kommunikációba való bekapcsolódáshoz;
- saját és más kultúrák értékeinek megértéséhez és megbecsüléséhez.

A korszerű idegennyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben. A nyelvtanulási folyamat középpontjában a cselekvő tanulók állnak, akik az idegen nyelv segítségével kommunikatív feladatokat oldanak meg. A feladatok megoldása során receptív, produktív, illetve interaktív nyelvi tevékenységeket végeznek. Mivel a valóságban a legtöbb megoldandó feladat több készség együttes alkalmazását teszi szükségessé, ezeket integráltan tanítjuk.

A nyelvtanítás során törekedni kell arra, hogy a hallott vagy olvasott szöveg autentikus, a feladatvégzés szempontjából hiteles legyen. Az internet segítségével a tanulók maguk is viszonylag könnyen kerülhetnek autentikus célnyelvi környezetbe, részeseivé válhatnak az adott kultúrának, kapcsolatot teremthetnek a célnyelven beszélőkkel, ami komoly motivációs forrás lehet, és nagyban elősegítheti az autonóm tanulóvá válást. A tanulási folyamat szervezésében nagy jelentősége van a kooperatív feladatoknak és a projektmunkának, ezek szintén erősíthetik a motivációt.

A tanuló a nyelvtanulási folyamat során kapjon világos/egyértelmű információt a tanulás céljáról, folyamatáról és módszereiről. Legyen alkalma a tanulási folyamat során saját kommunikációs szükségleteit megfogalmazni, témákat, tevékenységeket, eljárás módokat kérni vagy javasolni. Nyíljon lehetősége önálló feladatmegoldásra, ismerje meg azon források használatát (szótárak, kézikönyvek, nyelvtankönyvek, gyakorlóanyagok, elektronikus források stb.), amelyek segíthetik az önálló munkában. Munkájának rendszeres tanári értékelése mellett sajátítsa el az önértékelés módszereit.

A tanulónak legyen alkalma életkori sajátosságainak, érdeklődésének és kommunikációs szükségleteinek megfelelő, a való élet feladataihoz közel álló nyelvi tevékenységekben részt venni. Munkája során lehetőleg autentikus vagy adaptált, esetleg leegyszerűsített autentikus szövegekkel dolgozzon. Legyen módja változatos formában (pármunka, csoportmunka stb.) részt venni kommunikatív interakciókban és alkalma a célnyelv autentikus használatát megtapasztalni.

A NYELVTANULÁS CÉLRENDSZERE

A kommunikatív kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek megoldani nyelvhasználatot igénylő valós feladataikat az élet különböző területein, a magánéletben, a közéletben, az oktatásban vagy a munka világában.

A kommunikatív nyelvi kompetencia szorosan összefonódik az általános kompetenciákkal, vagyis a világról szerzett ismeretekkel, a gyakorlati készségekkel és jártasságokkal, valamint a motivációval, amelyek mindenfajta tevékenységhez, így a nyelvi tevékenységekhez is szükségesek.

A kommunikatív kompetencia több elemből áll. Részei a nyelvi, a szociolingvisztikai és a szövegkompetencia.

A nyelvi kompetencia magában foglalja a lexikai, grammatikai, szemantikai, fonológiai és morfológiai, helyesírási ismereteket, továbbá az ezek alkalmazásához szükséges készségeket, illetve báziskészségeket. A nyelvi kompetencia az olvasott és a hallott szöveg értésén, a beszédképességen, az interakción, valamint az íráskészség fejlesztésén keresztül aktiválódik.

A szociolingvisztikai kompetencia azon társadalmi szokások és szabályok ismeretét jelenti, amelyek erősen befolyásolják a kommunikáció sikerességét, és amelyeket a tanárnak – az anyanyelvi kultúrától való eltérése miatt – tudatosítani kell a nyelvtanulóknak (például udvariassági szokások, megszólítások, nyelvi rituálék, testbeszéd, humor, stílusrétegek, dialektusok).

A szövegkompetencia fejlesztése során a nyelvtanuló elsajátítja, hogyan épül fel egy szöveg, milyen elemek biztosítják annak koherenciáját a beszélt és az írott nyelvben, az interakció szabályait, illetve a különböző típusú szövegek jellegzetes nyelvi elemeit. A sikeres kommunikáció érdekében a tanulóknak meg kell ismerniük és használniuk kell azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel helyesen megformált, értelmes mondanivaló alakítható ki.

A célnyelvi műveltség és az interkulturális kompetencia fejlesztése

A tanulók legyenek képesek a saját és más kultúrák különbségeinek, illetve hasonlóságainak értelmezésére, váljanak nyitottabbá és érzékenyebbé más kultúrák irányába. Fontos a pozitív attitűd és motiváció kialakítása a nyelvtanulás, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránt.

A nyelv nem választható el attól a kultúrától, amely létrehozta és élte, ezért a nyelvtanítást mindig össze kell kapcsolni a mindennapi élet kultúrájának megismertetésével, és segíteni kell a tanulókat abban, hogy a szélesebb értelemben vett célnyelvi műveltség elérhetővé váljon számukra. Különösen fontos a tanulás és tanítás során a nyelvtanuló interkulturális tudatosságának kialakítása, fejlesztése:

A diák legyen képes felismerni és megérteni a saját és az idegen kultúra jellegzetességeit, a köztük lévő hasonlóságokat és különbségeket, továbbá ismerje és alkalmazza a más kultúrák képviselőivel való kapcsolatteremtéshez szükséges stratégiákat.

A nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek kihasználása

A tanuló legyen képes a tantervben szereplő más műveltségterületek egy-egy érdekes és fontos problémáját a tanult idegen nyelven is feldolgozni.

Az élő idegen nyelvek tanítását és tanulását meghatározó alapelvekkel és a Nat célkitűzéseivel összhangban kívánatos a tantárgyközi integráció lehetőségének elősegítése. Az idegennyelv-tanulás többek között olyan nyelvi, kulturális, szociokulturális, történelmi és interkulturális ismeretekkel gazdagíthatja a tanulókat, amelyeket más tantárgyak esetében is hasznosíthatnak. Ugyanakkor törekedni kell arra, hogy más műveltségterületek ismereteivel az idegen nyelvi órák során is találkozzanak a diákok.

Az IKT alkalmazások készség szintű kialakítása és fejlesztése

A tanulók szerezzenek tapasztalatokat és jártasságot a kommunikációs és információs technológiák felhasználásában idegen nyelvi tanulmányaik során, ezzel is segítve az autonóm nyelvtanulóvá válást.

Az információs és kommunikációs technológiák (IKT) minden eddiginél több lehetőséget biztosítanak a nyelvtanulóknak és tanároknak a célnyelvvel és célnyelvi közösséggel kialakítható közvetlen kapcsolatra. Az IKT jelentősen növelheti a nyelvtanítás és nyelvtanulás eredményességét, közvetlen hozzáférést biztosítva a célnyelvi kultúrához, azaz lehetővé teszi autentikus célnyelvi modellek keresését és felhasználását. Az IKT a korszerű nyelvoktatás, a differenciálás kiváló eszköze.

A nyelvtanulási stratégiák kialakítása

A nyelvtanulási folyamat sikeressége szempontjából kiemelt jelentőségűek a nyelvtanulási stratégiák. Az idegennyelv-tanulás nyújtson további lehetőséget az eredményes tanulás módszereinek elsajátítására: az előzetes tudás mozgósítására, az egyénre szabott módszerek kialakítására, a csoportos, együttműködő tanulásra, az önművelés igényének kialakítására, az élethosszig tartó tanulás fontosságának felismerésére.

A TANULÓK ÉRTÉKELÉSE

Az értékelésnek az általános iskolai nyelvtanulás teljes időtartama alatt az a legalapvetőbb funkciója, hogy motiválja a tanulót az idegen nyelv tanulásában. Ezért a visszajelzés is minden évfolyamon elsősorban pozitív, a kevésbé sikeres, javításra szoruló fejlesztések csak a pozitívumokhoz képest kaphatnak hangsúlyt. A tanuló maga is egyre inkább képessé válik saját eredményeinek, eredményességének értékelésére mind a tanóra, mind a tanórán kívül folytatott idegen nyelvi kommunikáció során.

Kialakul emellett az a funkció is, hogy visszajelzést adjon arról, a tanuló a készség-fejlesztés területén az adott időpontban (a tanév közben folyamatosan vagy a tanév végén) éppen hol tart. Visszajelzés a tanulónak (és a szülőnek), hogy melyek az erős és gyenge pontjai, milyen attitűd jellemzi a nyelvtanuláshoz való viszonyát, honnan meríthet bátorítást, önbizalmat, illetve hová kell még energiát befektetnie.

Fontos, hogy az értékelés rendszeres legyen, tartalmazzon formális (pl. dolgozat) és nem formális (órai munka) elemeket. Az értékelés során is ügyelni kell a differenciálás elvére, például külön feladatokkal ösztönözhetjük a motiváltabb tanulókat.

A TANTERV ALKALMAZÁSÁHOZ SZÜKSÉGES KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK ÉS TÁRGYI FELTÉTELEK

Szakképesítéssel rendelkező nyelvtanár, aki rendszeresen figyelemmel követi a tantárgya módszertani újdonságait, és beépíti ezeket a mindennapi tanítási gyakorlatába.

A nyelvtanításban a kommunikatív készségfejlesztés (és nem az ismeretátadás) áll a tanítás középpontjában, melyek megkövetelik a változatos tanulói tevékenységformák következetes alkalmazását. Szükséges, hogy a nyelvet tanító pedagógus gazdag és korszerű módszertani apparátussal rendelkezzen (pl. egyéni, páros és csoportmunka, projektmunka, kiegészítő eszközök alkalmazása).

A hatékony nyelvtanulás legfontosabb személyi feltétele a kis csoportlétszám, az osztott csoport, mert így mindenkiel kiegyensúlyozottan tud foglalkozni a nyelvtanár, képes irányítani az egyéni vagy pármunkát, és összehangolni a néhány fős csoportok tevékenységét a csoportmunka során.

A legfontosabb tárgyi feltételt a tanterem célszerű berendezése biztosíthatja. Célszerű a nyelvórákat olyan tanteremben tartani, ahol mozgatható asztalok vagy padok, illetve székek állnak rendelkezésre. Ez a kommunikációt elősegítő ülésrend kialakításához szükséges. Legyen lehetőség az órán elkészített tárgyak (pl. képek) és szemléltetőeszközök elhelyezésére.

Legyen a teremben lehetőleg CD- és/vagy DVD lejátszó, interaktív tábla. Legyen minden tanulónak hozzáférhető helyen külön felszerelése a manipulatív tevékenységekhez: olló, ragasztó, filctollak stb.

A német nyelv tantárgy óraszám, óraterve

Évfolyam	Kerettantervi óra száma	Helyi tantervi óraszám	Éves óraszám
5. évfolyam	5	5	180 óra
6. évfolyam	5	5	180 óra
7. évfolyam	5	5	180 óra
8. évfolyam	5	5	180 óra

CÉLOK, NYELVI SZINTEK

A közműveltségi elemeket a tantárgy egyedi jellemzői miatt a NAT-ban azok a nyelvi szintek és kompetenciák testesítik meg, amelyeket a nemzetközi gyakorlatban és az érettségi követelményrendszerben mérceként használt Közös európai referenciakeret (KER) határoz meg. A nyelvi kompetenciák komplex fejlesztéséhez az ajánlott témakörök kínálnak kontextust.

Felhasználható tankönyvek

Évfolyam	tankönyv
5. évfolyam	Komm mit 2! Neu
6. évfolyam	Kommst du mit 1! Neu
7. évfolyam	Kommst du mit 2! Neu
8. évfolyam	Kommst du mit 3! Neu

5. évfolyam

Az 5. évfolyam megkezdésekor a tanulók már rendelkeznek egy év nyelvtanulási tapasztalattal, így az általános célkitűzések az alábbiak szerint fogalmazhatók meg:

A kommunikatív kompetenciák fejlesztése

Az idegen nyelv iránti motiváció, érdeklődés erősítése, a korábbi tanulási tapasztalatokra való építés képességének fejlesztése

A tanulók kreatív gondolkodásra való nevelése

Az együttműködésen alapuló tevékenység fejlesztése

4. Alapvető nyelvhasználati stratégiák gyakorlása, azok egyre inkább önállóan való használata

5. A nyelvi rendszer fokozatos megismerése, annak különböző munkaformák által való gyakorlása.

Előzetes tudás	Célnyelvi óravezetésekor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció valamint az összefüggő beszéd területén. Elkezdtek az idegen nyelven való írást, és egyszerű formában használják azt az önkifejezés eszközeként is.

Témakörök - 5. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	15 óra
Otthon	10 óra
Étkezés	15 óra
Idő, időjárás	10 óra
Öltözködés. Évszakok, ruhadarabok.	10 óra
Sport	8 óra
Iskola, barátok	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	15 óra
Ünnepek és szokások	9 óra
Város, bevásárlás	10 óra
Utazás, pihenés	10 óra
Fantázia és valóság	8 óra
Környezetünk védelme	15 óra
Egészséges életmód	15 óra
Összesen:	180 óra

Fejlesztési feladatok és óraszámok 5. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Én és a családom. Családtagok bemutatása. Családfa Családi események, közös programok, pl. jelmezbál Generációk együttlakása	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: család és lakóhely. Etika: társas kapcsolatok, szokások; feladatok otthon.
Otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon Otthonom, szűkebb környezetem. Lakóhelyem, tágabb környezetem. Otthonok különböző országokban / városokban. Lakóhelyiségek, bútorok, berendezési tárgyak. Házimunka, segítség otthon	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: lakóhely.
Étkezés	15 óra	

Kedvenc ételeim Egy angol recept. Az étteremben Kedvenc ételeim Egy angol recept. Az étteremben		<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend; egészséges étrend</i>
Idő, időjárás Az óra. A hét napjai és a nap- szakok Évszakok és hónapok. Időjárás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az időjárás tényezői. Ciklusok a természetben.</i>
Öltözködés. Évszakok és ruhadarabok Kedvenc ruháim. Divat. Ruhavásárlás Kedvenc ruháim. Divat. Ruhavásárlás	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat;</i> <i>Matematika: vásárlás, pénz, árak.</i>
Sport Testrészek és mozgás. Sportok, sportfelszerelések. Kedvenc sportom. Sportversenyek.	8 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az ember megismerése és egészsége; testrészek.</i> <i>Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok</i>
Iskola, barátok Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Konfliktusok az iskolában. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban. Iskolám, osztálytermünk. Tantárgyaim, tanárain. Osztálytársaim, barátaim. Konfliktusok az iskolában. Tanórán kívüli közös programjaink. Iskolai élet más országokban.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat.</i>
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Közös időtöltés barátokkal.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Testnevelés és sport: sportok.</i> <i>Ének-zene: zenehallgatás;</i> <i>Dráma: színház, előadások</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Természet, állatok Kisállatok. Kedvenc állataim. Állatok a ház körül. Vadon élő és állatkerti állatok. Állatok rendszerezése	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Élőlények a ház körül és a vadonban. Az állatok életmódjának főbb jellemzői. Biológia: rendszertan</i>
Ünnepek és szokások Az én ünnepeim. Az én ünnepeim. Az én ünnepeim.	9 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapiak, ünnepek.</i>
Város, bevásárlás Városok, települések, falvak. Az én városom/falum Épületek, utcák. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Tájékozódás, útbaigazítás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: falvak és városok, közlekedés.</i> <i>Matematika: irányok, térbeli alakzatok.</i>

Vásárlás.		<i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás. Hon- és népismeret: városom, falum.</i>
Utazás, pihenés Vakáció, nyaralás. Családi nyaralás.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, utazás. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</i>
Fantázia és valóság Mesék (The story of chicken Licken; Stone Soup) Képzeletem világa.	8 óra	<i>Kapcsolódási pontok Irodalom: Mesék, állatmesék Vizuális kultúra: rajzolás (pl. szörnnyet, leírás alapján)</i>
Környezetünk védelme Veszélyeztetett állatvilág. Állatok örökbefogadása	15 óra	<i>Természetismeret: felelősségteljes állattartás; az állatorvosnál, az állatok örökbefogadásának segítése. Kapcsolódási pontok Védett állatok.</i>
Egészséges életmód A rendszeres testedzés. Egészséges étkezés	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend. Testnevelés: mozgások, sport fontos volta. Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód.</i>
Összesen:	180 óra	

Előzetes tudás	Célnyelvi órávezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció valamint az összefüggő beszéd területén. Elkezdtek az idegen nyelven való írást, és egyszerű formában használják azt az önkifejezés eszközeként is.

A fejlesztés várt eredményei az ötödik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédképesség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Írásképesség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;
egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

A1 szintű nyelvtudás megszerzésének előkészítése:

A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.

Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.

Felkészülés után elmond rövid szövegeket.

Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.

Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

6. évfolyam (180 óra)

A 6. évfolyam megkezdésekor a tanulók már rendelkeznek alapvető tapasztalattal a német nyelv területén, így az általános célkitűzések az alábbiak szerint fogalmazhatók meg:

A kommunikatív kompetenciák fejlesztése

Az idegen nyelv iránti motiváció, érdeklődés további erősítése, a már meglévő tanulási tapasztalatokra való építés képességének fejlesztése

A tanulók kreatív gondolkodásra való nevelése

Az együttműködésen alapuló tevékenység fejlesztése

5. Alapvető nyelvhasználati stratégiák használata mellett a választékos kifejezésre való törekvés

6. A nyelvi rendszer fokozatos megismerése, annak különböző munkaformák által való gyakorlása.

Előzetes tudás	Célnyelvi órávezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó legfontosabb utasításokat. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, van egy kevés tapasztalatuk és gyakorlatuk idegen nyelvi interakció valamint az összefüggő beszéd területén. Elkezdték az idegen nyelven való írást, és egyszerű formában használják azt az önkifejezés eszközeként is.

Témakörök- 6. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	20 óra
Otthon	15 óra
Étkezés	20 óra
Idő, időjárás	15 óra
Sport	10 óra
Iskola, barátok	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	20 óra
Ünnepek és szokások	7 óra
Utazás, pihenés	15 óra
Fantázia és valóság	10 óra
Egészséges életmód	18 óra
Összesen:	180 óra

Fejlesztési feladatok és óraszámok 6. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Napirend. Családi kapcsolatok, rokonság Egy tipikus angol család Családi ünnepek.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok, szokások.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: időbeosztás, napirend.</i>
Otthon Lakóhelyem, tágabb környezetem. Költözés Háztartási gépek	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: lakóhelyi környezet.</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum.</i>
Étkezés Napi étkezések.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: az ember</i>

Egészséges táplálkozás. Éttermek. Receptek, főzés, sütés.		<i>megismerése és egészsége: étrend.</i>
Idő, időjárás Időjárás, időjárási jelenségek megfigyelése. Időjárásnak megfelelő öltözködés Természeti katasztrófák, életmentők	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az időjárás tényezői. Ciklusok a természetben</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat</i>
Sport Testrészek és mozgás. Sportok, sportfelszerelések. Híres sportolók	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Az ember megismerése és egészsége; testrészek.</i> <i>Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</i>
Iskola, barátok Iskolák a múltban. Iskolai problémák. Iskolaváltás, beilleszkedés Nyelvtanulás Az iskolai barátság fontossága.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: barátság, szeretet, tisztelet, segítő kapcsolat. Problémák és megoldásuk.</i>
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltés barátokkal. Internet, interaktív játékok. Filmek, színház, mozi. Kultúra: A brit filmművészet nagyjai. Az ókori görög színház	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem: az ókori Görögország</i> <i>Médiaismeret: filmtörténet</i> <i>Testnevelés és sport: sportok.</i> <i>Dráma: színház, mozi, musical-előadások</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Természet, állatok Kedvenc állataim. Állatok a nagyvilágban. Növények az otthonomban, iskolámban.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: Élőlények a ház körül, a vadonban. Az állatok életmódjának főbb jellemzői.</i> <i>Védett / veszélyen vadon élő állatok. Felelősségteljes kisállattartás.</i>
Ünnepek és szokások Ünnepek itthon és a nagyvilágban.	7 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapiak, ünnepek</i>
Utazás, pihenés Közlekedési eszközök Külföldi nyaralás, utazási élmények. A közlekedési eszközök története Utazás az űrben. Jövőbeli utazás	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, célnyelvi országok, a világörökség elemei.</i>
Fantázia és valóság Egy történet befejezése. Detektív-játék. Egy angol népmese (The taylor of Swaffham)	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Irodalom: mese</i>
Egészséges életmód A rendszeres testedzés. A helyes táplálkozás.	18 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Természetismeret: az ember megismerése és egészsége: étrend.</i>

		<i>Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód; egy recept elkészítése. Testnevelés: sportok fontos volta; híres sportolók, olimpiák.</i>
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a hatodik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket tesz fel;
megértési probléma esetén segítséget kér;
tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalálja
jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Írásképesség

A tanuló

ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

A1 szintű nyelvtudás:

A tanuló megérti a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetést, az ismert témákhoz kapcsolódó kérdéseket, rövid megnyilatkozásokat, szövegeket.
Egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal kommunikál.
Felkészülés után elmond rövid szövegeket.
Közös feldolgozás után megérti az egyszerű olvasott szövegek lényegét, tartalmát.
Ismert témáról rövid, egyszerű mondatokat ír, mintát követve önálló írott szövegeket alkot.

FEJLESZTÉSI FELADATOK

5–6. évfolyam

Az 5. évfolyam megkezdésekor a tanulók már legalább egy év nyelvtanulási tapasztalattal rendelkeznek. Hozzászoktak a célnyelvi óravezetéshez, megértik az órai tevékenységekre vonatkozó rövid, egyszerű utasításokat, tudják, hogy léteznek olyan iskolai és iskolán kívüli helyzetek, feladatok, amelyeket csak akkor képesek sikerrel megoldani, ha megfelelő idegennyelv-ismerettel rendelkeznek. Már ismernek hangzó és írott célnyelvi szövegeket, megtették az első lépéseket az idegen nyelvi interakció és az összefüggő beszéd területén. Elkezdték az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani, és egyszerű formában használják az önkifejezés eszközeként is. A korosztály igényei és szükségletei szerint alakított idegennyelv-oktatás keretében megtapasztalták a játékos nyelvtanulás örömet. A fel-

dolgozott tartalmak révén lehetőségük nyílt bepillantani egy, a sajátjukhoz részben hasonló, részben attól eltérő kultúrába. A pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Az 5–6. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja az, hogy a tanulók változatlanul kedvet érezzenek a nyelvtanulás iránt, és örömeiket leljék a nyelvvél való foglalkozásban, valamint hogy ébren maradjon kíváncsiságuk az idegen nyelvet beszélő emberek és kultúrájuk iránt, nyitottak maradjanak az új ismeretek, tapasztalatok befogadására.

A nyelvelsajátítás területén a korábbiakhoz hasonlóan fontos cél a beszédértés és a beszédalkétség fejlesztése, de ebben az életkorban fokozatosan felzárkózik melléjük az olvasott szöveg értése és az írás is. A készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. Az idegen nyelv elsajátítása továbbra is minden esetben kontextusba ágyazva, konkrét beszédhelyzetek során történik, melyekben a verbális és a nem verbális elemek természetes egységet alkotnak.

A motiváció fenntartása érdekében fontos, hogy a tanulók a fejlettségi szintjüknek megfelelő, változatos, érdekes és értelmes, kihívást jelentő tevékenységek során sajátítsák el az idegen nyelvet. A témakörök részben ugyanazok, mint az előző fejlesztési szakaszban, de bővülnek és mélyülnek, azzal párhuzamosan, ahogy a tanulók érdeklődése alakul, igényeik, szükségleteik változnak. További témák is feldolgozásra kerülnek, amelyek összhangban állnak a NAT-ban szereplő más műveltségi területek, tantárgyak tartalmaival. A „Témakörök” táblázatban megjelölt kapcsolódási pontok segítenek megtalálni azokat a területeket, ahol megvalósítható a tantárgyakon átívelő – akár közös projektek keretében történő – tanulás.

Az 5–6. osztályban jelentősen bővül a tanulók szókincse. A nyelvtani szerkezeteket továbbra is kontextusba ágyazva sajátítják el, de fokozatosan felébred az érdeklődésük a célnyelv szabályrendszere és az anyanyelvükhöz hasonló, illetve attól eltérő nyelvi jelenségek iránt. Örömeiket lelik a szabályszerűségek felfedezésében, de a szabályok ismerete csak csekély mértékben segíti nyelvi fejlődésüket. A helyes nyelvhasználat elsajátításában nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

Ebben a szakaszban is fontos célkitűzés, hogy a tanulók idegen nyelvi kompetenciájának fejlesztése szoros összefonódásban és kölcsönhatásban történjen a fejlesztési szakaszra vonatkozó nevelési célokkal és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikációval, a szociális kompetenciával, az esztétikai-művészeti tudatossággal és kifejezőképességgel, valamint az önálló tanulással. Fokozatosan egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia, hiszen az IKT-eszközök használata idegen nyelven is az információszerzés és információcsere korszerű és hatékony eszköze.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 6. évfolyam végére elérjék a KER szerinti A1 szintet.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	Aktív részvétel az órai tevékenységekben, a célnyelvi óravezetés követése, az egyszerű tanári utasítások és kérdések, valamint a korábban feldolgozott szövegek megértése, begyakorolt rövid párbeszéd folytatása, minta alapján egyszerű szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés követése; az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó, kevesebb nonverbális elemmel támogatott és bővülő szókincssel megfogalmazott, de továbbra is rövid, egyszerű tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó, egy-egy rövid mondatból álló kérdések, néhány rövid mondatból álló megnyilatkozások megértése; a mindennapi témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben az ismerős szavak, fordulatok felismerése, ezekből következtetés a szövegek témájára; a megértést segítő feladatokra támaszkodva a lényeg és néhány konkrét információ kiszűrése ismert témájú rövid, egyszerű szövegekből; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	A kissé komplexebb formában elhangzó és kevesebb nonverbális elemmel támogatott célnyelvi óravezetés növekvő biztonsággal történő követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat). Rövid, egyszerű tanári utasítások alaposabb és biztosabb megértése (pl. játékos feladatok; manuális tevékenységek; mozgásos, játékos tevékenységek).

A tanulóhoz közel álló, ismert témákról szóló rövid kérdések és néhány rövid mondatból álló szövegek megértése.

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése a szövegekben, következtetések levonása a témára, lehetséges tartalomra vonatkozóan; a szöveg lényegének kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

A megértés során egyre tudatosabb támaszkodás a hallott szövegeket kísérő nonverbális elemekre (pl. képek, képsorok, tárgyak, testbeszéd, hanglejtés) és a beszédhelyzetre.

Tanári ösztönzésre a hallott szövegből kiszűrt információk egyre tudatosabb összekapcsolása a témával kapcsolatos egyéb ismeretekkel, és ezek alapján következtetések levonása a tartalomra vonatkozóan.

Különböző beszélők egyre biztosabb megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat hangsúlyozva, megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, animációs filmek, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok, tanárral, tanulótársakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd.

Fejlesztési egység	Szöbeli interakció
Előzetes tudás	Részvétel interakciót igénylő tevékenységekben, egyszerű nyelvi eszközök alkalmazásával.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A beszédszándék kifejezése egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel és nonverbális elemekkel támogatva; egyszerű kérdések feltevése ismert témákról, illetve válaszadás egyszerű nyelvi eszközökkel a hozzá intézett kérdésekre; rövid beszélgetés folytatása ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; rövid beszélgetés folytatása a társakkal a tanult témákról; rövid, egyszerű szövegek közös előadása; az ismert szöveg célnyelvi normához közelítő kiejtése, helyes intonációval és megfelelő beszédtempóban.
A fejlesztés tartalma	
A mondanivaló nonverbális elemekkel (pl. testbeszéddel, hanglejtéssel, vizuális eszközökkel) támogatott kifejezése bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel. Rövid válaszokkal, cselekvéssel való reagálás ismert témákhoz vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre, kérésekre, felszólításokra. Egyszerű kérdések feltevése ismert témákhoz, osztálytermi szituációkhoz, egyéni szükségletekhez kapcsolódva. Egyszerű nyelvi eszközöket és nonverbális elemeket tartalmazó rövid párbeszéd eljátszása társakkal. Kommunikálás begyakorolt beszédfordulatokkal (pl. bemutatkozás, bemutatás, üdvözlés, köszönés, alapvető információ kérése és adása saját magáról, társairól, közvetlen környezetéről, különböző dolgok kérése és adása, tetszés, nemtetszés kifejezése). Meg nem értés esetén nonverbális elemekkel, pl. testbeszéddel támogatott ismétlés, magyarázat kérése. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. beszélgetés kezdeményezése, figyelemfelhívás). Hallott, látott jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, időjárással kapcsolatos megfigyelésekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel. Aktív részvétel dalok, mondókák, versek, mesék, történetek előadásában, szóbeli nyelvi játékokban; nonverbális elemekkel támogatott történet elmondásába való bekapcsolódás az ismert szavak, kifejezések, beszédfordulatok szintjén. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, mondókák, versek, mesék, illusztrált történetek, mozgással kísért rövid cselekvéssorok, kérdések, rövid párbeszéd, dramatizált jelenetek, néhány mondatos leírások, egyszerű felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségén alapuló szövegek.	

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	Néhány összefüggő mondat elmondása önmagáról és a tanult témákról. A megismert versek, mondókák felidézése.

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, egyszerű szövegek elmondása, illetve párbeszéd előadása társai-val közösen, tanári segítséggel; egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott, összefüggő leírás adása saját magáról és a környezetében előforduló tárgyokról, élőlényekről, eseményekről; néhány egyszerű nyelvtani szerkezet és mondatfajta használata; a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása kötőszavakkal; munkájának bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; ismert szöveg elmondása a célnyelvi normához közelítő kiejtéssel, intonációval és beszédtempóban.

A fejlesztés tartalma	
Gyermekirodalmi mű (pl. vers, dal, mese), történet, cselekvéssor közös vagy önálló előadása társak, másik osztály, szülők vagy tanárok részére. Felkészülést követően nonverbális elemekkel támogatott egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal megfogalmazott szerepjáték előadása társakkal. Minta alapján, tanári segítséggel összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután). Egynileg vagy csoportban létrehozott alkotás, tárgy rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése). Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag hallgatása és együttes elmondása után közös vagy önálló ismétlés; a kiejtés, intonáció, hangsúly, ritmus játékos gyakorlása (pl. hangerő vagy hangszín változtatásával, érzelmek kifejezésével, ritmushangszerek vagy mozgás kíséretével). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Dalok, versek, mesék, rövid történetek, cselekvéssorok, leírások (pl. tanulói munka bemutatása), rövid szerepek, interaktív feladatok.	

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	Részvétel olvasást igénylő nyelvi tevékenységekben, ismert szavak, rövid szövegek elolvasása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megértést segítő elemekre támaszkodva felismeri és megérti az egyszerű szövegekben az ismert nevek, szavak és mondatok felismerése és megértése; a különböző műfajú, egyszerű, autentikus szövegek lényegének megértése; egyszerű, autentikus szövegekből néhány alapvető információ kiszűrése; az olvasott szövegre vonatkozó egyszerű feladatok elvégzése; a készségek, képességek kreatív használata az olvasott szövegek értelmezéséhez; érdeklődés kialakítása a célnyelvi kultúra irodalmi, művészeti alkotásai iránt.

A fejlesztés tartalma	
Rövid, hétköznapi szövegekben ismerős nevek, szavak és egyszerű fordulatok felismerése. Írott szöveggel kapcsolatos tevékenységek végzése (pl. leírás alapján illusztráció készítése, képek sorba rendezése, szövegrészlettel való párosítása). Egyszerű, különböző műfajú szövegek olvasása, lényegük megértése, a szövegek feladatokon keresztül történő feldolgozása. Különböző műfajú szövegek (pl. versek, mesék, történetek, fabulák, viccek) közös olvasása. Egyszerű, informatív szövegből (pl. brosúrából, menetrendből, utcai táblákról, feliratokról) tárgyszerű információ szerzése. Rövid, egyszerű, írott instrukciók követése képek segítségével (pl. játék összerakása, útbaigazítás). Egyszerűsített nyelvezetű irodalmi alkotások olvasása (pl. versek, mesék, dalszövegek, novellák). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások.</i> Történetek, hirdetések, plakátok, egyszerű katalógusok, egyszerű üzenetek, útleírások, képeslapok, feliratok, nyomtatványok hagyományos és online formában.	

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	Részvétel írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekben, s ezek során rövid szavak, mondatok másolása.

A tematikai egység neve- lési-fejlesztési céljai	Ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; Megadott mintát követve különböző műfajú és életkorának megfelelő témájú rövid szövegek alkotása; írásbeli válaszadás személyes adatokra vonatkozó egyszerű kérdésekre; a közösen feldolgozott olvasott szöveghez kapcsolódó írásbeli feladatok elvégzése; részvétel írásbeli nyelvi játékokban; a meglévő szókincs, tudás képes kreatív alkalmazása az őt érdeklő témájú, egyszerű szövegek írásához.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása, illetve hallás utáni leírása. Rövid mondatok írása egyszerű nyelvi szerkezetek felhasználásával (pl. napirend bemutatása, emberek, állatok, tárgyak jellemzése, képfeliratok készítése). Különböző műfajú, egyszerű, rövid szövegek írása (pl. hagyományos vagy elektronikus képeslap, üdvözlőlap, meghívó, üzenet, SMS, e-mail). Egyszerű, autentikus kérdőívek, adatlapok kitöltése. Projektmunka készítése (pl. poszterek, hirdetések, faliújságok, tájékoztató táblák, ismertető). Az életkornak megfelelő irodalmi művek (pl. mesék, történetek) bizonyos elemeinek megváltoztatása, átírása. Különböző típusú szövegek kreatív írása (pl. napló, dalszöveg, listaversek, szabadversek). Egy-két mondatos üzenet, illetve bejegyzés írása internetes közösségi oldalon, blogban vagy fórumban. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, felirat, utasítás, képeslap, üdvözlőkártya, meghívó, üzenet, SMS, e-mail, levél, adatlap, bejegyzés, dalszöveg.	

Kommunikációs eszközök A1	
Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
<i>Köszönés, elköszönés</i>	<i>Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!</i>
<i>Köszönet és arra reagálás</i>	<i>Danke! Bitte!</i>
<i>Bemutatkozás</i>	<i>Ich heiße Martin.</i>
<i>Megszólítás</i>	<i>Entschuldigung, ich gehe jetzt.</i>
<i>Érdeklődés hogyan lett iránt és arra reagálás</i>	<i>Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir?</i>
<i>Bocsánatkérés és arra reagálás</i>	<i>Entschuldigung! Kein Problem!</i>
<i>Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás</i>	<i>Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten.</i>
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
<i>Véleménykérés és arra reagálás</i>	<i>Magst du Mathe? Ja.</i>
<i>Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése</i>	<i>Da hast du (nicht) Recht!</i>
<i>Egyetértés, egyet nem értés</i>	<i>Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht!</i>
<i>Tetszés, nemtetszés</i>	<i>Das finde ich gut / blöd/ toll!</i>
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
<i>Dolgok, személyek megnevezése, leírása</i>	<i>Das ist mein Bruder... Meine Mutter ist schön.</i>
<i>Információkérés, információadás</i>	<i>Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12.</i>
<i>Igenlő vagy nemleges válasz</i>	<i>ja, nein, nicht, Ich bin nicht dumm!</i>
<i>Tudás, nem tudás</i>	<i>Ich weiß (nicht).</i>
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
<i>Kérés</i>	<i>Ein Buch, bitte!</i>
<i>Javaolat és arra reagálás</i>	<i>Möchtest du einen Tee? Ja, gerne!</i>
<i>Meghívás és arra reagálás</i>	<i>Kommst du? Ja. Nein, leider nicht..</i>
<i>Kínálás és arra reagálás</i>	<i>Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.</i>
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
<i>Visszakérdezés</i>	<i>Wie bitte?</i>
<i>Nem értés</i>	<i>Ich verstehe nicht.</i>
<i>Betűzés kérése, betűzés</i>	<i>Buchstabiere bitte.</i>

Fogalomkörök A1			
Cselekvés, törté- nés, létezés kife- jezése			
	<i>jelenidejűség</i>	<i>Präsens</i>	<i>Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.</i>
		<i>Präsens mit Vokalwechsel, trennba- re Verben</i>	<i>Der Zug fährt gleich ab. . Er liest das Buch.</i>
	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum (csak: ha- ben, sein)</i>	<i>Er hatte ein Fahrrad. Ich war schon in England.</i>
	<i>jövőidejűség</i>	<i>Futur (mit Präsens)</i>	<i>Ich bleibe morgen zu Hause.</i>
Birtoklás kifeje- zése			
		<i>haben</i>	<i>Ich habe einen Bruder.</i>
		<i>Possessivpronomen</i>	<i>Das ist meine Familie.</i>
Térbeli viszonyok			
	<i>irányok, helymeg- határozás</i>		<i>hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.</i>
Időbeli viszonyok			
	<i>gyakoriság</i>	<i>Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie</i>	<i>Ich spiele oft mit Peter.</i>
	<i>időpont</i>	<i>in, um, am, wann?</i>	<i>im Winter, um 8 Uhr, am Freitag</i>
Mennyiségi vi- szonyok			
	<i>számok</i>		<i>eins, zwei</i>
	<i>határozott men- nyiség</i>		<i>eine Portion Pommes</i>
	<i>határozatlan mennyiség</i>	<i>alles, viel, wenig, nichts</i>	<i>Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit.</i>
Minőségi viszo- nyok			
		<i>Wie?</i>	<i>Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.</i>
Modalitás		<i>möchte</i>	<i>Ich möchte ein Eis.</i>
	<i>felszólítás</i>		<i>Komm morgen wieder! Spielt Ten- nis!</i>
Esetviszonyok	<i>névszók a mon- datban</i>	<i>Nominativ, Akkusativ</i>	<i>Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók névmások</i>		<i>und/oder/aber/denn das ich, mich, mein dieser man</i>

7. évfolyam (180 óra)

A 7. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok A1 szintű, a Közös európai referenciakeret alapján „alapszintű” és ezen belül „minimumszintű” nyelvi ismeretekkel rendelkeznek.

A 7. évfolyamon folytatódó nyelvtanítás legfontosabb céljai a következőkben fogalmazhatók meg:

A kommunikatív kompetenciák további fejlesztése

Az idegen nyelv iránti motiváció, érdeklődés további erősítése, a már meglévő tanulási tapasztalatokra való építés képességének fejlesztése

A tanulók kreatív gondolkodásra való nevelése

Az együttműködésen alapuló tevékenység erősítése

5. Alapvető nyelvhasználati stratégiák használata mellett a választékos kifejezésre való törekvés

6. A nyelvi rendszer egyre szélesebb körben való megismerése, annak különböző munkaformák által való gyakorlása.

Előzetes tudás	Célnyelvi órávezetékör megértik az órai tevékenységekre vonatkozó utasításokat. Eddigi tanulmányaik során már megismerkedtek többféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, ezáltal fejlődött a beszédképességük. Megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. Néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Témakörök - 7. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	15 óra
Otthon	15 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Természet, állatok	20 óra
Ünnepek és szokások	5 óra
Város, bevásárlás	15 óra
Utazás, pihenés	20 óra
Zene, művészetek	5 óra
Környezetünk védelme	15 óra
Felfedezések	5 óra
Tudomány, technika	10 óra
Múltunk és jövőnk	20 óra
Média, kommunikáció	10 óra
Földünk és a világűr	10 óra
Összesen:	180 óra

Fejlesztési feladatok és óraszámok 7. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Nagyszüleim világa. Pályaválasztás Az önkéntes munka	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor. Hon- és népismeret: családjunk története.</i>
Otthon Lakóhelytípusok Háztartási gépek Különös lakóhelyek Lakóhelyem régen és most.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: család és</i>

		lakóhely. Hon- és népismeret: városom, falum.
Szabadidő, szórakozás Szabadidős tevékenységek, kedvenc időtöltésem. Szórakozási-, művelődési- és sportlehetőségek a városban.	15 óra	Kapcsolódási pontok Testnevelés és sport: sportágak. Ének-zene: zenehallgatás, koncertre készülés. Dráma: színház- és mozi előadások. Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások. Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.
Természet, állatok Kedvenc állataim. Kisállatok, felelős állattartás. Farmon Kontinensek, tájegységek. Kontinensek élővilága Állatvédelem	20 óra	Kapcsolódási pontok Biológia-egészségtan: a természetföldrajzi környezet és az élővilág összefüggései. Földrajz: földrészek és óceánok, felszínformák. Európán kívüli kontinensek, tájak, országok. Technika, életvitel és gyakorlat: hobbiállatok gondozása; növények gondozása..
Ünnepek és szokások Az én ünnepeim. Ünnepek itthon és a nagyvilágban. Előző évfolyamon.	5 óra	Kapcsolódási pontok Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hétköznapok, ünnepek. Hon- és népismeret: találkozás a múlttal: ünnepeink eredete és szokásrendje
Város, bevásárlás Ruhadarabok és mintázatok. A farmernadrág története. Vásárlás: a ruhaboltban. Híres városok és nevezetességeik. Egy nap Londonban Tipikus városi foglalkozások Új épületek építése a városban Régi városok	15 óra	Kapcsolódási pontok Matematika: tájékozódás a térben. Földrajz: országok, városok. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei; fontos célnyelv-országi nevezetességek. Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás. Könyvtár, -használat.
Utazás, pihenés Utazás belföldön és külföldön.	20 óra	Kapcsolódási pontok Földrajz: tájékozódás a földrajzi térben, Európa, Európán kívüli kontinensek, tájak, országok. Biológia-egészségtan: az utazás, a vakáció fontos volta és jó megtervezése-szervezése. Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.
Zene, művészetek Film- és színházi élményeim. Egy festmény elemzése Kedvenc múzeumom. Kiállítások, rendezvények.	5 óra	Kapcsolódási pontok Ének-zene: zenehallgatás, készülés koncertre. Dráma: színház- mozi és musical-előadások; a könyv minidramáinak előadása..

		<i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások</i>
Környezetünk védelme Környezettudatos viselkedés. Vízszennyezés, légszennyezés Globális felmelegedés	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan:</i> környezeti rendszerek állapota, védelme, fenntarthatósága.. <i>Földrajz, védett nemzetközi természeti értékek példái.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> tudatos vásárlás, egészséges életmód.
Felfedezések Nagy földrajzi felfedezések. Híres felfedezők és életútjuk.	5 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: felfedezők és feltalálók</i>
Tudomány, technika A jövő technikai vívmányai. Régészet, a múlt emlékei	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Technika, természettudományok</i>
Múltunk és jövőnk Családom múltja, gyökereim. Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:</i> iskolánk története; a földünk jövője. <i>Hon- és népismeret: az én világom, találkozás a múlttal (célnyelvi országbeli).</i> <i>Földrajz: településtípusok, környezettudatosság, környezetvédelem.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> pályaeorientáció: szakmák, foglalkozások
Média, kommunikáció A média szerepe a hétköznapokban. Számítástechnika, a számítógép részei Testbeszéd.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hírközlés, a média szerepe.</i>
Földünk és a világűr A naprendszer és a bolygók A Nap és a csillagok.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz, fizika: utazás az űrbe</i>
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a hetedik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért;

ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,

kérdéseket tesz fel,

eseményeket mesél el;

megértési probléma esetén segítséget kér;

részt vesz egyszerű párbeszédben,

beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;

egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;

ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Írásképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;

egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;

egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;

ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

A2 szintű nyelvtudás megszerzésének előkészítése:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.

Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.

Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.

Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.

Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

8. évfolyam (180 óra)

A 8. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok az A1 szintet már túlhaladó, de az A2 szintet még el nem érő nyelvi ismeretekkel rendelkeznek. A 8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanév végére az A2 szint elérése. Így a megvalósítandó fejlesztési feladatok a következőkben fogalmazhatók meg:

A kommunikatív kompetenciák további, egyre intenzívebb fejlesztése

Az idegen nyelv iránti motiváció, érdeklődés fenntartása, a már meglévő tanulási tapasztalatokra való építés képességének további fejlesztése

A tanulók kreatív gondolkodásra való nevelése

Az együttműködésen alapuló tevékenység fejlesztése

5. Alapvető nyelvhasználati stratégiák használata mellett az egyre választékosabb kifejezésre való törekvés

6. A nyelvi rendszer fokozatos megismerése, annak különböző munkaformák által való gyakorlása.

Előzetes tudás	Célnyelvi órávezetéskor megértik az órai tevékenységekre vonatkozó összetettebb utasításokat, magyarázatokat. Eddigi tanulmányaik során már megismerkedtek több terület hallott és olvasott célnyelvi szövegével, ezáltal fejlődött az olvasásértés- valamint beszédképességük. Megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának folyamatában különböző kommunikációs célokra felhasználni és különböző formában a kifejezés eszközeként alkalmazni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak a tanulók az idegen kultúrákba, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. Néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették a legfontosabb lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

Témakörök- 8. évfolyam (180 óra)

Tematikai egység rövid címe	Óraszám
Család	20 óra
Étkezés	15 óra
Idő, időjárás	15 óra
Öltözködés	10 óra
Sport	10 óra
Szabadidő, szórakozás	15 óra
Város, bevásárlás	10 óra
Utazás pihenés	10 óra
Környezetünk védelme	10 óra
Egészséges életmód	15 óra
Tudomány, technika	10 óra
Múltunk és jövőnk	20 óra
Média, kommunikáció	10 óra
Földünk és a világűr	10 óra
Összesen:	180 óra

Fejlesztési feladatok és óraszámok 8. évfolyam

Témakör	Óraszám	Kapcsolódási pontok
Család Foglalkozások Problémák. Az iskolai erőszak.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Etika: társas kapcsolatok: család, otthon; az ember az időben: gyermekkor, felnőttkor, öregkor; konfliktusok feloldása.</i> <i>Hon- és népismeret: családunk története.</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás.</i>
Étkezés Egészséges táplálkozás. Csokoládé, édességek Receptek, főzőműsorok.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: táplálkozás. egészséges táplálkozás</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: családi munkamegosztás; recept alapján ételkészítés.</i>
Idő, időjárás Időjárási jelenségek. Természeti katasztrófák, veszélyes földrajzi jelenségek.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz: időjárási, éghajlati elemek.</i> <i>Fizika: természeti katasztrófák</i>
Öltözködés Divatbemutató.	10 óra	<i>Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: öltözködés, divat.</i>
Sport Sportklubok Sportos életmód	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Biológia-egészségtan: az ember megismerése és egészsége.</i> <i>Testnevelés és sport: mozgásos játékok, sportversenyek, szabályok.</i>
Szabadidő, szórakozás Érdekes / kreatív hobby (pl. festés) TV-nézés: pro és kontra	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Testnevelés és sport: sportágak.</i> <i>Ének-zene: zenehallgatás, koncert.</i> <i>Dráma: színház, előadások.</i> <i>Vizuális kultúra: múzeumok, kiállítások.</i> <i>Informatika: Az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika.</i>
Város, bevásárlás Városok, települések, falvak. Tájékozódás, útbaigazítás. Üzletek, bevásárlóközpontok, piac. Vásárlás. A pénz története.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Matematika: tájékozódás a térben.</i> <i>Földrajz: országok, városok.</i> <i>Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei.</i> <i>Országismeret (célnyelvi)</i> <i>Technika, életvitel és gyakorlat: közlekedés, vásárlás.</i>
Utazás pihenés Családi utazás Szálláshelyek, utazási előkészületek Szokatlan úticélok.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok</i> <i>Földrajz: Európa, Európán kívüli kontinensek, tájak, országok.</i> <i>Biológia-egészségtan: az utazás fontos volta.</i>

		<i>Hon- és népismeret: városom, falum, a hazai táj, a világörökség elemei. Országismeret (célnyelvi)</i>
Környezetünk védelme Szelektív hulladékgyűjtés. Szelektív hulladékgyűjtés.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Biológia-egészségtan: környezet védelme. Földrajz: védett és nemzetközi természeti értékek példái. Technika, életvitel és gyakorlat: tudatos vásárlás, egészséges életmód.</i>
Egészséges életmód Betegségek és megelőzésük. Balesetek Az ember biológiai órája Betegségek és megelőzésük.	15 óra	<i>Kapcsolódási pontok Biológia-egészségtan: betegségek megelőzése. Technika, életvitel és gyakorlat: egészséges életmód.</i>
Tudomány, technika A jövő technikai vívmányai.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Tudománytörténet Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: különböző korszakok Hon- és népismeret: az én világom, találkozás a múlttal. Etika: a munka világa. Technika, életvitel és gyakorlat: pályorientáció: szakmák, foglalkozások.</i>
Múltunk és jövőnk Családom múltja, gyökereim. Az én jövőm. Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője.	20 óra	<i>Kapcsolódási pontok Történelem, földrajz: Iskolám múltja, jelene. A jövő iskolája. Lakóhelyem régen és most. A jövő városa. Földünk jövője.</i>
Média, kommunikáció A média szerepe a hétköznapokban. Kommunikáció az állatvilágban.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek: hírközlés, a média és a nyilvánosság szerepe. Biológia-egészségtan: kommunikáció az állatvilágban. Informatika: az információs technológián alapuló kommunikációs formák, médiainformatika</i>
Földünk és a világűr Utazások az űrben.	10 óra	<i>Kapcsolódási pontok Földrajz, fizika: utazás az űrben.</i>
Összesen:	180 óra	

A fejlesztés várt eredményei a nyolcadik évfolyam végén

Hallott szöveg értése

A tanuló

utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűr;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel, megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;

ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkeztetni;

jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;

egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,

kérdéseket feltesz,

eseményeket elmesél;

megértési probléma esetén segítséget kér;

egyszerű párbeszédben részt vesz;

fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;

ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;

egyszerű történetet megért; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;

jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Írásképesség

A tanuló

jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;

egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;

egyszerű, strukturált szöveget (üzenet, üdvözlés, baráti levelet) létrehoz;

ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;

kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

A2 szintű nyelvtudás:

A tanuló egyszerű hangzó szövegekből kiszűri a lényegét és néhány konkrét információt.

Válaszol a hozzá intézett kérdésekre, sikeresen vesz részt rövid beszélgetésekben.

Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazva történetet mesél el, valamint leírást ad saját magáról és közvetlen környezetéről.

Megért ismerős témákról írt rövid szövegeket, különböző típusú, egyszerű írott szövegekben megtalálja a fontos információkat.

Összefüggő mondatokat, rövid szöveget ír hétköznapi, őt érintő témákról

7–8. évfolyam

A 7–8. évfolyamon idegen nyelvet tanuló diákok A1 szintű nyelvtudással lépnek be a további nyelvtanulási folyamatba. Ez a Közös európai referenciakeret (KER) megfogalmazásában azt jelenti, hogy „alapszintű” és ezen belül „minimumszintű” nyelvismerettel rendelkeznek. Az előző fejlesztési szakaszokban, elsősorban osztálytermi keretek között, már számos olyan helyzetben kipróbálták magukat, amelyekben bizonyos feladatok megoldásához elengedhetetlenül szükségük volt a nyelvismeretre.

Tisztában vannak azzal, hogy személyes boldogulásuk egyik fontos feltétele a használható nyelvtudás. Megismerkedtek különféle hallott és olvasott célnyelvi szövegekkel, fejlődött a beszédkészségük, és megtanulták, hogyan tudják az írást az idegen nyelv tanulásának szolgálatába állítani és egyszerű formában az önkifejezés eszközeként használni. A feldolgozott tartalmak révén bepillantottak egy idegen kultúrába, és lehetőségük nyílt azt összevetni a magyarral. A nyelvtanulás során kapott pozitív visszajelzések önbizalmat adtak nekik, és néhány alapvető nyelvtanulási stratégia elsajátításával megtették az első lépéseket az önálló nyelvtanulóvá válás útján.

A 7–8. évfolyamon folytatódó nyelvoktatás legfontosabb célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának fejlesztése. Ez továbbra is szoros kölcsönhatásban történik az adott életkori szakaszra megfogalmazott nevelési célokkal, és más kulcskompetenciák fejlesztésével, elsősorban az anyanyelvi kommunikáció, a szociális kompetencia, az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség, valamint a hatékony, önálló tanulás területén. Egyre nagyobb szerepet kap a digitális kompetencia. A tanulás tartalmi révén további kapcsolódási pontok alakulnak ki a természettudományos és technikai kompetencia, valamint a munkaformák révén a kezdeményezőképeség fejlesztésével.

A nyelvi készségek fejlesztése komplex módon történik, úgy, ahogy azok a valós kommunikációs helyzetekben természetes módon összekapcsolódnak. A tanulók egyre több autentikus szövegfajttal ismerkednek meg, bővül a szókincsük, szélesedik nyelvtani ismereteik köre, egyre magabiztosabban tudják megvalósítani beszédszándékaikat. Amellett, hogy az új nyelvtani szerkezetekkel a korábbi fejlesztési szakaszokhoz hasonlóan továbbra is kontextusba ágyazva ismerkednek meg, egyre jobban érdeklik őket a nyelvben előforduló szabályszerűségeket és az anyanyelvükhöz hasonló vagy attól eltérő nyelvtani jelenségek. A helyes nyelvhasználatban segítik őket azok a nyelvtani szabályok, amelyeket ők maguk fedeznek fel és fogalmaznak meg. Ugyancsak hathatós segítséget jelent számukra, ha gyakorlatot szereznek az önértékelés és a társértékelés módszereinek alkalmazásában, sikeres próbálkozásaik tudatosításában és hibáik felismerésében, önálló javításában. A helyes nyelvhasználat elsajátításában változatlanul nagy szerepe van a nyelvi input minőségének és mennyiségének, valamint a tanulói megnyilatkozások esetében a pozitív tanári visszajelzésnek.

A korábbi témakörök a 7–8. évfolyamon tovább bővülnek és mélyülnek azáltal, hogy a tanulók érdeklődése és igényei szerint új szempontokból kerülnek feldolgozásra. Ezek és az újonnan feldolgozásra kerülő témák is összhangban állnak a NAT-ban más műveltségi területeinek tartalmával, és lehetővé teszik a tanulók számára, hogy a nyelv eszközével alaposabban, árnyaltabban megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket. Ebben a fejlesztési szakaszban tovább bővül azoknak a nyelvtanulási stratégiáknak a köre, amelyeket a tanulók megismernek és alkalmaznak a nyelvórákon. Ezek fokozatos elsajátítása lehetővé teszi számukra, hogy az iskolán kívül is egyre inkább hasznosítsák, fejlesszék nyelvtudásukat.

A fejlesztési szakasz célja, hogy a tanulók a 8. évfolyam végére elérjék a KER szerinti min. A2 szintet. Emelt óraszám esetén A2-B1 közötti szint is megcélozható.

Fejlesztési egység	Hallott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz a gazdagodó nyelvi eszközökkel megfogalmazott célnyelvi óravezetés megértése, egyszerű, rövid, hangzó szövegekhez kapcsolódó feladatok megoldása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az osztálytermi tevékenységekhez kapcsolódó tanári utasítások megértése; az ismert témákhoz kapcsolódó egyszerű kérdések és kijelentések megértése; a tanult témakörökben elhangzó szövegekben a tanult szavak, szó- és beszédfordulatok felismerése, és ezekből következtetés a szövegek témájára, tartalmára; az ismert témakörökben elhangzó szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése; a lényeg és néhány alapvető információ kiszűrése az ismert témakörökben elhangzó szövegekből, részben önállóan, részben a megértést segítő, változatos feladatokra támaszkodva; néhány, a megértést segítő alapvető stratégia egyre önállóbb alkalmazása.
A fejlesztés tartalma	

Az ismert nyelvi elemekre támaszkodó, szükség szerint nonverbális elemekkel támogatott célnyelvi óravezetés folyamatos követése (pl. osztálytermi rutincselekvések, a közös munka megszervezése, eszközhasználat) és a tanári utasítások megértése.

Ismert témákhoz kapcsolódó rövid kérések és kijelentések megértése.

Az életkornak megfelelő, ismert témakörökhöz kapcsolódó, rövid, egyszerű autentikus szövegek bemutatásának aktív követése; a tanult nyelvi elemek felismerése; következtetés levonása a szövegfajtára, a témára és a lehetséges tartalomra vonatkozóan;

a szöveg lényegének, néhány konkrét információnak a kiszűrése megértést segítő, változatos feladatok segítségével.

Ismert témakörökben elhangzó rövid, egyszerű szövegekben a beszélők gondolatmenetének követése a tanult nyelvi eszközökre támaszkodva, a beszédhelyzetet figyelembe vételével.

Különböző beszélők egyre nagyobb biztonsággal való megértése, amennyiben azok a célnyelvi normának megfelelő vagy ahhoz közelítő kiejtéssel, a tanuló nyelvi szintjéhez igazított tempóban, szükség esetén szüneteket tartva és a lényegi információkat megismételve beszélnek.

A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások

Dalok, versek, képekkel illusztrált mesék és történetek, kisfilmek, a célnyelvi kultúrát bemutató multimédiás anyagok, a korosztálynak szóló egyéb hangzó anyagok; tanárral, tanuló társakkal, célnyelvi országokból érkező személyekkel folytatott rövid párbeszéd, tanári beszéd, interaktív feladatok.

Fejlesztési egység	Szóbeli interakció
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal folytatott kommunikáció.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Egyszerű és közvetlen információcserét igénylő feladatokban kommunikáció ismert témákról, egyszerű nyelvi eszközökkel, begyakorolt beszédfordulatokkal; kérdésfeltevés kiszámítható, mindennapi helyzetekben, válaszadás a hozzá intézett kérdésekre, illetve rövid párbeszéd folytatása; az első lépések megtétele a célnyelv spontán módon történő használata útján; egyre több kompenzációs stratégia tudatos alkalmazása a megértetés, illetve a beszédpartner megértése érdekében; törekvés a célnyelvi normához közelítő kiejtésre, intonációra és beszédtempóra.
A fejlesztés tartalma	
Tudatosan megválasztott nonverbális elemekkel támogatott mondanivaló kifejezése, egyre bővülő szókinccsel, begyakorolt beszédfordulatokkal, egyszerű nyelvi eszközökkel. Egyszerű, tényszerű információk megszerzése és továbbadása. Vélemény, gondolat, érzés kifejezése, illetve ezekre való rákérdezés egyszerű nyelvi eszközökkel. Ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez vagy osztálytermi szituációkhoz kapcsolódó, egyszerű nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdések feltevése, kérések, felszólítások megfogalmazása, illetve az azokra történő válaszadás. Részvétel ismert témákhoz, mindennapi helyzetekhez kapcsolódó rövid párbeszédben, beszélgetésben. A célnyelv tudatos használata a tanórai tevékenységek során, spontán kommunikálás strukturált, előre látható szituációkban (pl. pár- vagy csoportmunka során társakkal). Lehetőség esetén kapcsolatfelvétel, rövid társalgásban való részvétel, spontán kommunikálás célnyelvi beszélőkkel. Beszélgetés során meg nem értés esetén ismétlés, magyarázat kérése, visszakérdezés alkalmazása, illetve szükség esetén a saját mondanivaló átfogalmazása, egyszerűsítése, pontosítása a kommunikáció fenntartása érdekében. Néhány egyszerű, a beszélgetés strukturálása szempontjából fontos elem megismerése és alkalmazása (pl. a kommunikáció fenntartása, követése, lezárása). Észlelt (hallott/látott) jelenségekre (pl. váratlan osztálytermi történésekre, helyzetekre) való reagálás egyszerű nyelvi eszközökkel. <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Rövid párbeszéd, egyszerű társalgás, szerepjátékok, dramatizált jelenetek, kérdések, felszólítások, kérések, információ hiányán, illetve különbözőségein, véleménykülönbségen alapuló szövegek, spon-	

tán megnyilvánulások.

Fejlesztési egység	Összefüggő beszéd
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz felkészülés után rövid szövegek elmondása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Rövid, de egyre bővülő szókinccsel, egyszerű beszédfordulatok alkalmazásával, összefüggő beszéd saját magáról és közvetlen környezetéről; munkája bemutatása egyszerű nyelvi eszközökkel; rövid, egyszerű történetek mesélése; egyszerű állítások, összehasonlítás, magyarázat, indoklás megfogalmazása; egyszerű nyelvtani szerkezetek és mondatfajták használata; a szavak, szócsoportok, egyszerű cselekvések, történések összekapcsolása lineáris kötőszavakkal, és az ok-okozati összefüggések kifejezése; a megértést segítő legfontosabb stratégiák alkalmazása; a célnyelvi normához közelítő kiejtés, intonáció és beszédtempó alkalmazása.

A fejlesztés tartalma

Egyre bővülő szókinccsel, egyszerű nyelvi elemekkel megfogalmazott szöveg elmondása ismert témákról, felkészülés után.
Történet elmesélése, élménybeszámoló, előre megírt szerep eljátszása egyszerű nyelvtani szerkezetekkel, mondatfajtákkal.
Minta alapján összefüggő szöveg alkotása; szavak, szócsoportok, cselekvéssorok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, de, azután), illetve magyarázatok, indoklások, ok-okozati kapcsolatok kifejezése kötőszavakkal (pl. mert, ezért, tehát).
A mondanivaló jelentésének pontosítása, tisztázása a testbeszéd tudatos alkalmazásával.
Csoportos előadás vagy prezentáció jegyzetek alapján.
Önálló vagy csoportban létrehozott alkotás rövid bemutatása és értékelése (pl. közös plakát készítése, kiállítása, szóbeli bemutatása és értékelése).
Tanári példa vagy autentikus hangzóanyag meghallgatás utáni elismérlése, a célnyelvi normához közelítő kiejtés gyakorlása.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
Rövid történetek, élménybeszámolók, szerepek, leírások (pl. képleírás, tanulói munka bemutatása), előadás, prezentáció, témakifejtés.

Fejlesztési egység	Olvasott szöveg értése
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz közös feldolgozást követően egyszerű olvasott szövegek lényegének, tartalmának megértése.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az ismerős témákról szóló rövid szövegek megértése; az alapvető információk megtalálása az egyszerű, hétköznapi szövegekben; az életkornak megfelelő témájú autentikus szövegek lényegének megértése, a szövegekből az alapvető információk kiszűrése; az olvasott szövegekre vonatkozó feladatok elvégzése; a készsége kreatív használata az olvasott szövegek megértéséhez, értelmezéséhez; tájékozottság növelése a célnyelvi kultúráról; az érdeklődés fokozása a célnyelvi kultúrába tartozó irodalmi, művészeti alkotások iránt.
A fejlesztés tartalma	

Rövid, egyszerű nyelvi eszközökkel, bővülő szókinccsel megfogalmazott szövegek megértése (pl. leírás, történet, párbeszéd a tanulóhoz közel álló témáról).
 Lényeges információk megtalálása egyszerű szövegekben (pl. hirdetésben, prospektusban, étlapon és menürendben, rövid újságcikkben, programfüzetben).
 Egyszerű üzenetek, levelek, elektronikus üzenetek, SMS-ek, bejegyzések megértése.
 Egyszerű használati utasítások, instrukciók megértése, követése.
 Információszerzés hagyományos és elektronikus forrásokból.
 Egyszerű, rövid történetek, mesék, versek és egyszerűsített célnyelvi irodalmi művek olvasása.
A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások
 Ismeretterjesztő szövegek, egyszerűsített irodalmi szövegek, mesék, rövid történetek, versek, dalszövegek, cikkek a korosztálynak szóló újságokból és holnapokról, útleírások, hirdetések, plakátok, hagyományos és elektronikus nyomtatványok, internetes fórumok hozzászólásai, képregények, egyszerű üzenetek, képeslapok, feliratok, étlap, menürend, egyszerű biztonsági előírások, magánlevelek.

Fejlesztési egység	Íráskészség
Előzetes tudás	A1 nyelvi szint, azaz ismert témáról rövid, egyszerű mondatok írása; mintát követve különböző műfajú és a tanulók életkorának megfelelő témájú szövegek alkotása.
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Összefüggő mondatok írása a közvetlen környezettel kapcsolatos témáról; az írás kommunikációs eszközként történő használata egyszerű interakciókban; gondolatok kifejezése egyszerű kötőszavakkal összekapcsolt mondatokban; a nyelvismeret kreatívan alkalmazása egyszerű szövegek írására az őt érdeklő, ismert témáról; az alapvető írásbeli műfajok sajátos szerkezeti és stílusjegyeinek felismerése és követése.
A fejlesztés tartalma	
Szavak és rövid szövegek másolása és diktálás utáni leírása. Egyszerű szerkezetű, összefüggő mondatok írása a tanuló közvetlen környezetével kapcsolatos témáról, különböző szövegtípusok létrehozása (pl. leírás, élménybeszámoló, párbeszéd). Egyszerű szövegek írása kommunikációs céllal (pl. levél, üzenet, blogbejegyzés, fórumbejegyzés). Egyszerű írásos minták követése, kreatív átdolgozása, aktuális, konkrét és személyes tartalmakkal való megtöltése (pl. egyszerű, személyes témáról minta alapján vers, dalszöveg, rap írása). Gondolatok összekapcsolása egyszerű kötőszavakkal (pl. és, vagy, mert, de, ezért, azután). Gyakori írásbeli műfajok legalapvetőbb szerkezeti és stílusjegyeinek követése saját írásmű létrehozása során (pl. megszólítás levélben, e-mailben, záró formula). A mondanivaló közvetítése vizuális eszközökkel (pl. szövegkiemelés, internetes, vagy SMS-ben használt emotikon, rajz, ábra, diasor). <i>A fenti tevékenységekhez használható szövegfajták, szövegforrások</i> Leírás, ismertető, képaláírás, élménybeszámoló, párbeszéd, üzenet, levél, email, SMS, blogbejegyzés.	

Kommunikációs eszközök A2	
Társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs eszközök	
Megszólítás	<i>Entschuldigung!</i>
Köszönés, elköszönés	Guten Morgen / Tag! Auf Wiedersehen! Tschüs!
Köszönet és arra reagálás	Danke! Bitte!
Bemutatkozás	Ich heiße Martin.
Megszólítás	Entschuldigung, ich gehe jetzt.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Wie geht's dir? Danke, prima. Und dir?
Bocsánatkérés és arra reagálás	Entschuldigung! Kein Problem!
Gatuláció, jókívánságok és arra reagálás	Herzlichen Glückwunsch zum...! Danke. Fröhliche Weihnachten.
<i>Személyes levélben megszólítás, elköszö-</i>	<i>Lieber Karl!</i>

<i>nés</i>	<i>herzlichst Deine..., viele Grüße</i>
Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs eszközök	
Véleménykérés és arra reagálás	Magst du Mathe? Ja.
Valaki igazának az elismerése és el nem ismerése	Da hast du (nicht) Recht!
Egyetértés, egyet nem értés	Ja, das stimmt! Das stimmt aber nicht!
Tetszés, nemtetszés	Das finde ich gut / blöd/ toll!
<i>Akarat, kívánság, képesség</i>	<i>ich will..., Ich will das nicht. ich möchte..., Ich möchte nach Hause gehen. ich kann... Ich kann jetzt mitgehen.</i>
Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs eszközök	
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Das ist mei Bruder... Meine Mutter ist schön.
Információkérés, információadás	Wie ist das Zimmer? Prima. /Wie alt bist du? 12.
Igenlő vagy nemleges válasz	ja, nein, nicht, <i>kein, doch</i> <i>Ich habe kein Geld. Doch, ich spiele auch!</i>
Tudás, nem tudás	Ich weiß (nicht).
A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs eszközök	
Kérés	Ein Buch, bitte! <i>Gibst du mir ein Buch, bitte?</i>
Javaslat és arra reagálás	Möchtest du einen Tee? Ja, gerne!
Meghívás és arra reagálás	Kommst du? Ja. Nein, leider nicht. <i>Nein, es tut mir leid.</i>
Kínálás és arra reagálás	Noch ein Stück Kuchen? Ja, bitte. Nein, danke.
Interakcióban jellemző kommunikációs eszközök	
Visszakérdezés	Wie bitte?
Nem értés	Ich verstehe nicht.
Betűzés kérése, betűzés	Buchstabiere bitte.

Fogalomkörök A2			
<i>Cselekvés, törté- nés, létezés kife- jezése</i>			
	jelenidejűség	Präsens	Ich bin heute zu Hause. Die Sonne scheint schön.
		<i>Präsens mit Vokal- wechsel, trennbare Verben</i>	<i>Der Zug fährt gleich ab. Er liest das Buch vor.</i>
	<i>múltidejűség</i>	<i>Präteritum Perfekt</i>	<i>Er machte einen Fehler. Ich ging in die Schule. Ich habe ein Eis gegessen.</i>
	jövőidejűség	<i>Futur</i>	<i>Ich werde dieses Jahr nach Spanien fahren.</i>
		<i>sich-Verben</i>	<i>Ich freue mich.</i>
<i>Birtoklás kifeje- zése</i>			
		haben	Ich habe einen Bruder.
		Possessivpronomen	Das ist meine Familie.
		gehören + D.	Dieses Fahrrad gehört mir.
<i>Térbeli viszonyok</i>			
	irányok, helymeg- határozás		hier, dort, links, rechts oben, unten, hinten... Mein Schreibtisch steht links.
		<i>in, auf, vor, hinter, neben (A/D)</i>	<i>Ich lege das Heft auf den Tisch. Er steht neben dem Bett.</i>
<i>Időbeli viszonyok</i>			

	gyakoriság	Wie oft? selten, manchmal, oft, immer, nie einmal, zweimal <i>monatlich, wöchentlich</i>	Ich spiele oft mit Peter. <i>Ich mache Gymnastik zweimal am Tag.</i> <i>Ich gehe wöchentlich zweimal schwimmen.</i>
	időpont	in, um, am, wann? <i>jeder, dieser Jahr, vorig gegen</i>	im Winter, um 8 Uhr, am Freitag <i>Vorigen Freitag fuhren wir nach Berlin.</i> <i>Er wird gegen acht nach Hause kommen.</i>
Mennyiségi viszonyok			
	számok		eins, zwei
	határozott mennyiség		eine Portion Pommes
	határozatlan mennyiség	alles, viel, wenig, nichts <i>viele, wenige</i>	Ich lerne viel, und ich habe wenig Zeit. <i>Viele meinen, es stimmt nicht!</i>
	sorszámok	<i>erst, viert</i>	<i>Der vierte auf dem Foto bin ich.</i>
Minőségi viszonyok			
		Wie?	Ich bin zufrieden. Das finde ich prima.
		<i>Was für ein? Welcher? (Adjektivdeklination)</i>	<i>Das ist eine leichte Aufgabe.</i> <i>Ich finde den roten Rock modisch.</i>
Modalitás		möchte <i>können, wollen</i>	Ich möchte ein Eis. <i>Er kann nicht schwimmen.</i> <i>Ich will nach Hause.</i>
	felszólítás		Komm morgen wieder! Spielt Tennis! <i>Nehmen Sie bitte Platz! Gehen wir jetzt!</i>
Esetviszonyok		Nominativ, Akkusativ <i>Dativ, Genitiv</i>	Er zeichnet Bilder. Grete fragt uns, nicht ihn. <i>Er gibt seinem Freund die Hand.</i> <i>Die Tür des Zimmers führt in den Garten.</i>
Szövegösszetartó eszközök	<i>kötőszók névmások</i>		und/oder/aber/denn das ich, mich, mein, <i>mir, dir</i> dieser man

MELLÉKLET

Szintleírások (a KER alapján)

A1, minimumszint

Ezen a szinten a diák megérti és használja a mindennapok gyakoribb kifejezéseit és alapvető fordulatait, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Be tud mutatkozni, be tud mutatni másokat; képes válaszolni személyes jellegű (például, hol lakik), valamint ismerős emberekre, dolgokra vonatkozó kérdésekre; és fel is tud tenni ilyen jellegű kérdéseket. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőképz.

Olvasott szöveg értése

Megérti az ismerős szavakat, egyszerű mondatokat feliratokon, reklámokban, katalógusokban.

Hallott szöveg értése

Megérti az ismerős szavakat, fordulatokat, amelyek

Beszédkésztség	személyére, családjára, közvetlen környezetére vonatkoznak. Részt vesz egyszerű beszélgetésekben, ha a partner lassan, jól artikulálva beszél. Feltesz és megválaszol egyszerű kérdéseket ismerős témára és helyzetre vonatkozóan. Egyszerű fordulatokkal le tudja írni lakóhelyét, ismerőseit.
Interakció	Fel tud tenni és meg tud válaszolni személyes adatokra vonatkozó kérdéseket. Képes egyszerűen kommunikálni, de feltétlenül szüksége van ismétlésekre, körülírásokra és módosításokra.
Íráskésztség	Képes egyszerű nyomtatványt kitölteni, rövid üdvözléssel megírni.
Nyelvhelyesség	Csupán korlátozott módon tud használni néhány egyszerű, betanult nyelvtani szerkezetet és mondatfajta. Rendelkezik alapszókinccsel, amely bizonyos konkrét szituációkra vonatkozó szavakból és fordulatokból áll.

A2, alapszint

Ezen a szinten a diák megért olyan mondatokat és gyakrabban használt kifejezéseket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak (pl. nagyon alapvető személyes és családdal kapcsolatos információk, vásárlás, helyismeret, iskola, állás). Az egyszerű és begyakorolt nyelvi helyzetekben képes úgy kommunikálni, hogy egyszerű és direkt módon cserél információt családi vagy mindennapi dolgokról. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni saját háttéréről, szűkebb környezetéről és a közvetlen szükségleteivel kapcsolatos dolgokról.

Olvasott szöveg értése	Megérti rövid, egyszerű szövegek, köztük történetek lényegét. A kért információt ki tudja keresni.
Hallott szöveg értése	Megérti a leggyakoribb fordulatokat és szókinccset, ha számára ismert dologról van szó. Megérti a rövid, világos és egyszerű üzenetek, bejelentések, egyéb gyakori szövegek lényegét.
Beszédkésztség	Részt vesz egyszerű, begyakorolt, hétköznapi témáról szóló beszélgetésben, amely ismert tevékenységhez kapcsolódó közvetlen információcserét igényel. Megérteti magát a társasági beszélgetésben. Röviden le tudja írni például a családját, lakóhelyét, tanulmányait.
Interakció	Fel tud tenni kérdéseket, egyszerű állításokra reagál. Képes jelezni, mikor követi a kommunikációt, de ritkán ért meg eleget ahhoz, hogy saját maga fenn tudja tartani a beszélgetést.
Íráskésztség	Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni.
Nyelvhelyesség	Néhány egyszerű szerkezetet helyesen használ, de még rendszeresen elkövet alapvető hibákat. Szókinccse elegendő az alapvető kommunikációs szükségletek kielégítésére.

B1, középszint

Ezen a szinten a diák megérti a világosan megfogalmazott, mindennapi szövegek fontosabb információit, amelyek ismert témáról szólnak, gyakori helyzetekhez kapcsolódnak, például munka, iskola, szabadidő. Önállóan elboldogul a legtöbb olyan helyzetben, amely a nyelvterületre utazás során adódik. Képes egyszerű, összefüggő szöveget alkotni ismert vagy az érdeklődési körébe tartozó témában. Le tudja írni élményeit, a különböző eseményeket, érzéseit, reményeit és törekvéseit, továbbá röviden meg tudja indokolni a különböző álláspontokat és terveket.

Olvasott szöveg értése	Megérti olyan szövegek lényegét, illetve a bennük

Hallott szöveg értése	lévő információt, amelyek hétköznapi, gyakori témákkal foglalkoznak. Megérti az eseményekről, érzelmekről, véleményekről szóló írásokat. Főbb vonalaiban megérti a rendszeresen előforduló, ismerős témáról szóló köznyelvi beszédet/társalgást. Megérti a legfontosabb információkat olyan rádió- és tévéműsorokban, amelyek aktuális eseményekről, illetve az érdeklődési köréhez vagy tanulmányaihoz kapcsolódó témákról szólnak, és amelyekben viszonylag lassan és világosan beszélnek.
Beszédkészség	Felkészülés nélkül részt tud venni a nyelvterületen utazás közben felmerülő helyzetekben, valamint ismerős, mindennapi témákról adódó beszélgetésekben. Egyszerű, összefüggő fordulatokkal mondja el élményeit, céljait. Röviden megindokolja és megmagyarázza véleményét. Képes elmesélni egy történetet, és erről véleményt megfogalmazni.
Interakció	Szemtől szemben képes egyszerű kommunikáció kezdeményezésére, fenntartására és befejezésére ismerős vagy számára érdekes témákban. Meg tudja ismételni az elhangzottak egy részét, hogy meggyőződjön arról, beszélgetőpartnerével egyformán értelmezik-e az elmondottakat.
Íráskészség	Meg tud fogalmazni egyszerű, rövid, összefüggő szöveget ismert, hétköznapi témákban. Beszámol élményeiről, véleményéről.
Nyelvhelyesség	Kiszámítható helyzetekkel kapcsolatos, begyakorolt szerkezetek és mondatfajták gyakran használt körét viszonylag helyesen alkalmazza. Megfelelő szókinccsel rendelkezik ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni a mindennapokban.

15.3. Személyiségfejlesztés a logikai- és táblajátékok segítségével (A Hejőkeresztúri Iskolásokért Alapítvány Logikai Táblajáték Programjának adaptálásával)

Az iskolában a 2015/2106-os tanévtől bevezetett nem kötelező tanórán kívüli logikai- és táblajáték-foglalkozások fő célkitűzései között szerepel a gyerekek értelmi képességének, fejlesztése, a szabadidő igényes, tartalmas eltöltése, a társas élet, a szociabilitás erősítése, a rendszeres megmérettetés, versenyzés és a hagyományápolás.

Korunkban a tömegkultúra befolyása jelentős. Alapvető érdeké vált, hogy a gazdasági és politikai jogosultságok mellett a kulturális állampolgárságot az állami és gazdaság elit tartalommal töltsse meg, amelynek az oktatás mellett a modern tömegkultúra vált az elsődleges terepévé. Mivel nap mint nap azt érzékeljük, hogy a tömegkultúrában egyre inkább teret hódít az igénytelenség, szükség van olyan tevékenységekre, amelyek a gyermekek más irányú fejlődését szolgálják szellemi, lelki téren egyaránt.

A homo ludens fogalma régóta ismert: az ember minden korban szeretett játszani, versenyezni, hiszen játékokra, játszásra mindenkinek szüksége van az izgalom átélése vagy éppen az ellazulás végett. A játék élmény, élvezet, az örömszerzés érdekében végzett tevékenység, amelyben a motívumok és célok egybeesnek, önként vállalt tevékenység, így a gyermek saját maga szabályozza az örömszerzés mértékét. Jelentős szerepe van a lelki egyensúly kialakításában, fenntartásában. Johann Huizinga szerint "... az emberi közösség fontos ténykedései mind játékkal vannak átszöve". Ugyanakkor a játéknak fontos társa-

dalmi haszna is van, jelentős szerepet játszik a társas-kapcsolatok kialakulásában, a kultúra egy része. A játék közben a fair play, a szabályok betartása kerül előtérbe, a helyállás fontosabb a győzelemnél, gazdagodik a jellem, kockázatvállalásra és önfegyelmre nevel.

Az emberiség legnagyobb szellemi alkotásai közé tartoznak a táblajátékok. Szűkebb értelemben valamilyen téglalap, vagy négyzet, esetleg hatszög alakú, mezőkre, vagy pontokra felosztott játéktéren, táblán korongokkal, golyókkal vagy bábukkal játszott játékok, mint például a sakk. Tágabb értelemben idesorolhatóak a dominók, a különböző geometriai formákat felhasználó tologatók, játékok is, mint amilyen a pentominók vagy a tangram. Alkalmazásuk során a tanulók a táblajátékon keresztül képessé válnak a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára, törekednek az önellenőrzésre és képesek lesznek várható eredmények becslésére. A játékot úgy kell megszervezni, hogy mindvégig törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére. Ebben a törekvésben fontos terület a matematika alkalmazásának, eszköz jellegének sokoldalú bemutatása, és a tanításban való érvényesítése.

A táblás játékoknak a matematikával való szoros kapcsolata nyilvánvaló, hiszen ez a sajátos ismeretszerzési módszer logikus gondolkodásra, következtetésre nevel. A matematika-tanítás célja és feladata a tanulók önálló, rendszerezett, logikus gondolkodásának kialakítása, annak megtanítása, hogy a helyes következtetés menetében a premisszák igazsága szükségszerűen maga után vonja a konklúzió igazságát, azaz, lehetetlen olyan szituáció, amelyben a premisszák igazak, a konklúzió pedig téves. Mindezt az a folyamat biztosítja, amelynek során fokozatosan kiépítjük a matematika belső struktúráját fogalmak, axiómák, tételek, bizonyítások elsajátításán keresztül, a tanultakat pedig változatos területeken alkalmazzuk. A logika feladata azon feltételek tisztázása, amelyek a helyes következtetés szabatos megfogalmazásához szükségesek, azon eszközök megadása, amelyek segítségével ellenőrizhetőek, hogy a következtetések valóban helyesek-e. A diszkussziós képesség fejlesztésével, a többféle megoldás keresésével, megtalálásával és megbeszélésével a logikus gondolkodást fejlesztjük, amely a problémamegoldásban, az algoritmikus eljárások során és az alkalmazásokban egyaránt lényeges.

A matematikában a logikai játékok segítségével sikereket érhetünk el a valószínűség számításban a relatív gyakoriság vagy a kedvező esetek számának meghatározásával, vagy a kombinatorika területén a permutációk, variációk, kombinációk megkeresésével. Ide tartoznak az algoritmusok, a halmazok, a táblázatok, a nyílt végű feladatok, a divergens problémák, a nyerő stratégiák és még sorolhatnánk, amelyek mind hozzájárulnak a tanulók absztrakciós és szintetizáló képességének fejlesztéséhez. A célszerű, új fogalmak alkotása, az összefüggések felfedezése és az ismeretek feladatokban való alkalmazása fejleszti a kombinatív készséget, a kreativitást, a problémahelyzetek önálló, megfelelő önbizalommal történő megközelítését, megoldását. A logikus gondolkodásra nevelés fejleszti a tanulók modellalkotó tevékenységét, kialakítja a megfogalmazott összefüggések, hipotézisek bizonyításának igényét, megmutatja a matematika hasznosságát, belső szépségét, az emberi kultúrában betöltött szerepét, fejleszti a térbeli tájékozódást és az esztétikai érzéket.

A problémaérzékenységre, a problémamegoldásra nevelés fontos feladat, amelyhez azonban elengedhetetlen a matematikai szövegek megfelelő értelmezése, logikus elemzése, a tanulók minél gyakoribb önállóan tevékenykedése, aktív részvétele a tanítási, tanulási folyamatban. Általános fejlesztési követelmény a megfigyelőképességnek, a problémamegoldó gondolkodás alapjainak fejlesztése, a matematikatanulással kapcsolatos tevékenységformák megismerése, szokások kialakítása. Konkrét fejlesztési követelmény a kapcsolatok, összefüggések megfigyelése, leolvasása, halmazok jellemzése állításokkal, számosság megállapítása, a szabályszerűség felfedezése, szóbeli megfogalmazása, sorozatok képzése és folytatása. A valószínűség számításban és a statisztikában a közös játékok, kísérletek a "biztos", a "lehetetlen", a "lehet, de nem biztos" fogalmak megértését segítik. A táblajáté-

kok alkalmazása során mindvégig előtérbe kerül a széles körű tapasztalatszerzés, amely segíti a matematikában való jártasság kialakítását.

Az induktív módszer mellett nagy szerepet kapnak a deduktív következtetések. A logikai játékok alkalmazásának segítségével az elsajátítandó tananyagban feltételezéseket fogalmazunk, fogalmaztatunk meg, amelyek néhány lépésben bizonyíthatóak vagy megcáfolhatóak. Munkánk során fontos a bizonyítás iránti igény felkeltése, ezért előtérbe kerül a különféle bizonyítási módszerek megismerése, valamint a fogalmak, szabályok pontos megfogalmazása. Ezzel egy időben alapvetően fontos az absztrakciós képesség fejlesztése, a komplex szemléletformálás, az önálló ítéletalkotás, a problémák különböző oldalról történő megközelítése, a gyakorlatorientáltság, a pontosság, ütemezés és a tervezés fejlesztése. Tapasztalataink szerint a gyerekek jelentős és tartós javulást érnek el a stratégiai érvelés és a problémamegoldás területein, sőt iskolai eredményük is pozitív irányba változik.

Miben ragadható meg a siker szubjektív tartalma?

Minden sikernek – jelentkezzen az iskolai élet bármely területén – a jellegzetessége, hogy a gyerek hite megerősödik önmagában. Az a tanuló, aki sikert él át, úgy érzi, hogy ő önmaga sok mindenre alkalmas: amikor ötöst kap matematikából, nem csak azt éli meg, hogy sikeresen hajtotta végre az adott feladatot, hanem úgy érzi, hogy szinte minden feladatot sikeresen meg tud oldani. És ez az igazi motiváció. A siker növeli a személyiség önmagába vetett hitét. Az iskolának abban van óriási felelőssége, hogyan fejleszti a gyerek képességeit, hogyan fejleszti önértékelését, önbizalmát, illetve hogyan idomítja viselkedését. A gyermeknek hinnie kell abban, hogy az elé állított feladatot meg tudja oldani. Ez pozitívan hat önbecsülésére, amely nagy támasza a tanulmányi előrehaladásnak.

A képességek kibontakoztatásának egyik útja a tantárgyi előrehaladás segítése, és ezen keresztül az önbizalom növelése. A célunk annak tudatosítása, hogy a teljesítmény kitartó munkával növelhető és tartóssá tehető. Ennek egyik eszköze a különféle versenyeken való megmérettetés.

A sikert sok tényező befolyásolhatja, többek között a tanár-diák jó kapcsolata, együttműködése. Biztosítanunk kell a sikerhez vezető helyzet megteremtését, lehetőséget adva a gyerekek képességeinek kibontakoztatására. Az iskolai siker és a magatartás nem választhatóak el élesen egymástól, hiszen a tanulási siker, az önbizalom megkönnyítheti a beilleszkedést a közösségbe.

Az iskolának a szaktárgyi felkészítés mellett a személyiségfejlesztésre is gondot kell fordítania. A gyermek attól sikeres, hogy átéli, érdemes próbálkoznia, érdemes keresnie azt az utat-módot, ahogyan a céljait elérheti, és hinnie abban, hogy ezt az utat meg is találja. A személyiségnevelés lényege a játéktevékenység feltételeit és kereteit alkotó pedagógiai helyzetek kialakítása és e helyzetekben tervezett tevékenységek megvalósítása. A tevékenység során magatartási, gondolkodási szabályokat, elvárásokat állítunk a gyerekek elé, amelyeken keresztül megtanulják helyesen értékelni magatartásuk helyességét és betartják a szabályokat. A normák erőssége, kényszerítő ereje fejlesztő hatású, a szabályok alkalmat adnak a rendszeres visszacsatolásokra, amelyen keresztül a gyerekek képesek lesznek követni az irányított folyamatokat.

Nevelési célok között szerepel az intellektuális képességek fejlesztése mellett a különböző viselkedésformák kialakítása, mint amilyen a nyerő és vesztes helyzetek, a kitartás, az elszántság, a célorientáltság, a merészség, a kockázatvállalás és megfontoltság, a határozottság, a felelősség vállalás, a szabályok betartása. Ide soroljuk a kudarctűrés, türelem, kapcsolatteremtés, empátia, együttműködés, szociabilitás, udvariasság, fegyelmezettség, rendszeret és nem utolsósorban a sikerorientáltság, talpraesettség fejlesztését is.

A logikai játékok jól használhatóak a konfliktushelyzet kezelésénél, a gyerekek között zajló folyamatokban, amelyben érdekek, értékek, nézetek, szándékok kerülnek egymással szembe nyílt – tevékenységekben is megnyilvánuló – vagy rejtett – tudati, érzelmi szint –

formájában. Segítenek a közösségi normarendszer értékrendjének, és ezzel összefüggésben a személyiség kibontakoztatásának, harmonikus fejlődésének optimális fejlesztéséhez, miközben magatartásuk, a környezetükhöz való viszonyuk harmonikussá válik. Mindennapjait átszövi a meggyőződéssé érlelődött ismeret, a pozitív szándék és akarat és a normáknak megfelelő szokások. Segítségükkel megvalósítható a gyerekek tetteinek céltudatos és tervszerű alakítása, illetve a gyerekek számára mindazoknak a társadalmi pedagógiai feltételeknek a biztosítása, amelyek lehetővé teszik, hogy a személyiséget sokoldalúan fejlesszük, képességeiket lehetőségeiknek felső határáig kiműveljük.

A készségjellegű cselekvések kiépülése maga után vonja a szokások kialakulását. A gyerekek az ismétlődő játékhelyzetekben erős belső késztetést éreznek arra, hogy az elsajátított módon cselekedjenek, tehát a folyamat lényege a dinamikus sztereotípiák. Amennyiben a szokásos cselekvés végrehajtása akadályba ütközik hiányérzet, nyugtalanság érzete támad, ám ha a gyerekek következetesen helyes viselkedési módokat tanúsítanak, az a helyes magatartáshoz vezet. Ugyanakkor a helyes viselkedés elsajátítása hatással van az alkalmi viselkedésre, befolyásolja, meghatározza azt.

A táblajátékok és táblajáték feladványok mellett a palettát színesítik a kártyajátékok, keresztretjtvények, sík-és térbeli kirakó játékok, dobókockás játékok és a logikai rejtvények is.

A táblajáték alkalmazásának egyik nagy hozadéka a csapatmunkára való alkalmasság kifejlesztése, amelyben elsősorban a kommunikációs- és elemző készség kap helyet.

A táblajáték népszerű tevékenység, a foglalkozásokon megfordul az iskola tanulóinak fele. A tanulói csoport összetétele igen vegyes képet mutathat: eminensek, renitensek, lányok-fiúk, kicsik-nagyok, kiválók-gyengébbek egyaránt, és nemcsak az azonos, hanem a heterogén életkorú tanulók is szívesen játszanak együtt. A logikai játékok alkalmazásának nagy előnye, hogy a legfogékonyabbak együtt tanulnak a lassabban haladókkal.

A logikai játékokat remekül tudjuk alkalmazni frontális-, egyéni-, páros- és csoportmunkában személyre szabottan, differenciáltan, de a könyvtári munka és az e-learning szerves része is.

Nevelési célunk, hogy biztonságos, derűs légkörben egyéni képességeiknek megfelelően fejlesszük a gyermekeket az életkoruknak legmegfelelőbb eszközzel, a játékkal. Emellett konkrét célunk, hogy az alapoktatás befejezésével a gyermekek legyenek életkoruknak megfelelően önállóak, magabiztosak, legyenek képesek gondolataikat érthetően közölni, tudjanak a közösség elvárásaihoz megfelelően alkalmazkodni, érzelmeiket szocializált formában kifejezésre juttatni. Legyenek derűsek, bizakodóak, egymást elfogadóak. Tevékenységünkkel a játékokat helyezzük a középpontba, és katalizátorként alkalmazzuk azokat a gondolkodási, a társadalmi és érzelmi készségek elsajátításában.

Célkitűzések

Nevelési célok (erősítendő képességek, viselkedésformák):

- kapcsolatteremtés, empátia, együttműködés
- a szabályok szükségessége, betartása, megváltoztatása
- a megegyezések kialakítása és betartása
- fegyelmezettség, rendszeret
- kudarctűrés, türelem
- sikerorientáltság, talpraesettség
- szociabilitás, udvariasság
- merészség, kockázatvállalás és megfontoltság
- kitartás, elszántság, célorientáltság
- határozottság, a felelősség vállalása

- nyerő és vesztes helyzetek

A nemzeti öntudat erősítése:

- magyar találmányok: Bűvös kocka, Pikk-pakk, Rotary, Magyar malom, Magyar kártya, Tamba, Hungarika pentominó
- magyar sikerek: Sakk, Tantrix, Go, Bridzs

Fejlesztendő szellemi és pszichikai képességek:

- lényeglátás-lényegkiemelés, rendszerszemlélet
- összpontosítás, tartós figyelem
- logikus gondolkodás
- intuíció (sejtés), kreativitás
- emlékezet, elmélyedés
- képzelet, absztrakció
- önállóság
- analitikus gondolkodás

Fejlesztendő készségek:

- lényegre törő fogalmazás
- szövegelemzés-szövegértés
- térszemlélet
- „kötés-becslés”
- kategorizálás, csoportosítás, rendszerezés
- alternatíva-felmérés, véleményalkotás, döntés
- tájékozódás (lenn-fenn, jobbra-balra, kint-bent, balra mellette, ... „kályhaválasztás”)
- térképhasználat –navigálás-
- viszonyítás (kicsi-nagy, kevés-több-sok, relativitás)
- alkudozás-vitázás-érvelés (előny-, hátrány- értékelés)

Kedvező feltételek teremtése az alábbi követelmények számára:

- önálló ítéletalkotásra nevelés
- algoritmusok alkotása és alkalmazása
- a felfedezés öröme a „felfedezése”
- életkori sajátosságok figyelembevétele
- képességek szerinti differenciálás
- integrálás: „mindenki jó valamiben”
- gyakorlat-orientáltság : a próbálgatás fontossága
- nyílt végű feladatok
- divergens, féldivergens problémák, feladatok
- „ráérősebb” munkatempó
- a problémák többoldalú megközelítése
- barkácsolás, modellezés
- „ha csinálom, akkor tudom” elv alkalmazása
- a tervekészítés fontossága
- szoros kapcsolat a különböző tantárgyak között
- számítógépes alkalmazások
- az alkotó gondolkodás: „... az emberi szellemi tevékenység lényege nem algoritmusok végrehajtása, hanem algoritmusok alkotása.” (Lovász László)

Oktatási program (készségek, jártasságok, ismeretek megszerzése, képességek fejlesztése):

- jártasság megszerzése több játékszaldban, feladványokban, rejtvények fejtésében

- a közös jellemzők megtalálása egy-egy játékcsaládon belül
- egy játékcsaládon belüli eltérések elemzése: következmények, a szabály indoklása, értékelése
- az egyes játékok esetében a főbb törekvések, legfőbb szempontok összefoglalása, s ez alapján elméleti háttér létrehozása, stratégiák kezdők számára
- hátrányos és előnyös szabálmódosítások keresése
- nyerő stratégiák keresése, algoritmusok keresése, lejegyzése
- feladványok-rejtvények megfejtése, tanulságok-módszerek, feladványkészítés
- táblajáték-matematika (feladatok megoldása, készítése)
- manuális tevékenység (játékok elkészítése, ötletek)
- a keresztrejtvényfejtés és készítés alapjai
- versenymódszerek, lebonyolítási- és értékelési technikák
- az Élő-féle „beszélő” pontozás matematikája
- a svájci módszer értékelése
- elmélyedés néhány játékban, rejtvényben, feladványban
- új játékok megalkotása
- táblajáték történeti érdekességek
- magyar játéktörténet (sakk, magyar kártya, tarokk, ostábla)
- híres emberek, akik szerelmesei voltak valamely logikai játéknak (kik voltak, milyen korban éltek, miről híresek, pl.:Napóleon, Nagy Frigyes, Diderot, IV.Frigyes Vilmos, stb. és a magyarok: pl.: Erkel Ferenc, Bláthy Ottó Titusz, Zrínyi Miklós, Széchenyi István, Görgey Artúr.)

Elméleti eszköztár:

- táblásjátékok
- kártyajátékok
- dobókockás játékok
- logikai rejtvények
- sík-és térbeli kirakó játékok
- ceruzával játszható stratégiai játékok
- táblajáték feladványok
- keresztrejtvények
- egyéb logikai játékok és rejtvények

Tárgyi eszköztár:

- játékkészletek
- olló, kés
- ceruza, toll
- papír, ragasztó
- kocka, korong
- kupak, dugó
- sakkóra
- babszem
- gomb

Módszertani eszköztár:

- páros munkavégzés
- egyéni munka
- csoportmunka
- differenciált munka
- frontális munka

- Könyvtári, és internetes kutatómunka
- kiselőadás, bemutató
- versenyek: „talpon maradás”, „hétpróbás”, „zsetongyűjtéses logikaszinó”

Értékelési alternatívák:

- különböző szintek teljesítése: kezdő, haladó, diák-mester, suliválogatott

Nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozás (Táblajátékok) szakkör indítása a 2015/2016-os tanévtől kezdődően :

Székhely:

5.- 6. évfolyam: heti 1 óra

7.-8. évfolyam : heti 1 óra

Zsolt Utcai Telephely:

1.-2. . évfolyam: heti 1 óra

3. – 4.:. évfolyam : heti 1 óra

Nagymajori Úti Telephely:

1.-2. . évfolyam: heti 1 óra

3. – 4.:. évfolyam : heti 1 óra

5.- 6. évfolyam: heti 1 óra

7.-8. évfolyam : heti 1 óra

A szakkörbe való bejutás érdeklődés alapú, nem függ a tanulmányi eredménytől.

Segédeszköz, kiadványok:

- K. Nagy Emese: Gondolkodásfejlesztés táblajátékkal (Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2014.)
- www.meszaros-mihaly.hu
- www.jatektan.hu

15.4. Tematikus informális és nem formális tanulási alkalmakhoz kapcsolódó tanulási formák módszertani megalapozása az EFOP-3.3.5-17-2017-00045 pályázat keretein belül.

Az EFOP-3.3.5-17 kódszámú pályázati kiírás keretében megvalósított tematikus nem formális és informális napközis és bentlakásos jellegű programok kísérleti rendszerben történő sikeres megvalósítása, hozzájárulva az EFOP-3.2.15-VEKOP-17 kiemelt konstrukcióban kifejlesztett oktatási, képzési tartalmak, valamint az élményalapú tanulást segítő új módszertan teszteléséhez és ezen fejlesztés oktatás-nevelési munkában történő alkalmazásához.

ÁTFOGÓ CÉL

- Az élményalapú tanulás módszertani megalapozása
- A tanulás közösségi élménnyé formálása
- Az iskolai lemorzsolódás és az iskolaelhagyók számának csökkentése

- Az egész életen át tartó tanulás iskolai megalapozása
- Az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztése
- A köznevelés hátránykompenzációs szerepének erősítése
- Tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, közép-pontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet

RÉSZCÉLOK

- Szociális (és egyéb) kompetencia fejlesztése tematikus programokkal
- Kidolgozott modellprogram tesztelése, az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása
- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, eszközök, kiadványok tesztelése
- A kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó pedagógus- és animátorfelkészítések és pedagógus továbbképzések eredményességméréséhez történő hozzájárulás
- Az aktív, fejlődést biztosító szabadidő eltöltése és a készségfejlesztő tevékenységek végzése
- Informális és non-formális tanulási alkalmak szervezése
- Oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása
- Kompetenciafejlesztést szolgáló tanulás szervezési eljárások alkalmazása
- Kooperatív pedagógiai kultúra megerősítése
- Inkluzív nevelés támogatása
- Tanulói közösségépítés

AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKE, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A tanulók ismeretei, készségei, képességei, attitűdjei tapasztalati tanuláson alapulnak.

A tanulók személyisége minél teljesebben bontakozzon ki a nem formális/informális tanulási környezet és alkalmak adta lehetőségek tudatos pedagógiai kihasználásával.

A nem formális-tanórán, tantermen kívüli-tanulási alkalmak változatos módszertannal valószínűleg meg, melyekben döntő szerepe van a saját élményeken, tapasztalatokon alapuló

aktív tanuláshoz, a saját tanulási folyamataiért felelős tanulói magatartásnak és a pedagógus szerepváltásának.

Élmény-, kaland- és játékpedagógiai módszerek tudatos, tervszerű használata a tanítási-tanulási folyamatban.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Elsősorban játék- és drámapedagógiai módszerek használata mind osztálytermi, mind nem formális tanulási környezetben, az informális tanulás sajátosságainak, lehetőségeinek folyamatos figyelembevételével (pedagógus mintaadás, spontán tanulási alkalmak tudatosítása).

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók a tanulást közösségi élményként élik meg, azaz tanulási folyamatuk páros, csoportos munkavégzésben is megvalósul.

Megértik, hogy a munka világába, tágabban a társadalomba való beilleszkedésük mértéke attól függ, hogy mennyire képesek a közösségért tenni, annak tagjaként dolgozni, és társaik támogatásával a közösség erejét, hatékonyságát növelni.

Az intézmény koncepciózusan használja a nem formális tanulási környezet- osztálykirándulások, diáknapok, diákönkormányzati működés, önkéntes munka, nyári táborok- mint a közösségfejlődésének lehetőségei.

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Kiemelt figyelem irányul mind a tanulási környezetre, mind a tanulási formákra, amelyekkel a személyiség-és közösségfejlesztést lehet előmozdítani.

Az osztályfőnökök tudatosan használnak olyan tanulási környezetet, amelyek a tanterem falain kívülre viszik a tanulókat-táborok, kirándulóhelyek, művelődési- és sportintézmények, egészségnevelési intézmények-, és olyan módszereket alkalmaznak, amelyek tevékenykedtetve fejlesztik a személyes és társas kompetenciákat: csoportépítő gyakorlatok, önismereti foglalkozások, szociometria, szerepjátékok, stb.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA

Kiemelt szerepet játszik a fejlesztő értékelés, a reflektív pedagógia, amelynek során a tanulók folyamatos részletes visszajelzést kapnak előrehaladásukról, továbbá segítséget ahhoz, hogy meg tudják határozni feladataikat továbbfejlődésük érdekében.

A pedagógusok a csoportos feladatmegoldásokhoz-mint a nem formális tanulás jellemző munkaformájához- kapcsolódó értékelés módszertanának kidolgozásában és használatában aktívan közreműködnek.

A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELKÉSÉHEZ, MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

Kiemelt figyelem irányul a nem formális tanulási alkalmakon kiválóan teljesítő tanulókra, akik olyan képességeket és ezekhez kapcsolódó eredményeket mutattak fel, amelyek a személyiség-és közösségfejlődés példájává váltak.

AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Előnyben részesülnek az aktív tanulási formákat preferáló kiadványok, amelyek az élményszerű tanulást támogatják, és középpontjukban a készség- és képességfejlesztés áll.

A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Az alapelv a tanulói közösségek fejlődésének támogatása, az egyéni képességek kibontakozásának segítése a nem formális tanulási alkalmak keretében is.

A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az intézmény preferálja azokat nem formális tanulási alkalmakat- táborok, osztálykirándulások, kreativitást, ügyességet, mozgást fejlesztő foglalkozásokat-, amelyek elősegítik, hogy minden tanulónak lehetősége legyen saját, egyedülálló- nem csak kognitív- képességeit megmutatni és azok mentén sikereket elérni.

TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A tanterem falain túl kiemelt figyelem fordul a nem formális tanulási környezetre- sportlétesítmények, természet, prevenciós tevékenységet folytató egészségügyi létesítmények- , ahol a tanulók egészségvédelme és egészségtudatos életvitelének kialakítása célzottan történik.

KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

A színterek jellemzően áthelyeződnek az osztálytermen kívülre, a tanulók saját élményű tapasztalatszerzését helyezve a fókuszba.

A formális tanuláson túl kiemelt jelentősége van a projekteknek, tematikus napoknak/heteknek, a környezetvédelmi tevékenységeknek.

15. 5. Jó gyakorlat: Szövegelünk Projekt – A szövegértési kompetencia komplex, intézményi szintű fejlesztése

I. A jó gyakorlat célja

A szövegértési kompetencia, mint tanulási alap és átfogó kulcsképesség fejlesztése az iskolai oktató-nevelő munka valamennyi színterén, tantárgyközi, módszertani és szervezeti eszközökkel. A cél a tanulók értő olvasásának, szókincsének, szövegértelmező és gondolkodási képességeinek erősítése, az iskolai teljesítmény és a tanulási hatékonyság növelése.

II. A jó gyakorlat fő elemei

1. Szövegértési kompetencia fejlesztése az iskola egészében

A szövegértés fejlesztése minden pedagógus feladata. Ennek érdekében az alábbi gyakorlatokat alkalmazzuk egységes szemlélet mentén:

- **Szövegértési algoritmusok átadása:** A tanulók megismerkednek a szövegértelmezés alaplépéseivel (pl. kulcsszavak keresése, fő gondolat kiemelése, következtetések levonása), ezeket közösen gyakoroljuk, majd önállóan is alkalmazzák.
- **Változatos szövegértési technikák alkalmazása:** Minden tanóra és foglalkozás során, a tantárgy jellegéhez igazodva használunk differenciált szövegértési stratégiákat (pl. grafikus szervezők, kérdéskialkotás, szövegátalakítás).
- **Tudatos szókincsbővítés:** Rendszeresen végzünk olyan tevékenységeket, amelyek célja a tanulók aktív és passzív szókincsének bővítése. Minden tantárgyban törekszünk arra, hogy a szakszókincs értelmezése és gyakorlása is fejlődési lehetőséget biztosítson.
- **Igényes, példamutató pedagógusi nyelvhasználat:** A pedagógusok tudatos, választékos szóhasználatával, a nyelvi igényesség példáját mutatják, ezáltal modellezve a tanulók számára az értelmes, pontos és gazdag nyelvi megnyilvánulást.

2. Tematikus szövegértési projektnap – „Szövegek világa”

A tanév során intézményi szinten megszervezünk egy egész napos, élménypedagógiai elemekre épülő **projektnapot**, melynek címe: „**Szövegek világa**”. A nap központi célja, hogy a tanulók különböző tantárgyak és szövegtípusok mentén változatos, kreatív tevékenységeken keresztül mélyítsék el szövegértési kompetenciájukat. A foglalkozások során **gyakorlati, tevékenység alapú, csoportmunkára épülő szövegértési helyzetek** teremtnének, amelyekben a tanulók élményszerűen, motiváltan sajátíthatják el és alkalmazhatják a különböző szövegértési stratégiákat.

A projektnap jellemzői:

- **Intézményi szintű, egésznapos esemény** délelőtti tanórákba és délutáni foglalkozásokba beágyazva az 1–8. évfolyam számára.
- **Tantárgyakon átívelő** tartalmak (pl. irodalom, természetismeret, történelem, vizuális kultúra, informatika stb.).
- **Különböző szövegtípusok** feldolgozása (pl.: elbeszélő, leíró, magyarázó, érvelő, ismeretterjesztő, multimodális).

- **Változatos feldolgozási módok:** dramatikus, képi, játékos, kutató, digitális és projektalapú.
- **Vegyes képességű csoportokban** zajló munka, ahol lehetőség nyílik a differenciált fejlesztésre és az együttműködésre.

Alsó tagozaton (1–4. évfolyam) alkalmazott tevékenységek:

- **Mesék dramatikus feldolgozása:** a tanulók szerepeket kapnak, és közösen megélevenítenek egy ismert vagy új mesét, majd megbeszélik a történet szerkezetét és tanulságát.
- **Képregénykészítés:** adott mese vagy történet alapján képregényt készítenek (rajzzal és rövid szövegekkel), így gyakorolják a lényegkiemelést és a történet szerkesztést.
- **Képes szövegkiegészítés:** hiányos szövegek kiegészítése képek segítségével; fejleszti a szókinccset és az értelmezési készséget.
- **Szókereső és szókinccsfejlesztő játékok:** egyszerűbb ismeretterjesztő szövegekből új szavak keresése, szinonimák, ellentétek párosítása.
- **Képes történetalkotás:** képsor alapján önálló vagy csoportos történetalkotás írásban vagy szóban, a történeti logika követésével.

Felső tagozaton (5–8. évfolyam) alkalmazott tevékenységek:

- **Információkeresés tematikus szövegekből:** különböző forrásokból (tankönyv, digitális adatbázis, nyomtatott szöveg) kell egy témát körbejárni, kulcsinformációkat kigyűjteni és rendszerezni (pl. klímaváltozás, egy történelmi esemény).
- **Tudományos szövegek értelmezése:** rövidebb ismeretterjesztő vagy természettudományos szövegek megértése kérdések mentén, grafikus szervezők használatával.
- **Vitaindító szövegek feldolgozása:** álláspontképzés és véleményalkotás szöveg alapján, érvek és ellenérvek összegyűjtése.
- **Infografika készítés:** szövegből nyert adatok, kulcsszavak és fogalmak vizuális megjelenítése (pl. poszter, diagram, gondolatérkép).
- **Érvelő szövegalkotás:** egyszerű véleményműfajok (pl. olvasói levél, rövid esszé) írása megadott állítás vagy kérdés alapján.

A nap szerkezete:

- **Délelőtt:** évfolyamonként szervezett csoportfoglalkozások tanórákba ágyazva, rotációs rendszerben több állomás.
- **Délután:** kiállítás, prezentáció vagy bemutató a nap során készült munkákból, értékelés játékos formában (pl. „szövegértési kvíz”, „szópiramis”, képregény stb.).

Célok és hatás:

- A tanulók szövegértési stratégiái bővülnek, konkrét gyakorlatban is használhatóvá válnak.
- A projekt alapú, motiváló, együttműködésre épülő tevékenységek **értelmet adnak a szövegértési gyakorlásnak.**
- Különböző tanulói stílusok és képességek is érvényesülnek, a differenciálás természetes módon megvalósul.

- A pedagógusok számára lehetőséget teremt a tantárgyközi együttműködésre és új, kreatív módszerek kipróbálására.

A „Szövegek világa” projektnap egy olyan közösségi és szakmai esemény is egyben, amely **megerősíti az intézmény pedagógiai küldetését**, és hozzájárul a tanulók hosszú távú tanulási sikerességéhez a szövegértés fejlesztésén keresztül.

3. Tantárgyközi szövegértési fejlesztés (alsó és felső tagozat)

Az 1–8. évfolyamon, minden osztályban heti rendszerességgel, az egyes tantárgyak egy-egy tanórán (alsó tagozaton: pl.: magyar nyelv és irodalom, környezetismeret, matematika, technika és életvitel, ének-zene, rajz és vizuális kultúra); felső tagozaton: pl.: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, természetismeret, fizika, biológia, kémia, földrajz, informatika) a tanóra első 5–10 percét vagy a tanóra integrálva tantárgyspecifikus szövegértési feladatok megoldására fordítjuk.

A feladatok kiválasztásánál figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, a tananyag témáját és a tantárgy jellegét:

- **Alsó tagozatban** rövid, illusztrált, könnyen értelmezhető szövegek (mesék, ismeretterjesztő szövegek, utasítások, rövid párbeszéd) feldolgozása történik játékos, mozgásos vagy dramatikus tevékenységgel kiegészítve (pl. sorrendezés, képkiegészítés, egyszerű kérdésekre válaszolás, szó- és mondatalkotás).
- **Felső tagozatban** a tantárgyhoz illeszkedő, egyre komplexebb szövegek értelmezése történik (pl. grafikon- és táblázatolvasás, adatkeresés, lényegkiemelés, érvelés, ok-okozati összefüggések felismerése, szövegátalakítás).

A pedagógusok tantárgyanként és évfolyamszinten gyűjtik, rendszerezik és folyamatosan frissítik a szövegértési feladatokat. A cél a szövegértési stratégiák tudatosítása, a tantárgyi szókincs bővítése, a tanulási hatékonyság növelése, valamint a szaktárgyi ismeretek szöveg alapú feldolgozása.

Ez a gyakorlat segíti az olvasott szöveg pontosabb megértését, fejleszti a tanulók gondolkodását, valamint megalapozza a különböző tantárgyakhoz kapcsolódó tanulási stratégiákat már a korai iskolai szakaszban is.

4. Tanulópárok alkalmazása

A tanórai és tanórán kívüli fejlesztések során **tanulópárokat** alakítunk ki, egy jobb képességű és egy segítségre szoruló tanuló részvételével. A cél az együttműködésre épülő tanulás ösztönzése, a differenciálás támogatása, valamint az egymástól való tanulás elősegítése. A módszer különösen hatékony a szövegértési feladatok megoldása során.

5. Pedagógusok szakmai fejlődése

A jó gyakorlat szerves része a pedagógusok belső és külső továbbképzése. Szakmai műhelyeket szervezünk a tanévben minimum egyszer a szövegértési kompetenciák fejlesztésére, a módszertani megújulás és a horizontális tanulás támogatására. A továbbképzések tapasztalatait beépítjük az iskolai gyakorlatba.

6. Szülők bevonása

A projekt elemeiről az érintett évfolyamok szülei tájékoztatást kapnak. Rendszeres kommunikációt folytatunk a szülőkkel az egyéni fejlődésről, a fejlesztési lehetőségekről. A szülői visszajelzések megerősítik a gyakorlat eredményességét.

III. Alkalmazhatóság évfolyamonként

Alsó tagozat (1–4. évfolyam)

- Szövegértési algoritmusok játékos megismertetése (képes történetalkotás, kérdésfelelet-kártyák)
- Meseértés dramatikus feldolgozása
- Szókincsfejlesztő játékok
- Tanulópárok alkalmazása (együtt olvasás, képek alapján történetalkotás)
- „Szövegek világa” projektnapon egyszerű szövegekkel való munka

Felső tagozat (5–8. évfolyam)

- Tantárgyközi szövegértési gyakorlat heti rendszerességgel
- Szakszövegek feldolgozása különböző tantárgyakban
- Tanulópárok szövegértési feladatokban
- Délutáni fejlesztő foglalkozások
- Szókincsbővítő gyakorlatok, érvelő szövegalkotás
- Digitális vagy kutatásalapú projektek a „Szövegek világa” napon

IV. Erőforrásigény

- Nevelőtestületi együttműködés és feladatorientált teammunka
- Szaktanárok, gyógypedagógusok és fejlesztőpedagógusok bevonása
- Differenciált tananyag és feladatbank kialakítása
- Szülői együttműködés és tájékoztatás
- Pedagógus-továbbképzések, szakmai műhelymunka biztosítása

16. Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17-2017-00036

EFOP-3.2.3-17-2017-00036 azonosítószámú „Digitális környezet fejlesztése a Bajai Tankerületben” pályázat kapcsán Pedagógiai Programunk kiemelten kezeli a digitális kompetencia fejlesztését. A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A mindennapi nevelés-oktatás területén fokozatosan egyre nagyobb szerepet kap intézményünkben a digitális kompetencia, hiszen az IKT- eszközök az információszerzés és információcsere korszerű és hatékony eszköze.

A tanulás- tanítást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközöknek és módszereknek széles körben történő megismerése és alkalmazása érdekében a következő digitális pedagógiai eszköz és /vagy módszer adaptálását, implementálását és tanítási- tanulási gyakorlatát vezettük be:

- a matematika kompetencia fejlesztésének támogatását alsó és felső tagozaton,
- a szövegértés fejlesztésének támogatása alsó és felső tagozaton,
- a kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatása a felső tagozaton.

A matematika kompetencia fejlesztésének támogatása alsó és felső tagozaton:

- GEOMATECH - Játékos, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára; GEOMATECH - Élményalapú, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára.

A szövegértés fejlesztésének támogatása alsó és felső tagozaton:

- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával; Szövegértés fejlesztése felső tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával.

A kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatása a felső tagozatban.

- Problémamegoldás LEGO robottal.

A digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák aránya az adott/választott csoportra vonatkoztatva az adott/választott tantárgy (matematika, magyar nyelv és irodalom tantárgy, informatika szakkör) éves összóraszámához viszonyítva az első teljes tanévtől eléri a 40%-ot.

A digitális fejlesztések során kiemelt figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTMN) fejlesztésére is. A gyógy- és fejlesztőpedagógusok eddig is használták a meglévő digitális eszközöket, azonban az új programcsomagok az ő munkájukban is jelentős előrelépést jelentenek a mindennapokban.

Összesen az intézményben 6 tanulói csoport számára 5 programcsomagot adaptálunk és 6 szakmai megvalósító vesz részt a konkrét megvalósításban. A gyerekcsoportoknál található SNI/BTMN-es tanuló is, érzékenyítő programunkban szerepel a más helyzetben lévő, tanulásban-észlelésben akadályozott emberek, gyerekek iránti elfogadás fejlesztése, a toleran-

ciára nevelés és nyitottság kialakítása, a tanulásszervezési, tanulást támogató módszertanok adaptálása.

A digitális technológiafejlesztésével célunk az, hogy az informatika órán kívül az IKT eszközöket minden pedagógus igénybe vegye. Jelentős javulás mutakozzon a nevelési-oktatási gyakorlatban és a tanulók tanulási eredményeiben. Elvárásként jelenik meg a kompetencia mérés eredményeinek pozitív javulása. Fontosnak tartjuk az IKT alapkészségeket megerősítő IKT fejlesztések minél nagyobb határfokkal történő hasznosulását.

A tanulók digitális kompetenciáinak folyamatos fejlesztése épüljön be a mindennapi gyakorlatba. A pedagógusok tanórai és tanórán kívüli IKT módszertani kultúrájának megújulására, az IKT eszközök kihasználtságának növelésére, az IKT, mint pedagógiai eszköz beépítésére és felhasználására a kulcskompetenciák fejlesztésében fontos célkitűzésként szerepel. Kidolgozásra kerülnek olyan tantervek, tanmenetek, tananyagok, amelyek más tanárok számára is segítséget adnak a módszer alkalmazására, a belső tudásátadás folyamata megerősödik.

A tanulók az új ismereteikkel az elsajátított tananyag hatékony feldolgozását, alkalmazását, továbbfejlesztési lehetőséget biztosítják. Az iskola infrastruktúrája tovább fejlődik, eszközparkja javul.

Pedagógiai célok:

GEOMATECH - Játékos, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára:

- Célunk az, hogy a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve a matematika játékos, digitális oktatására a digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazásával javuljon az oktatás hatékonysága, növekedjen az órák játékosága, élményszerűsége, és aktívan hozzájáruljon ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.

GEOMATECH - Élményalapú, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára.

- Célunk az, hogy a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve a matematika élmény és tapasztalati alapú digitális tananyagegységek tanórai, illetve tanórán kívüli alkalmazásával javuljon az oktatás hatékonysága, növekedjen az órák játékosága, élményszerűsége, és aktívan hozzájáruljon ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtson a tananyag gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához.

Célunk a szövegértés fejlesztésének támogatása alsó és felső tagozaton:

Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával:

- Célunk az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztése;
- Célunk az élményszerű tanulás támogatása oly módon, hogy a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást vagy a digitális és analóg kompetenciák párhuzamosan fejlődjenek;

- Célunk a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátításához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, az olvasás- szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztése;
- Célunk a tanulók önkifejezésének fejlesztése, a LEGO használatával a motorikus készségek fejlesztése;
- Célunk a szókincs, a nyelvi- logikai kapcsolatok, következtetések, viszonyításokat felismerő képességek fejlesztése;
- Célunk az e-biblioterápia segítségével a laterális gondolkodás, problémamegoldó képesség fejlesztése;
- Célunk a tanulók kooperatív készségének és a kognitív kompetenciák fejlesztése.

Szövegértés fejlesztése felső tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával:

- Célunk az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztése; az alsó tagozaton megalapozott szövegértés, szövegalkotási képességek továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása;
- Célunk az élményszerű tanulás támogatása;
- Célunk az önálló szövegalkotás támogatása, az ajánlott olvasmányok feldolgozásának izgalmassá tétele;
- Célunk az olvasási kedv felébresztése;
- Célunk a tanulók kooperatív készségének és a kognitív kompetenciák fejlesztése;
- Célunk, hogy a tanulók munka közben informális módon olyan kompetenciákat sajátítsanak el (IKT eszközök használata, együttműködés), amely a későbbiekben a hatékonyabb feladatmegoldást teszik lehetővé.

A kreativitás, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésének támogatása a felső tagozatban (szakkör formájában):

Problémamegoldás LEGO robottal:

- Célunk, hogy a fejlődjön a tanulók logikus- algoritmikus gondolkodása, a problémamegoldása, a magasabb rendű gondolkodási készsége;
- Célunk, hogy fejlődjön a tanuló matematikai kompetenciája, az egyéni és a csoportos tanulás folyamata, a kreativitás készsége.

17. Záró rendelkezések

A Pedagógiai Program 2025. szeptember 1-jétől hatályos.

Legitimációs záradék:

A jelen Pedagógiai Programot a Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Diákönkormányzata a 2025. szeptember 1. napi értekezletén megtárgyalta, a módosításokkal egyetért.

Solt, 2025. szeptember 1.

Paréj Luca

Paréj Luca
Diákönkormányzat-vezető

A jelen Pedagógiai Programot a Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szülői Szervezete a 2025. szeptember 24. napi értekezletén megtárgyalta, a módosításokkal egyetért.

Solt, 2025. szeptember 24.

Váradi Péter

Váradi Péter
a Szülői Szervezet vezetője

A jelen Pedagógiai Programot a Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete a 2025. augusztus 29. napi nevelőtestületi értekezletén megtárgyalta, a módosításokkal egyetért.

Solt, 2025. augusztus 29.

Sánta Edit
Sánta Edit
igazgató

A Pedagógiai Programot jóváhagyta:

Baja, 2025. *augusztus 29.*

Sárosi Magdolna
Sárosi Magdolna
tankerületi igazgató

Bajai Tankerületi Központ 01